

อิทธิพลของการควบคุมภายในของหน่วยรับตรวจกับประสิทธิภาพ
การตรวจสอบบัญชีของผู้สอบบัญชี สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

ฐิติรัตน์ ตันตวิทย์

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยบริหารธุรกิจนวัตกรรมและการบัญชี
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

พ.ศ. 2565

THE INFLUENCE OF INTERNAL CONTROL WITHIN THE AUDIT UNIT ON
THE EFFECTIVENESS OF ACCOUNTING AUDIT BY AUDITOR IN THE
STATE AUDIT OFFICE OF THE KINGDOM OF THAILAND

THITIRAT TANTIVITAYAMAS

A Thematic Paper Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Accountancy Program
Department of College of Innovative Business and Accountancy,
Dhurakij Pundit University
Academic Year 2022

ใบรับรองสารนิพนธ์

วิทยาลัยบริหารธุรกิจนวัตกรรมและการบัญชี มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

ปริญญา บัญชีมหาบัณฑิต

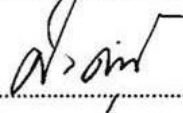
หัวข้อสารนิพนธ์ อิทธิพลของการควบคุมภายในของหน่วยรับตรวจกับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี
ของผู้สอบบัญชี สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

เสนอโดย จูติรัตน์ ตันตวิทย์มาศ

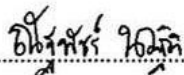
สาขาวิชา บัญชีมหาบัณฑิต

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ดร.ณัฐพัชร์ นวลมณีจิติ

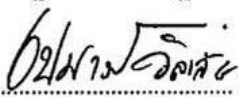
ได้พิจารณาเห็นชอบโดยคณะกรรมการสอบสารนิพนธ์แล้ว

.....ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริเดช คำสุพรหม)

.....กรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

(ดร.ณัฐพัชร์ นวลมณีจิติ)

.....กรรมการ

(ดร. เปรมารัช วิลาลัย)

วิทยาลัยบริหารธุรกิจนวัตกรรมและการบัญชีรับรองแล้ว

.....คณบดีวิทยาลัยบริหารธุรกิจนวัตกรรมและการบัญชี

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริเดช คำสุพรหม)

วันที่ 31 เดือน ก.ค. พ.ศ. ๒๕๖๖

หัวข้อวิทยานิพนธ์	อิทธิพลของการควบคุมภายในของหน่วยรับตรวจกับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชีของผู้สอบบัญชี สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน
ชื่อผู้เขียน	ฐิติรัตน์ ตันติวิทยมาศ
อาจารย์ที่ปรึกษา	ดร. ณัฐพัชร์ นวลมนัฒติ
หลักสูตร	บัญชีมหาบัณฑิต (สาขาวิชาการบัญชี)
ปีการศึกษา	2565

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอิทธิพลและความสัมพันธ์ของการควบคุมภายในตามกรอบการบริหารความเสี่ยง COSO ERM 2017 ทั้ง 5 องค์ประกอบของหน่วยรับตรวจกับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชีของผู้สอบบัญชี สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน โดยเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามจากผู้ตรวจสอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินที่สังกัดในส่วนกลาง จำนวน 320 คน นำมาใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ผลการศึกษาพบว่า การควบคุมภายในตามกรอบการบริหารความเสี่ยง COSO ERM 2017 องค์ประกอบที่ (1) การกำกับดูแลและวัฒนธรรมองค์กรมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน และด้านคุณภาพของรายงานทางการเงิน (2) การกำหนดกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ขององค์กร มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านความเชื่อถือได้ของรายงานผู้สอบบัญชี ด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน และด้านคุณภาพของรายงานทางการเงิน (3) ผลการปฏิบัติงาน มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านความทันเวลาของการปฏิบัติงานตรวจสอบ และด้านคุณภาพของรายงานทางการเงิน และ (5) สารสนเทศการสื่อสารและการรายงาน มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านความทันเวลาของการปฏิบัติงานตรวจสอบ แต่ทว่าองค์ประกอบที่ (4) การสอบทานและการแก้ไขปรับปรุง ไม่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชีในทุกด้าน ดังนั้น หน่วยงานภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ รวมถึงสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินควรมีการส่งเสริมและสนับสนุนการควบคุมภายในแต่ละองค์ประกอบ เพื่อให้ประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชีและการดำเนินงานของหน่วยงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน

คำสำคัญ: ระบบการควบคุมภายใน, การบริหารความเสี่ยงตามกรอบ COSO ERM 2017, ประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี

ณัฐพัชร์ นวลมนัฒติ

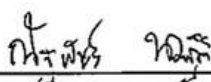
Thesis Title	The Influence of Internal Control within the Audit Unit on the Effectiveness of Accounting Audit by Auditor in the State Audit Office of the Kingdom of Thailand
Author	Thitirat Tantivitayamas
Thesis Advisor	Nattapat Nuanmaneethiti Ph. D.
Program	Master of Accountancy
Academic Year	2022

Abstract

This research aimed to explore the influence and relationship between internal control, as per the COSO ERM 2017 framework's five components of the Internal Audit Unit, and the effectiveness of accounting audits conducted by Certified Public Accountants (CPAs) in the State Audit Office of the Kingdom of Thailand. Data were collected through questionnaires administered to 320 CPAs affiliated with the Central Department of the State Audit Office. The data were then analyzed using statistical methods, including descriptive statistics, Pearson's correlation coefficient, and multiple regression analysis.

The findings indicated that internal control, as defined by the COSO ERM 2017 framework, significantly correlated with the effectiveness of accounting audits in several aspects. Firstly, a positive correlation was observed between the oversight and organizational culture component and the effectiveness of accounting audits in terms of the practice standard and the quality of financial reporting. Secondly, the organizational strategy and objectives component correlated positively with the trustworthiness of the CPA's reports, the practice standard, and the quality of financial reporting. Thirdly, the performance component was positively associated with the timeliness of audit operations and the quality of financial reporting. Lastly, the information and communication component demonstrated a positive correlation with the timeliness of audit operations and the quality of financial reporting. However, the examination and corrective action component did not significantly correlate with the effectiveness of accounting audits in all aspects. Based on these findings, it is recommended that government agencies, including state enterprises and the State Audit Office of the Kingdom of Thailand, promote and support the implementation of internal control within each component to enhance the effectiveness of accounting audits and ensure alignment with organizational objectives.

Keywords: Internal control system, COSO ERM 2017 framework, Effectiveness of accounting audit

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์ เรื่อง อิทธิพลของการควบคุมภายในของหน่วยรับตรวจกับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชีของผู้สอบบัญชี สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ในครั้งนี้ สำเร็จลุล่วงและบรรลุวัตถุประสงค์ของการศึกษาไปได้ด้วยดี โดยได้รับความอนุเคราะห์และความช่วยเหลือจากอาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร. ณัฐพัชร์ นวลมณีรัฐิติ ที่กรุณาสละเวลาเพื่อให้คำปรึกษา คำแนะนำ และปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ตลอดระยะเวลาในการศึกษาจนกระทั่งเสร็จสมบูรณ์ และกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศิริเดช คำสุพรหม และ อาจารย์ ดร.อริสรา ธาณีนานนท์ ที่ได้ให้แนวทางและคำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขสารนิพนธ์เล่มนี้ ทำให้สารนิพนธ์ ฉบับนี้มีความสมบูรณ์มากขึ้น

สุดท้ายนี้ ขอขอบพระคุณผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่านที่กรุณาสละเวลาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม และขอขอบคุณครอบครัว เพื่อนร่วมรุ่นปริญญาโท เจ้าหน้าที่ประจำหลักหลักสูตร ตลอดจนผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่าน ที่ได้ให้ความช่วยเหลือ เป็นกำลังใจ และสนับสนุนจนกระทั่งสารนิพนธ์ ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์

ฐิติรัตน์ ต้นติวิทยา มาศ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฌ
สารบัญภาพ.....	ฎ
บทที่	
1. บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	2
1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	2
1.4 ขอบเขตของงานวิจัย.....	3
1.5 สมมติฐานของการวิจัย.....	4
1.6 คำนิยามศัพท์.....	7
2. แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
2.1 แนวคิดการควบคุมภายใน.....	8
2.2 แนวคิดประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี.....	19
2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	23
2.4 กรอบแนวคิดงานวิจัย (Conceptual Framework).....	26
3. ระเบียบวิธีวิจัย.....	27
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	27
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย.....	28
3.3 การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย.....	29
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	30
3.5 วิธีวิเคราะห์ข้อมูล.....	30

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4. ผลการวิจัย.....	32
4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic).....	33
4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลสถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistic) การวิเคราะห์ค่า.....	45
สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Correlation Coefficient)	
4.3 การวิเคราะห์ข้อมูลสถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistic) การวิเคราะห์สมการ.....	51
ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Model)	
5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	69
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	69
5.2 อภิปรายผล.....	73
5.3 ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัย.....	76
5.4 ข้อจำกัดงานวิจัย.....	77
บรรณานุกรม.....	78
ภาคผนวก.....	83
ก แบบสอบถามเพื่อประเมินดัชนีความสอดคล้อง (IOC).....	84
ข ผลการประเมินดัชนีความสอดคล้อง (IOC).....	94
ค ผลการทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วย Cronbach's Alpha Method.....	102
ง แบบสอบถาม.....	105
ประวัติผู้เขียน.....	114

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1	21
4.1	33
4.2	35
องค์ประกอบที่ 1 ด้านการกำกับดูแลและวัฒนธรรมองค์กร	
4.3	36
องค์ประกอบที่ 2 ด้านการกำหนดกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ขององค์กร	
4.4	37
องค์ประกอบที่ 3 ผลการปฏิบัติงาน	
4.5	39
องค์ประกอบที่ 4 ด้านการสอบทานและการแก้ไขปรับปรุง	
4.6	40
องค์ประกอบที่ 5 ด้านสารสนเทศการสื่อสารและการรายงาน	
4.7	41
ประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านความทันเวลาของการปฏิบัติงานตรวจสอบ	
4.8	42
ประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านความเชื่อถือได้ของรายงานผู้สอบบัญชี	
4.9	43
ประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน	
4.10	44
ประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านคุณภาพของรายงานทางการเงิน	
4.11	46
กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี	
4.12	52
ตามกรอบ COSO ERM 2017 กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี	
ด้านความทันเวลาของการปฏิบัติงานตรวจสอบ	
4.13	56
ตามกรอบ COSO ERM 2017 กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านความเชื่อถือได้	
ของรายงานผู้สอบบัญชี	

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.14 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression) ของการควบคุมภายใน..... ตามกรอบ COSO ERM 2017 กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน	60
4.15 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression) ของการควบคุมภายใน..... ตามกรอบ COSO ERM 2017 กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านคุณภาพของรายงานทางการเงิน	63
4.16 สรุปผลการทดสอบสมมติฐานงานวิจัย.....	66

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
2.1 กรอบการบริหารความเสี่ยงองค์กร COSO ERM 2017.....	13
2.2 องค์ประกอบและหลักการของการบริหารความเสี่ยงขององค์กร COSO ERM 2017.....	14
2.3 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	26

บทที่ 1 บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ตลอดจนการปฏิรูประบบราชการในปัจจุบัน ทำให้ทุกองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชนต้องประสบกับความเสี่ยงอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ องค์กรทุกภาคส่วนจึงต้องมีการพัฒนาและกำหนดกลยุทธ์ในการทำงานใหม่ รวมทั้งการจัดหาเครื่องมือในการจัดการเข้ามาช่วยในการบริหารงานมากขึ้น ระบบการควบคุมภายในจึงเป็นเครื่องมือในการจัดการที่ถูกนำมาช่วยในการบริหารงานและเป็นกลไกพื้นฐานที่สำคัญของกระบวนการกำกับดูแลการดำเนินกิจกรรมต่างๆภายในหน่วยงาน เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุวัตถุประสงค์ รวมถึงช่วยป้องกันและลดโอกาสเสี่ยงที่อาจจะเกิดข้อผิดพลาดขึ้นในการดำเนินงานของหน่วยงาน การควบคุมภายในได้ถูกพัฒนาขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจในแต่ละยุคสมัย และเป็นแนวทางให้กับองค์กรในการพัฒนาให้เกิดระบบการควบคุมภายในที่ดี ซึ่งองค์กรภาครัฐของประเทศไทยได้เห็นความสำคัญของการควบคุมภายใน และเพื่อให้เกิดขึ้นในองค์กรภาครัฐ กระทรวงการคลังได้กำหนดหลักเกณฑ์ว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานภาครัฐ พ.ศ.2561 โดยให้หน่วยงานรัฐถือปฏิบัติตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ดังกล่าว อีกทั้งการควบคุมภายในถือเป็นปัจจัยที่สำคัญที่ช่วยให้การดำเนินงานตามภารกิจต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และช่วยป้องกันหรือลดความเสี่ยงที่จะเกิดความผิดพลาด ความเสียหาย ความสูญเปล่า ความสิ้นเปลือง ของการใช้ทรัพย์สิน หรือการกระทำอันเป็นทุจริต และเป็นกลไกที่จะทำให้หน่วยงานบรรลุวัตถุประสงค์การควบคุมภายใน ในด้านการดำเนินงาน ด้านการรายงาน และด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง (กระทรวงการคลัง, 2561)

การควบคุมภายในเป็นกระบวนการปฏิบัติงาน เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าการดำเนินงานของหน่วยงานจะบรรลุวัตถุประสงค์ในด้านความเชื่อถือได้และความถูกต้องของข้อมูลและรายงานทางการเงิน ด้านการดำเนินงานขององค์กรให้เกิดประสิทธิภาพ ด้านการปฏิบัติงานหรือดำเนินกิจกรรมให้เป็นไปตามข้อกำหนดของกฎหมาย นโยบาย ข้อบังคับ ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานหรือการดำเนินธุรกิจ ทั้งการควบคุมภายในยังเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องฝ่ายต่างๆ ทั้งฝ่ายบริหาร พนักงาน ผู้ตรวจสอบภายใน รวมถึงผู้สอบบัญชีภายนอก ซึ่งผู้สอบบัญชีภายนอกจะใช้ประสิทธิภาพของระบบการควบคุมภายในเป็นปัจจัยสำคัญในการกำหนดขอบเขตในการปฏิบัติงานตรวจสอบ เพื่อให้การทำงานรวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากขึ้น ทั้งยังมีส่วนช่วยในการปรับปรุงด้านต่างๆ ของคุณภาพกระบวนการตรวจสอบอีกด้วย การควบคุมภายในได้ถูกพัฒนามาเพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจในปัจจุบัน คณะกรรมการ COSO หรือ The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission ได้ปรับปรุงกรอบการบริหารความเสี่ยงขององค์กรเป็น COSO ERM 2017 เพื่อให้ให้องค์กรสามารถบริหารความเสี่ยงที่มีมากขึ้นเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวได้ดียิ่งขึ้น การควบคุมภายในของหน่วยภาครัฐในปัจจุบัน ได้มีหลักเกณฑ์ว่าด้วย

มาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานภาครัฐ พ.ศ.2561 ที่กำหนดโดยกระทรวงการคลัง โดยมาตรฐานดังกล่าวได้จัดทำตามกรอบแนวคิด COSO 2013 และได้ปรับปรุงให้เหมาะสมกับบริบทของระบบการบริหารงานของราชการแผ่นดิน (กระทรวงการคลัง, 2561)

การได้มาซึ่งรายงานทางการเงินที่มีความถูกต้อง น่าเชื่อถือ ต้องผ่านกระบวนการสอบทานและให้ความคิดเห็นจากผู้ประกอบวิชาชีพสอบบัญชีอิสระ เพื่อเป็นการสร้างความเชื่อมั่นแก่ผู้ใช้ข้อมูลทั้งเป็นการเพิ่มคุณภาพ และความน่าเชื่อถือของข้อมูลทางการเงินในรายงานทางการเงินซึ่งแสดงถึงศักยภาพของหน่วยงาน และเป็นประโยชน์ในการตัดสินใจของผู้ใช้งบการเงิน หากผู้สอบบัญชีมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานสอบบัญชีจะส่งผลให้คุณภาพของการรายงานการสอบบัญชีเพิ่มขึ้น (ดารณี เอื้อชนะจิต, 2557) ดังนั้นประสิทธิภาพในการตรวจสอบบัญชีจึงมีความสำคัญที่มีส่วนช่วยให้การรายงานทางการเงินที่เป็นผลลัพธ์ของการปฏิบัติงานตรวจสอบนั้นมีคุณภาพ ซึ่งประสิทธิภาพในการตรวจสอบสามารถวัดได้จาก การบรรลุความต้องการของลูกค้าและผู้ถือหุ้น การให้ความเชื่อมั่นว่าธุรกรรมทางการเงินได้รับการบันทึกและเปิดเผยตามมาตรฐานการบัญชีที่ยอมรับโดยทั่วไป คุณภาพของรายงานทางการเงิน รวมถึงความทันเวลาของผลลัพธ์ที่มีผลต่อการตัดสินใจของผู้ที่มีส่วนได้เสีย

จากความสำคัญที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาความสัมพันธ์ของการควบคุมภายในของหน่วยรับตรวจกับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชีของผู้สอบบัญชี สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน เนื่องจากการควบคุมภายในมีวัตถุประสงค์ในการให้ความน่าเชื่อถือและความถูกต้องของข้อมูลและรายงานทางการเงินของหน่วยงาน โดยต้องผ่านการตรวจสอบและแสดงความเห็นจากผู้สอบบัญชี ซึ่งรายงานทางการเงินนั้นมีคุณภาพและมีส่วนช่วยให้เกิดประสิทธิภาพการปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชีหรือไม่ อย่างไร ในมุมมองของผู้สอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน อีกทั้งผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาควบคุมภายในตามกรอบแนวคิดการบริหารความเสี่ยง COSO ERM 2017 เพื่อให้สอดคล้องกับพลวัตการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจในปัจจุบัน

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1.2.1 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของการควบคุมภายในตามกรอบการบริหารความเสี่ยง COSO ERM 2017 กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

1.2.2 เพื่อศึกษาอิทธิพลของการควบคุมภายในตามกรอบการบริหารความเสี่ยง COSO ERM 2017 ที่ส่งผลประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลลัพธ์ที่ได้จากการศึกษาความสัมพันธ์ของการควบคุมภายในของหน่วยรับตรวจกับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชีของผู้สอบบัญชี สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน เพื่อประโยชน์ต่อหน่วยงานภาครัฐต่างๆ รวมถึงสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ดังต่อไปนี้

1.3.1 เพื่อให้ทราบถึงความสัมพันธ์ของการควบคุมภายในตามกรอบการบริหารความเสี่ยง COSO ERM 2017 กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี

1.3.2 เพื่อเป็นแนวทางการในพัฒนาการควบคุมภายในของหน่วยงานภาครัฐ และพัฒนาแนวทางการตรวจสอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินให้มีความสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมในปัจจุบัน

1.4 ขอบเขตของงานวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ของการควบคุมภายในตามกรอบการบริหารความเสี่ยง COSO ERM 2017 ของหน่วยรับตรวจที่เป็นส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานราชการอื่น กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชีของผู้สอบบัญชี สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน โดยมีขอบเขตของงานวิจัยดังนี้

1.4.1 ขอบเขตของประชากร บุคลากรที่เป็นข้าราชการ และพนักงานราชการของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินที่สังกัดในส่วนกลางกรุงเทพมหานคร จำนวน 1,589 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2565)

1.4.2 ขอบเขตของกลุ่มตัวอย่าง จากจำนวนประชากรของบุคลากรของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินจำนวน 1,589 คน และสามารถทราบเป็นจำนวนที่แน่นอน ผู้วิจัยได้ใช้สูตรการคำนวณของ Taro Yamane (Yamane, 1973) ซึ่งได้กำหนดค่าความเชื่อมั่นที่ 95% ดังนั้นจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ มีจำนวน 320 คน

1.4.3 ขอบเขตของเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย ใช้แบบสอบถาม (Questionnaires) เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล

1.4.4 ขอบเขตของเนื้อหาและประเด็นการศึกษา เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของการควบคุมภายในตามกรอบการบริหารความเสี่ยง COSO ERM 2017 กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ซึ่งประกอบด้วยตัวแปร ดังนี้

ตัวแปรอิสระ การควบคุมภายในตามกรอบแนวคิด COSO ERM 2017 ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ การกำกับดูแลและวัฒนธรรมองค์กร การกำหนดกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ขององค์กร ผลการปฏิบัติงาน การสอบทานและการแก้ไขปรับปรุง และสารสนเทศการสื่อสารและการรายงาน

ตัวแปรตาม ได้แก่ ประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ซึ่งมีตัวชี้วัดความมีประสิทธิภาพการปฏิบัติงานสอบบัญชี ประกอบด้วย ความทันเวลาของการปฏิบัติงานตรวจสอบ (Timeliness) ความเชื่อถือได้ของรายงานผู้สอบบัญชี (Reliability) ด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน (Standardized) และคุณภาพของรายงานทางการเงิน

1.5 สมมติฐานของการวิจัย

จากวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่มุ่งเน้นศึกษาความสัมพันธ์ของการควบคุมภายในตามกรอบการบริหารความเสี่ยง COSO ERM 2017 กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน โดยสามารถกำหนดเป็นสมมติฐานของการวิจัย เพื่อการทดสอบและศึกษาถึงความสัมพันธ์ดังกล่าว ได้ดังต่อไปนี้

1.5.1 การควบคุมภายในตามกรอบ COSO ERM 2017 องค์ประกอบที่ 1 การกำกับดูแลและวัฒนธรรมองค์กรกับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชีในแต่ละด้าน ดังนี้

H_{0A1} : การกำกับดูแลและวัฒนธรรมองค์กร ไม่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชีด้านความทันเวลาของการปฏิบัติงานตรวจสอบ

H_{1A1} : การกำกับดูแลและวัฒนธรรมองค์กร มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชีด้านความทันเวลาของการปฏิบัติงานตรวจสอบ

H_{0A2} : การกำกับดูแลและวัฒนธรรมองค์กร ไม่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชีด้านความเชื่อถือได้ของรายงานผู้สอบบัญชี

H_{1A2} : การกำกับดูแลและวัฒนธรรมองค์กร มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชีด้านความเชื่อถือได้ของรายงานผู้สอบบัญชี

H_{0A3} : การกำกับดูแลและวัฒนธรรมองค์กร ไม่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชีด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน

H_{1A3} : การกำกับดูแลและวัฒนธรรมองค์กร มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชีด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน

H_{0A4} : การกำกับดูแลและวัฒนธรรมองค์กร ไม่มีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชีด้านคุณภาพของรายงานทางการเงิน

H_{1A4} : การกำกับดูแลและวัฒนธรรมองค์กร มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชีด้านคุณภาพของรายงานทางการเงิน

1.5.2 การควบคุมภายในตามกรอบ COSO ERM 2017 องค์ประกอบที่ 2 การกำหนดกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ขององค์กร กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชีในแต่ละด้าน ดังนี้

H_{0B1} : การกำหนดกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ขององค์กร ไม่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชีด้านความทันเวลาของการปฏิบัติงานตรวจสอบ

H_{1B1} : การกำหนดกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ขององค์กร มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชีด้านความทันเวลาของการปฏิบัติงานตรวจสอบ

H_{0B2} : การกำหนดกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ขององค์กร ไม่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชีด้านความเชื่อถือได้ของรายงานผู้สอบบัญชี

H_{1B2}: การกำหนดกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ขององค์กร มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านความเชื่อถือได้ของรายงานผู้สอบบัญชี

H_{0B3}: การกำหนดกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ขององค์กร ไม่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน

H_{1B3}: การกำหนดกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ขององค์กร มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน

H_{0B4}: การกำหนดกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ขององค์กร ไม่มีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านคุณภาพของรายงานทางการเงิน

H_{1B4}: การกำหนดกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ขององค์กร มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านคุณภาพของรายงานทางการเงิน

1.5.3 การควบคุมภายในตามกรอบ COSO ERM 2017 องค์ประกอบที่ 3 ผลการปฏิบัติงานกับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชีในแต่ละด้าน ดังนี้

H_{0C1}: ผลการปฏิบัติงาน ไม่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านความทันเวลาของการปฏิบัติงานตรวจสอบ

H_{1C1}: ผลการปฏิบัติงาน มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านความทันเวลาของการปฏิบัติงานตรวจสอบ

H_{0C2}: ผลการปฏิบัติงาน ไม่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านความเชื่อถือได้ของรายงานผู้สอบบัญชี

H_{1C2}: ผลการปฏิบัติงาน มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านความเชื่อถือได้ของรายงานผู้สอบบัญชี

H_{0C3}: ผลการปฏิบัติงาน ไม่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน

H_{1C3}: ผลการปฏิบัติงาน มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน

H_{0C4}: ผลการปฏิบัติงาน ไม่มีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านคุณภาพของรายงานทางการเงิน

H_{1C4}: ผลการปฏิบัติงาน มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านคุณภาพของรายงานทางการเงิน

1.5.4 การควบคุมภายในตามกรอบ COSO ERM 2017 องค์ประกอบที่ 4 การสอบทานและการแก้ไขปรับปรุงกับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชีในแต่ละด้าน ดังนี้

H_{0D1}: การสอบทานและการแก้ไขปรับปรุง ไม่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านความทันเวลาของการปฏิบัติงานตรวจสอบ

H_{1D1} : การสอบทานและการแก้ไขปรับปรุง มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านความทันเวลาของการปฏิบัติงานตรวจสอบ

H_{0D2} : การสอบทานและการแก้ไขปรับปรุง ไม่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านความเชื่อถือได้ของรายงานผู้สอบบัญชี

H_{1D2} : การสอบทานและการแก้ไขปรับปรุง มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านความเชื่อถือได้ของรายงานผู้สอบบัญชี

H_{0D3} : การสอบทานและการแก้ไขปรับปรุง ไม่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน

H_{1D3} : การสอบทานและการแก้ไขปรับปรุง มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน

H_{0D4} : การสอบทานและการแก้ไขปรับปรุง ไม่มีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านคุณภาพของรายงานทางการเงิน

H_{1D4} : การสอบทานและการแก้ไขปรับปรุง มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านคุณภาพของรายงานทางการเงิน

1.5.5 การควบคุมภายในตามกรอบ COSO ERM 2017 องค์ประกอบที่ 5 สารสนเทศการสื่อสารและการรายงาน กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชีในแต่ละด้าน ดังนี้

H_{0E1} : สารสนเทศการสื่อสารและการรายงาน ไม่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านความทันเวลาของการปฏิบัติงานตรวจสอบ

H_{1E1} : สารสนเทศการสื่อสารและการรายงาน มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านความทันเวลาของการปฏิบัติงานตรวจสอบ

H_{0E2} : สารสนเทศการสื่อสารและการรายงาน ไม่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านความเชื่อถือได้ของรายงานผู้สอบบัญชี

H_{1E2} : สารสนเทศการสื่อสารและการรายงาน มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านความเชื่อถือได้ของรายงานผู้สอบบัญชี

H_{0E3} : สารสนเทศการสื่อสารและการรายงาน ไม่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน

H_{1E3} : สารสนเทศการสื่อสารและการรายงาน มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน

H_{0E4} : สารสนเทศการสื่อสารและการรายงาน ไม่มีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านคุณภาพของรายงานทางการเงิน

H_{1E4} : สารสนเทศการสื่อสารและการรายงาน มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านคุณภาพของรายงานทางการเงิน

1.6 คำนิยามศัพท์

การควบคุมภายใน หมายถึง กระบวนการปฏิบัติงานที่ถูกกำหนดไว้ เพื่อให้เกิดความมั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่าวิธีการหรือการปฏิบัติงานตามที่กำหนดไว้จะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการควบคุม โดยงานวิจัยในครั้งนี้เป็นการควบคุมภายในตามกรอบแนวคิด COSO ERM 2017 ประกอบด้วย การกำกับดูแลกิจการและวัฒนธรรมองค์กร กลยุทธ์และการกำหนดวัตถุประสงค์ ผลการปฏิบัติงาน การสอบทานและการแก้ไขปรับปรุง และสารสนเทศ การสื่อสารและการรายงาน

ประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี หมายถึง ประสิทธิภาพการปฏิบัติภาระงานสอบบัญชีให้บรรลุผลสำเร็จ ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ซึ่งประกอบด้วย ความทันเวลาของการปฏิบัติงาน ตรวจสอบ ความเชื่อถือได้ของรายงานผู้สอบบัญชี ด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน และคุณภาพของรายงานทางการเงิน

หน่วยรับตรวจ หมายถึง ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานของรัฐสภา ศาล องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ องค์กรมหาชน ทุนหมุนเวียนที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานอื่นของรัฐตามที่กฎหมายกำหนด (กระทรวงการคลัง, 2561) ที่ได้รับการตรวจสอบจากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ของการควบคุมภายในของหน่วยรับตรวจต่อประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชีของผู้สอบบัญชี สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ผู้วิจัยทำการศึกษาและรวบรวมแนวคิดต่างๆ และทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

- 2.1 แนวคิดการควบคุมภายใน
- 2.2 แนวคิดประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี
- 2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2.4 กรอบแนวคิดงานวิจัย (Conceptual Framework)

2.1 แนวคิดการควบคุมภายใน

ในการดำเนินงานทางธุรกิจขององค์กรไม่ว่าจะเป็นองค์กรเอกชนหรือภาครัฐต่างก็มุ่งหวังให้องค์กรบรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่กำหนดไว้ แต่ทว่าในปัจจุบันด้วยสภาพแวดล้อม และความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีที่มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ทำให้ทุกองค์กรประสบกับความเสียหายอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ดังนั้นการควบคุมภายในจึงเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการช่วยบริหารความเสี่ยงดังกล่าวให้ลดลง ช่วยป้องกัน และรักษาทรัพย์สินขององค์กร รวมถึงการปฏิบัติงานในขั้นตอนต่างๆ ให้เป็นไปอย่างถูกต้อง เหมาะสม ทั้งยังสร้างความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลว่าการดำเนินงานตามภารกิจต่างๆ จะสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ซึ่งผู้บริหารและบุคลากรขององค์กรมีบทบาทสำคัญที่จะทำให้เกิดการควบคุมภายในขึ้นภายในองค์กร ผู้บริหารและบุคลากรต้องตระหนักถึงความสำคัญและมีการบริหารความเสี่ยงให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะส่งผลให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร รวมถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงานอีกด้วย

การควบคุมภายใน เป็นกระบวนการปฏิบัติงานที่ถูกกำหนดร่วมกันโดยคณะกรรมการผู้บริหาร ตลอดจนพนักงานขององค์กรทุกระดับชั้น เพื่อให้เกิดความมั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่าวิธีการหรือการปฏิบัติงานตามที่กำหนดไว้จะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการควบคุม (จันทนา สาขากร และคณะ, 2557) เช่นเดียวกับการควบคุมภายในในการตรวจสอบภายในที่เป็นกระบวนการหรือขั้นตอนการทำงานที่เป็นผลมาจากการออกแบบโดยคณะกรรมการ ผู้บริหาร หรือบุคลากรอื่นๆ ขององค์กร เพื่อก่อให้เกิดความมั่นใจได้อย่างสมเหตุสมผลว่าองค์กรจะสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และสมาคมผู้ตรวจสอบภายในแห่งประเทศไทย, 2548)

สำหรับหน่วยงานรัฐบาล มีคำนิยามของการควบคุมภายในว่าเป็นกระบวนการปฏิบัติงานที่ ฝ่ายบริหาร ผู้กำกับดูแล และบุคลากรของหน่วยรับตรวจจัดให้มีขึ้น เพื่อสร้างความมั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่า การดำเนินงานต่าง ๆ ของหน่วยงานจะบรรลุวัตถุประสงค์ของการควบคุมภายใน ทั้งในด้านประสิทธิผลและด้าน

ประสิทธิภาพของการดำเนินงาน ซึ่งรวมถึงการดูแลรักษาทรัพย์สิน การป้องกันหรือลดความผิดพลาด การรั่วไหล ความเสียหาย การสิ้นเปลืองหรือการทุจริตในหน่วยงาน สร้างความน่าเชื่อถือให้กับรายงานทางการเงิน และการปฏิบัติงานให้เป็นตามกฎหมายระเบียบ ข้อบังคับ และมติคณะรัฐมนตรี (คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน, 2544) ต่อมากรมบัญชีกลางได้มีการกำหนดมาตรฐานการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานภาครัฐ พ.ศ. 2561 โดยอธิบายว่าการควบคุมภายในเป็นกระบวนการปฏิบัติงานที่ผู้ที่มีหน้าที่กำกับดูแล หัวหน้าหน่วยงานของรัฐ ฝ่ายบริหาร และบุคลากรของหน่วยงานของรัฐจัดให้มีขึ้น เพื่อสร้างความมั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่าการดำเนินงานต่างๆของหน่วยงานของรัฐจะบรรลุวัตถุประสงค์ด้านการดำเนินงาน ด้านการรายงาน รวมถึงด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับ (กระทรวงการคลัง, 2561)

2.1.1 แนวคิดการควบคุมภายในของ COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission)

ในปัจจุบันแนวคิดการควบคุมภายในของ COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission) เป็นที่ยอมรับทั่วไปและมีการนำไปใช้กับองค์กรทั่วโลก และแนวคิดดังกล่าวมีการพัฒนาปรับปรุงอยู่เสมอเพื่อให้มีความสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมทางธุรกิจในปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้องค์กรสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ทั้งในด้านการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ด้านความถูกต้องครบถ้วนของรายงาน รวมถึงด้านการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ ข้อบังคับต่างๆที่เกี่ยวข้อง (International Finance Corporation [IFC], 2022) โดยการควบคุมภายในตามแนวคิดของ COSO มีลักษณะดังนี้

(1) ด้านวัตถุประสงค์การดำเนินงาน (Objective)

เมื่อมีการสร้างและดำเนินการควบคุมภายในอย่างมีประสิทธิภาพ ระบบการควบคุมภายในจะทำให้หน่วยงานบรรลุวัตถุประสงค์ โดยมุ่งเน้นในความสำเร็จของวัตถุประสงค์ด้านการดำเนินงาน ด้านการรายงาน และด้านการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ ข้อบังคับ ซึ่งการควบคุมภายในไม่สามารถแยกออกมาจากการดำเนินงานปกติขององค์กรได้

(2) ด้านกระบวนการปฏิบัติงาน (Process)

การควบคุมภายในเป็นกระบวนการต่อเนื่องโดยครอบคลุมทั่วทั้งองค์กร โดยไม่ถูกจำกัดทางด้านเวลา ตำแหน่ง หรือ กฎเกณฑ์ ซึ่งการควบคุมภายในไม่ใช่ส่วนเพิ่มเติมจากการดำเนินงานปกติ เนื่องจากเป็นกระบวนการที่ต้องปฏิบัติ เพื่อให้การดำเนินงานขององค์กรมีความคล่องตัวยิ่งขึ้น

(3) ด้านบุคลากร (People)

การควบคุมภายในไม่เกี่ยวข้องกับนโยบาย กระบวนการ หรือกฎเกณฑ์ แต่เป็นสิ่งที่บุคลากรในองค์กรต้องร่วมกันสร้างขึ้น เนื่องจากบุคลากรในองค์กรเป็นผู้กำหนดวัตถุประสงค์และดำเนินกิจกรรมเพื่อให้องค์กรบรรลุวัตถุประสงค์

(4) ด้านข้อจำกัดของการควบคุมภายใน (Limitations)

การควบคุมภายในนั้นไม่ได้รับประกันว่าองค์กรจะสามารถบรรลุวัตถุประสงค์แน่นอน ซึ่งอาจจะมีข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นจากปัจจัยอื่นๆ เช่น การตัดสินใจของฝ่ายบริหาร โครงสร้างภายในที่ล้มเหลว หรือเหตุการณ์ภายนอกที่เกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อองค์กร

(5) ด้านการปรับปรุงและการนำไปใช้ (Adaptability)

การควบคุมภายในสามารถปรับปรุงแก้ไขกระบวนการให้เหมาะสมตามลักษณะหรือโครงสร้างขององค์กรไม่จำเป็นว่าทุกองค์กรต้องมีการควบคุมภายในที่เหมือนกัน ดังนั้นองค์กรสามารถตัดสินใจเกี่ยวกับกิจกรรมต่างๆ ของการควบคุมภายในเพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และสภาพแวดล้อมขององค์กร

2.1.2 ประเภทของการควบคุมภายใน

ตามแนวคิดของ AICPA (อ้างถึงในสุปรียา มนตรี, 2557) มีการกำหนดประเภทการควบคุมภายในไว้ในมาตรฐานในการตรวจสอบที่เกี่ยวข้องกับการประเมินระบบการควบคุมภายในของผู้สอบบัญชี (Statement on Auditing Standard No.1) โดยแบ่งเป็น 2 ประเภท ได้แก่

(1) การควบคุมด้านการบริหาร

การควบคุมภายในเกี่ยวกับแผนการจัดองค์กร วิธีการและมาตรฐานต่างๆ ที่ทำให้การดำเนินงานต่างๆเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงส่งเสริมให้มีการปฏิบัติตามนโยบายที่ผู้บริหาร การวางแผน การกำหนดนโยบายหลัก การกำหนดอำนาจในการดำเนินงาน การพัฒนาพนักงาน การคัดเลือก และฝึกอบรม การรายงานผลการปฏิบัติงานและนำข้อมูลมาวิเคราะห์เชิงสถิติ ซึ่งเป็นการแสดงผลลัพธ์ควบคุมภายในโดยภาพรวมขององค์กร เพื่อให้การดำเนินงานขององค์กรเป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่องค์กรกำหนดไว้

(2) การควบคุมด้านการบัญชี

การควบคุมแผนการ วิธีการ และมาตรการต่างๆที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการดูแลรักษาทรัพย์สิน การตรวจสอบความเชื่อถือได้และความถูกต้องของข้อมูลทางการเงิน เพื่อให้เกิดความมั่นใจได้ว่า รายการต่างๆที่เกิดขึ้นเป็นไปตามหลักการที่ฝ่ายบริหารกำหนดไว้ มีการบันทึกรายการที่เกิดขึ้นครบถ้วน ถูกต้องตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป ซึ่งการควบคุมด้านการบัญชีสามารถเป็นเครื่องมือให้ผู้บริหารดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ โดยสามารถให้ข้อมูลทางการเงินที่มีความน่าเชื่อถือได้สำหรับการตัดสินใจ การวิเคราะห์หารายการที่ผิดปกติ หรือผิดไปจากสิ่งที่คาดการณ์ โดยการควบคุมด้านบัญชีแบ่งได้ 2 แบบ ได้แก่ การควบคุมขั้นพื้นฐาน เป็นการควบคุมเพื่อให้แน่ใจว่ารายการบัญชีได้บันทึกไว้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน เชื่อถือได้ว่าเป็นรายการที่เกิดขึ้นจริง และการควบคุมสนับสนุน เป็นการควบคุมเพื่อให้แน่ใจว่าได้มีการปฏิบัติตามระบบการควบคุมภายในขั้นพื้นฐานอย่างสม่ำเสมอและเหมาะสม

2.1.3 วัตถุประสงค์การควบคุมภายใน

วัตถุประสงค์การออกแบบขั้นตอนวิธีการทำงานของการควบคุมภายในเพื่อก่อให้ความเชื่อมั่นได้ในเรื่อง ความถูกต้องและความน่าเชื่อถือของข้อมูลและรายงานทางการเงิน การปฏิบัติตามนโยบาย แผนงาน กระบวนการปฏิบัติงาน กฎหมาย และกฎระเบียบ การดูแลป้องกันสินทรัพย์ การดำเนินงานอย่างประหยัด และมีประสิทธิภาพ รวมถึงการบรรลุเป้าหมายของการดำเนินงานโครงการ และวัตถุประสงค์ขององค์กร

(ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และสมาคมผู้ตรวจสอบภายในแห่งประเทศไทย, 2548) ดังนั้นระบบการควบคุมภายใน ประกอบด้วยนโยบายและวิธีปฏิบัติงานที่กำหนดขึ้นในองค์กร เพื่อสร้างความมั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่ากิจการบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ (จิมห์ระพีร์ พุ่มสงวน, 2561) สามารถแบ่งเป็นด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

(1) ด้านการดำเนินงาน (Operation) โดยมุ่งหมายให้การปฏิบัติงานเกิดประสิทธิผลประสิทธิภาพและความคุ้มค่า ด้วยการควบคุมการใช้ทรัพยากรทุกประเภทให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุวัตถุประสงค์ที่ผู้บริหารกำหนดไว้ และให้ปราศจากการกระทำทุจริตของพนักงานหรือผู้บริหาร และเมื่อเกิดความเสียหายขึ้นภายในองค์กรก็สามารถทราบถึงความเสียหายนั้นได้อย่างรวดเร็ว

(2) ด้านการรายงานทางการเงิน (Financial Reporting) งบการเงินหรือรายงานทางการเงิน ว่าจะป็นรายงานที่นำไปใช้ภายในหรือภายนอกองค์กรต่างต้องมีความทันเวลาและเชื่อถือได้ มีคุณภาพที่เหมาะสมกับการนำไปใช้ในการพิจารณาข้อมูลประกอบการ การตัดสินใจทางธุรกิจของผู้มีส่วนได้เสีย เช่น ผู้บริหาร เจ้าหนี้ ผู้ถือหุ้น และผู้ลงทุนทั่วไป โดยมีวัตถุประสงค์ของแต่ละประเภทของรายงานดังต่อไปนี้

รายงานทางการเงินภายนอก (External financial) มีวัตถุประสงค์ของการรายงานเพื่อต้องการให้ข้อมูลทางการเงินที่น่าเชื่อถือแก่ผู้มีส่วนได้เสีย และรายงานการเงินภายนอกเป็นหนึ่งในเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผลการดำเนินงานขององค์กร รวมถึงรูปแบบของรายงานทางการเงินภายนอกจะต้องเป็นไปตามแม่บทและมาตรฐานการบัญชีที่ยอมรับโดยทั่วไป

รายงานที่ไม่ใช่ทางการเงินภายนอก (External nonfinancial) วัตถุประสงค์ของการรายงานที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลที่จำเป็นต้องเปิดเผยแก่บุคคลภายนอก เพื่อให้เป็นไปตามข้อกำหนดทางกฎหมายหรือดำเนินการตามนโยบายที่กำหนด

รายงานทางการเงินและที่ไม่ใช่ทางการเงินภายในองค์กร (Internal financial and nonfinancial) มีวัตถุประสงค์เพื่อรายงานสิ่งที่จำเป็นต่อการจัดการภายในองค์กร ให้แก่คณะกรรมการบริหาร ผู้บริหาร หรือบุคลากรภายในองค์กร ส่งผลให้สามารถดำเนินกิจกรรม ประเมิน และตัดสินใจเกี่ยวกับกลยุทธ์และการดำเนินงานขององค์กร

(3) ด้านการปฏิบัติงานให้เป็นไปตาม กฎ ระเบียบ และนโยบาย (Compliance with Application Laws and Regulations) การปฏิบัติงานหรือดำเนินกิจกรรมทางธุรกิจให้มีความสอดคล้อง หรือเป็นไปตามบทบัญญัติ ข้อบังคับของกฎหมาย นโยบาย ข้อบังคับ ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจกรรมทางธุรกิจหรือการปฏิบัติงานนั้น เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดผลเสียหายขึ้นจากการไม่ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบเหล่านั้น

สำหรับหน่วยงานรัฐที่ได้กำหนดให้หน่วยงานของรัฐต้องเห็นถึงความสำคัญของวัตถุประสงค์ของการควบคุมภายในแต่ละด้าน ดังนี้ (กระทรวงการคลัง, 2561)

(1) วัตถุประสงค์ด้านการดำเนินงาน (Operations Objectives) เป็นวัตถุประสงค์เกี่ยวกับความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการดำเนินงาน รวมถึงการบรรลุเป้าหมายด้านการเงิน ด้านการดำเนิน

กิจกรรม ตลอดจนการนำทรัพยากรไปใช้ การลดหรือป้องกันข้อผิดพลาดของหน่วยงานของรัฐ การดูแลรักษาทรัพย์สิน ตลอดจนความเสียหาย การสิ้นเปลือง การรั่วไหล หรือการทุจริตในหน่วยงานของรัฐ

(2) วัตถุประสงค์ด้านการรายงาน (Reporting Objectives) เป็นวัตถุประสงค์เกี่ยวข้องกับการรายงานข้อมูลทางการเงินและข้อมูลที่ไม่ใช่ทางการเงิน ที่หน่วยงานนำไปใช้ภายในและภายนอกหน่วยงาน รวมถึงการรายงานที่มีความโปร่งใส เชื่อถือได้ ทันเวลา หรือข้อกำหนดอื่นๆที่ทางราชการกำหนดไว้

(3) วัตถุประสงค์ด้านการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบและข้อบังคับ (Compliance Objectives) เป็นวัตถุประสงค์เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามให้เป็นที่ไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน รวมถึงข้อกำหนดอื่นๆที่ทางราชการกำหนดไว้

การแสดงให้เห็นถึงความน่าเชื่อถือและคุณภาพที่เหมาะสมที่จะนำไปใช้เป็นข้อมูลเพื่อนำไปประกอบการพิจารณา การตัดสินใจทางธุรกิจของรายงานทางการเงินนั้นเป็นวัตถุประสงค์หนึ่งของการควบคุมภายใน การที่จะได้มาซึ่งข้อมูลทางการเงินที่มีความน่าเชื่อถือ ต้องผ่านกระบวนการที่สำคัญได้แก่การที่ข้อมูลทางการเงินนั้นได้ผ่านกระบวนการสอบทาน และมีการแสดงความคิดเห็นจากผู้ประกอบวิชาชีพสอบบัญชี เพื่อเป็นการสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ใช้ข้อมูลในงบการเงินและเป็นการเพิ่มคุณภาพของข้อมูลภายในรายงานทางการเงิน (กริธท์ซาร์ก ชดช้อย และคณะ, 2564) ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาว่าการควบคุมภายในของหน่วยงานภาครัฐทำให้รายงานการเงินของหน่วยงานมีคุณภาพและส่งผลให้เกิดประสิทธิภาพการปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชี ในมุมมองของผู้สอบบัญชี ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินหรือไม่อย่างไร

2.1.4 องค์ประกอบของการควบคุมภายใน

ในปัจจุบันกระทรวงการคลังได้กำหนดมาตรฐานการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ โดยมีองค์ประกอบ 5 องค์ประกอบ 17 ซึ่งหลักการมาตรฐานดังกล่าวเป็นไปกรอบการควบคุมภายในของ COSO 2013 (กระทรวงการคลัง, 2561) โดยมีองค์ประกอบ ดังนี้

(1) สภาพแวดล้อมการควบคุม เป็นปัจจัยสำคัญในการดำเนินงานของหน่วยงานที่ส่งผลให้มีการนำการควบคุมภายในมาใช้ปฏิบัติตลอดทั้งหน่วยงานภาครัฐ ทั้งนี้ ฝ่ายบริหารและผู้กำกับดูแลจะต้องสร้างบรรยากาศในการทำงานให้บุคลากรในทุกระดับตระหนักถึงความสำคัญของการควบคุมภายใน ทำให้การดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของฝ่ายบริหารและผู้กำกับดูแล ดังนั้น สภาพแวดล้อมการควบคุมดังกล่าวจึงเป็นพื้นฐานสำคัญและส่งผลกระทบต่อการควบคุมภายในองค์ประกอบอื่นๆต่อไป

(2) การประเมินความเสี่ยง เป็นกระบวนการดำเนินงานที่มีความเป็นประจำและต่อเนื่อง เพื่อวิเคราะห์และระบุความเสี่ยงที่ส่งผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงานรัฐ รวมถึงเป็นการกำหนดแนวทางในการจัดการความเสี่ยง โดยผู้บริหารต้องคำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงของภารกิจภายในและสภาพแวดล้อมภายนอกทั้งหมดที่ส่งผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงานรัฐ

(3) กิจกรรมการควบคุม เป็นกิจกรรมที่กำหนดไว้เป็นกระบวนการดำเนินงานและนโยบาย เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่ากิจกรรมต่างๆตามคำสั่งของฝ่ายบริหารสามารถควบคุมความเสี่ยงหรือจะลดให้สามารถบรรลุ

วัตถุประสงค์ กิจกรรมการควบคุมควรถูกนำไปปฏิบัติในทุกระดับของหน่วยงานรัฐ ในทุกระบวนการของการปฏิบัติงาน ขั้นตอนของกิจกรรมดำเนินงานต่างๆ รวมถึงการนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในการดำเนินงาน

(4) สารสนเทศและการสื่อสาร เป็นสิ่งที่สำคัญสำหรับหน่วยงานรัฐที่จะช่วยให้มีการดำเนินการกิจกรรมตามการควบคุมภายในที่กำหนด เพื่อสนับสนุนให้มีการสื่อสารเกิดขึ้นทั้งจากภายในและภายนอกหน่วยงานรัฐ และเป็นช่องทางที่ทำให้ทราบถึงสารสนเทศที่สำคัญในการควบคุมการดำเนินกิจกรรมของหน่วยงานรัฐ การสื่อสารจะช่วยให้บุคลากรในหน่วยงานมีความเข้าใจถึงความสำคัญและความรับผิดชอบของการควบคุมภายในที่มีต่อการบรรลุวัตถุประสงค์

(5) กิจกรรมการติดตามประเมินผล เป็นการประเมินประสิทธิภาพและคุณภาพการปฏิบัติงานของการควบคุมภายในที่ได้กำหนดไว้อย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้มั่นใจว่าได้มีการดำเนินการปฏิบัติตามหลักการของแต่ละกิจกรรม การติดตามผลเป็นการประเมินผลในช่วงของการปฏิบัติงาน ซึ่งอาจจะการประเมินผลเป็นรายครั้ง หรือในภาพรวมของการควบคุมภายในทั้ง 5 องค์ประกอบ ซึ่งสามารถรายงานต่อผู้กำกับดูแล และฝ่ายบริหารอย่างทันเวลา ในกรณีที่ผลการประเมินการควบคุมภายในจะก่อให้เกิดความเสียหายต่อหน่วยงานรัฐ

ปัจจุบันการควบคุมภายในได้ถูกพัฒนา เพื่อให้สอดคล้องกับพลวัตการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจในปัจจุบัน (ศรีณีย์ ชูเกียรติ และคณะ, 2563) โดยคณะกรรมการ COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission) ได้ปรับปรุงกรอบการบริหารความเสี่ยงขององค์กร เป็น COSO ERM 2017 ในการบริหารความเสี่ยงตามกรอบการบริหารความเสี่ยงขององค์กร - การบูรณาการร่วมกับผลการปฏิบัติงานและกลยุทธ์ขององค์กร (Enterprise Risk Management-Integrating with Strategy and Performance) หรือ COSO ERM 2017 สร้างความชัดเจนเกี่ยวกับความสำคัญของการบริหารความเสี่ยงขององค์กรในการวางแผนกลยุทธ์ และความสำคัญในการนำการบริหารความเสี่ยงขององค์กรไปใช้ร่วมกับการดำเนินงานตามปกติทั่วทั้งองค์กร ดังรายละเอียดภาพแนวคิดการบริหารความเสี่ยง COSO ERM 2017

ภาพที่ 2.1 กรอบการบริหารความเสี่ยงองค์กร COSO ERM 2017

ที่มา: การบริหารความเสี่ยงองค์กรการบูรณาการร่วมกับกลยุทธ์และผลการปฏิบัติงาน, โดย (สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์, 2562)

โดยกรอบ COSO ERM 2017 แบ่งออกเป็น 5 องค์ประกอบ และ 20 หลักการ (สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์, 2562) ดังรายละเอียดภาพต่อไปนี้

ภาพที่ 2.2 องค์ประกอบและหลักการของการบริหารความเสี่ยงขององค์กร COSO ERM 2017

ที่มา: การบริหารความเสี่ยงองค์กรการบูรณาการร่วมกับผลการปฏิบัติงานและกลยุทธ์, โดย (สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์, 2562)

การบริหารความเสี่ยงองค์กร COSO ERM 2017 มีรายละเอียดและแนวปฏิบัติของแต่ละหลักการในองค์ประกอบ เพื่อให้หน่วยงานสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการดำเนินงานปกติ และนำไปสู่การบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ของหน่วยงาน (สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์, 2562) มีดังต่อไปนี้

องค์ประกอบที่ 1 การกำกับดูแลกิจการและวัฒนธรรมองค์กร (Governance and Culture) เป็นหลักพื้นฐานสำหรับองค์ประกอบอื่นในการบริหารความเสี่ยงขององค์กร ซึ่งเป็นกำหนดท่าทีขององค์กร เสริมสร้างความสำคัญรวมทั้งกำหนดความรับผิดชอบในการควบคุมดูแลสำหรับการบริหารความเสี่ยงขององค์กร วัฒนธรรมองค์กรเป็นสิ่งที่มิอาจหลีกเลี่ยงต่อการบริหารความเสี่ยงขององค์กรไม่ว่าจะเป็นบริษัทเอกชนขนาดเล็กหรือใหญ่ หรือส่วนงานภาครัฐ เนื่องจากวัฒนธรรมองค์กรเป็นสิ่งที่สะท้อนถึงคุณค่าหลัก และสนับสนุนให้องค์กรบรรลุพันธกิจและวิสัยทัศน์ ซึ่งประกอบด้วยกรอบแนวทางปฏิบัติ 5 หลักการ ได้แก่

หลักการที่ 1 คณะกรรมการกำกับดูแลความเสี่ยง (Exercises Board Risk Oversight) โดยคณะกรรมการบริษัทมีหน้าที่ในการควบคุมดูแลกลยุทธ์ขององค์กร รวมถึงรับผิดชอบด้านการกำกับดูแลและสนับสนุนผู้บริหารในการดำเนินการเพื่อบรรลุกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ทางธุรกิจที่กำหนดไว้ ซึ่งคณะกรรมการ

บริษัทมีความเชี่ยวชาญ ประสบการณ์ ความรู้เกี่ยวกับธุรกิจ และมีความรับผิดชอบหลักในการควบคุมดูแลและบริหารความเสี่ยงของกิจการ

หลักการที่ 2 จัดตั้งโครงสร้างการดำเนินงาน (Establishes Operating Structures) โดยองค์กรมีการกำหนดโครงสร้างในการดำเนินงานให้เหมาะสม สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และกลยุทธ์ทางธุรกิจ โดยการกำหนดโครงสร้างการดำเนินงานนั้นจะต้องพิจารณาจากเป้าหมายและกลยุทธ์ที่กำหนดไว้ รวมถึงต้องมีการระบุความรับผิดชอบอย่างชัดเจน

หลักการที่ 3 กำหนดวัฒนธรรมองค์กรที่พึงประสงค์ (Defines Desired Culture) โดยองค์กรมีการกำหนดพฤติกรรมที่พึงประสงค์ซึ่งแสดงให้เห็นถึงลักษณะของวัฒนธรรมองค์กรที่พึงประสงค์ โดยคณะกรรมการบริษัทและผู้บริหารเป็นผู้กำหนดภาพรวมของวัฒนธรรมองค์กรและสำหรับบุคลากร ภายใต้วัฒนธรรมองค์กรที่ให้ความสำคัญกับความเสี่ยง

หลักการที่ 4 แสดงให้เห็นถึงการยึดมั่นต่อคุณค่าหลัก (Demonstrates Commitment to Core Values) โดยองค์กรแสดงให้เห็นถึงการยึดมั่นต่อคุณค่าหลักขององค์กร ซึ่งคุณค่าหลักสะท้อนออกมาจากการกระทำและการตัดสินใจที่ปรากฏทั่วกิจการ และสร้างให้บุคลากรมีความตระหนักถึงความเสี่ยงในการทำงานของตน มีการนำความเสี่ยงและผลตอบแทนที่จะได้รับไปประกอบการตัดสินใจจนเป็นกิจวัตร

หลักการที่ 5 ดึงดูด พัฒนา และรักษาบุคลากรที่มีความสามารถ (Attracts, Develops, and Retains Capable Individuals) โดยองค์กรยึดมั่นที่จะสร้างบุคลากร เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และกลยุทธ์ทางธุรกิจ เช่น การส่งเสริมความรู้ความสามารถของพนักงาน การฝึกอบรมบุคลากรในด้านการบริหารความเสี่ยง การสร้างแรงจูงใจและผลตอบแทนอื่นๆสำหรับตำแหน่งงานในทุกระดับอย่างเหมาะสม

องค์ประกอบที่ 2 กลยุทธ์และการกำหนดวัตถุประสงค์ (Strategy and Objective-Setting) เป็นกระบวนการวางแผนกลยุทธ์เป็นการทำงานร่วมกันของการบริหารความเสี่ยงขององค์กร องค์กรสามารถเข้าใจปัจจัยที่กระทบต่อความเสี่ยง ภายในองค์กรและภายนอกองค์กร โดยการทำความเข้าใจในบริบททางธุรกิจ องค์กรจัดระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ให้เชื่อมโยงกับการกำหนดวัตถุประสงค์ และกลยุทธ์ เพื่อนำไปสู่กระบวนการปฏิบัติงาน รวมถึงใช้เกณฑ์ในการประเมิน ระบุ และตอบสนองความเสี่ยง ซึ่งประกอบด้วยกรอบแนวทางปฏิบัติ 4 หลักการ ได้แก่

หลักการที่ 6 วิเคราะห์บริบททางธุรกิจ (Analyzes Business Context) โดยองค์กรพิจารณาผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นของบริบททางธุรกิจต่อภาพความเสี่ยงขององค์กร (Risk Profile) ซึ่งพิจารณาทั้งปัจจัยภายนอกองค์กร ได้แก่ สังคม การเมือง เศรษฐกิจ เทคโนโลยี สภาพแวดล้อม และกฎหมาย รวมถึงพิจารณาปัจจัยภายในองค์กร ได้แก่ เงินทุน สินทรัพย์ บุคลากร กระบวนการ ระบบงาน ระบบสารสนเทศ และเทคโนโลยี

หลักการที่ 7 กำหนดระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ (Defines Risk Appetite) โดยองค์กรกำหนดระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ในบริบทของการสร้างคุณค่า การรักษาคุณค่าและการทำให้คุณค่าเกิดขึ้นจริง มีการกำหนดระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ระดับองค์กรและระดับหน่วยปฏิบัติงาน ซึ่งการกำหนดความเสี่ยงที่

ยอมรับได้นั้นขึ้นอยู่กับประเภทของธุรกิจ หรือประสบการณ์ ไม่มีระดับที่สามารถใช้เป็นมาตรฐานได้กับทุกองค์กร ในบางองค์กรนำมาตราการเชิงปริมาณมาใช้ในการกำหนดความเสี่ยงที่ยอมรับได้

หลักการที่ 8 ประเมินกลยุทธ์ทางเลือก (Evaluates Alternative Strategies) โดยองค์กรมีการประเมินกลยุทธ์ที่เป็นทางเลือก รวมถึงวิเคราะห์ผลกระทบทั้งเชิงลบและเชิงบวกที่อาจเกิดขึ้นจากการเลือกใช้แต่ละกลยุทธ์ต่อความเสี่ยงรวมขององค์กร วิธีการในการประเมินกลยุทธ์ทางเลือก เช่น การวิเคราะห์คู่แข่ง การวิเคราะห์ SWOT การประมาณการรายได้ การทำแบบจำลอง เป็นต้น ซึ่งกลยุทธ์ต้องสนับสนุนวิสัยทัศน์และพันธกิจ รวมถึงสอดคล้องกับระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้และคุณค่าหลักขององค์กร

หลักการที่ 9 กำหนดวัตถุประสงค์ทางธุรกิจ (Formulates Business Objectives) โดยองค์กรพิจารณาความเสี่ยงในขณะที่กำหนดวัตถุประสงค์ทางธุรกิจในระดับต่างๆ ที่สอดคล้องและสนับสนุนกลยุทธ์ของบริษัท โดยองค์กรพัฒนาวัตถุประสงค์ทางธุรกิจที่เฉพาะเจาะจง สามารถวัดหรือสังเกตได้ ซึ่งวัตถุประสงค์อาจเกี่ยวข้องกับ ผลประกอบการทางการเงิน ความต้องการของลูกค้า เทคโนโลยีและนวัตกรรม การปฏิบัติตามกฎหมาย ประสิทธิภาพการดำเนินงาน รวมถึงสอดคล้องกลยุทธ์เพื่อให้องค์กรสามารถบรรลุวิสัยทัศน์และพันธกิจที่ตั้งไว้

องค์ประกอบที่ 3 ผลการปฏิบัติงาน (Performance) โดยองค์กรต้องมีการประเมินและระบุความเสี่ยงที่อาจส่งผลกระทบต่อความสามารถในการดำเนินงานขององค์กรที่ทำให้บรรลุวัตถุประสงค์และกลยุทธ์ทางธุรกิจที่กำหนดไว้ โดยนำความเสี่ยงมาจัดลำดับความสำคัญตามความรุนแรงของผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นและโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์นั้น โดยพิจารณาระดับความเสี่ยงที่องค์กรยอมรับได้ จากนั้นจึงเลือกวิธีการตอบสนองความเสี่ยงและติดตามการเปลี่ยนแปลงของผลการปฏิบัติงาน กระบวนการบริหารความเสี่ยงดังกล่าวจะช่วยให้องค์กรเห็นภาพความเสี่ยงที่องค์กรมีอยู่สำหรับการดำเนินการเพื่อให้บรรลุกลยุทธ์แลเป้าทางธุรกิจขององค์กร ซึ่งประกอบด้วยกรอบแนวทางการปฏิบัติ 5 หลักการ ได้แก่

หลักการที่ 10 ระบุความเสี่ยง (Identifies Risk) โดยองค์กรสามารถระบุความเสี่ยงที่ส่งผลกระทบต่อกระบวนการปฏิบัติงานตามวัตถุประสงค์และกลยุทธ์ทางธุรกิจ นอกเหนือจากความเสี่ยงในการประกอบธุรกิจในปัจจุบันแล้ว ควรต้องคำนึงถึงความเสี่ยงอุบัติใหม่ที่ยังไม่สามารถประเมินผลกระทบได้ รวมถึงการเปลี่ยนแปลงในอนาคตอันเนื่องมาจากเทคโนโลยีใหม่ แนวโน้มพฤติกรรมของผู้บริโภค การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและการเมือง

หลักการที่ 11 ประเมินความรุนแรงของความเสี่ยง (Assess Severity of Risk) โดยองค์กรมีการประเมินความรุนแรงของความเสี่ยงที่รับรู้ได้ โดยประเมินผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ทางธุรกิจขององค์กรอย่างไร และพิจารณาความน่าจะเป็นของโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงควบคู่กัน

หลักการที่ 12 การจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยง (Prioritizes Risks) โดยองค์กรมีการกำหนดลำดับความสำคัญของความเสี่ยง เพื่อใช้ประกอบการพิจารณาคัดเลือกวิธีการตอบสนองความเสี่ยง โดยการจัดลำดับความเสี่ยง ช่วยให้องค์กรตัดสินใจในการเลือกวิธีการตอบสนองความเสี่ยงและจัดสรรทรัพยากรได้อย่างเหมาะสม ผู้บริหารควรประเมินว่าควรบริหารทรัพยากรเพื่อลดความเสี่ยงในเรื่องใดบ้าง ซึ่งการ

เรียงลำดับความสำคัญของความเสี่ยงนั้นจะคำนึงถึงความรุนแรงของความเสี่ยงเปรียบเทียบกับระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้

หลักการที่ 13 การดำเนินการตอบสนองต่อความเสี่ยง (Implements Risk Responses) โดยองค์กรมีการระบุวิธีและเลือกวิธีการตอบสนองความเสี่ยงที่เหมาะสม โดยการพิจารณาความรุนแรงและลำดับความสำคัญของความเสี่ยง รวมถึงบริบทในการประกอบธุรกิจ วัตถุประสงค์ทางธุรกิจที่เกี่ยวข้อง วิธีการตอบสนองความเสี่ยงแบ่งเป็นประเภทต่างๆ ดังนี้ การหลีกเลี่ยงความเสี่ยง (Risk Avoidance) การลดความเสี่ยง (Risk Reduction) การกระจายความเสี่ยง (Risk Sharing) และการยอมรับความเสี่ยง (Risk Acceptance)

หลักการที่ 14 พัฒนาภาพรวมความเสี่ยงขององค์กร (Develops Portfolio View) โดยองค์กรมีการพัฒนาและจัดทำภาพรวมความเสี่ยงขององค์กร ช่วยให้องค์กรตระหนักถึงผลกระทบจากความเสี่ยงในภาพรวม (Portfolio) หรือมุมมองระดับกิจการ ซึ่งผู้บริหารระบุความเสี่ยงที่เหลืออยู่ในแต่ละหน่วยงาน เปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์ทางธุรกิจและช่วงที่ยอมรับได้ โดยเครื่องมือที่นิยมใช้แสดงความเสี่ยง ได้แก่ Risk Map หรือ Risk Matrix

องค์ประกอบที่ 4 การสอบทานและการแก้ไขปรับปรุง (Review and Revision) โดยองค์กรควรพิจารณากระบวนการบริหารความเสี่ยงอยู่เป็นระยะ โดยการสอบทานแนวปฏิบัติและความรู้ความสามารถในการบริหารความเสี่ยงขององค์กร และผลการปฏิบัติงานที่เกิดขึ้นจริงเทียบกับเป้าหมาย เป็นการพิจารณาว่ากระบวนการในการบริหารความเสี่ยงขององค์กรทำหน้าที่ได้ดีเพียงใดในช่วงที่ผ่านมา และมีสิ่งใดที่ต้องปรับปรุงแก้ไข รวมถึงการความรู้ความสามารถ หรือแนวปฏิบัติในการบริหารความเสี่ยงขององค์กรในปัจจุบันยังสามารถนำไปใช้กับบททางธุรกิจที่เปลี่ยนแปลงได้หรือไม่ การสอบทานและการแก้ไขปรับปรุงช่วยให้องค์กรสามารถประเมินขีดความสามารถในการบริหารความเสี่ยงที่มีในปัจจุบันและสร้างคุณค่าในระยะยาวให้กับองค์กร ทั้งในกรณีที่เกิดการเปลี่ยนแปลงที่อาจส่งผลกระทบ และกรณีมีการดำเนินงานปกติของกิจการ ซึ่งประกอบด้วยกรอบแนวทางปฏิบัติ 3 หลักการ ได้แก่

หลักการที่ 15 ประเมินการเปลี่ยนแปลงที่มีนัยสำคัญ (Assesses Substantial Change) โดยองค์กรมีการประเมินและระบุการเปลี่ยนแปลงที่อาจส่งผลกระทบอย่าง มีนัยสำคัญต่อวัตถุประสงค์และกลยุทธ์ทางธุรกิจที่ได้กำหนดไว้ ทั้งจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกขององค์กร

หลักการที่ 16 สอบทานความเสี่ยงและผลการปฏิบัติงาน (Reviews Risk and Performance) โดยองค์กรมีการสอบทานแนวปฏิบัติ และความรู้ความสามารถในการบริหารความเสี่ยงขององค์กร และผลที่เกิดขึ้นจริงจากการปฏิบัติงานเทียบกับเป้าหมาย คำนึงถึงความเสี่ยงที่ทำให้การดำเนินกิจกรรมไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ รวมทั้งวิเคราะห์ระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้เทียบกับความเสี่ยงที่องค์กรมีอยู่

หลักการที่ 17 การปรับปรุงการบริหารความเสี่ยงขององค์กรอย่างต่อเนื่อง (Pursues Improvement in Enterprise Risk Management) โดยองค์กรมีการพัฒนาการบริหารความเสี่ยงขององค์กรอย่างสม่ำเสมอทั่วทั้งกิจการ เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพและประโยชน์ของการบริหารความเสี่ยงขององค์กรในทุกๆ อีกทั้งทบทวนและ

พัฒนาประสิทธิภาพในด้านต่างๆ เช่น เทคโนโลยีใหม่ที่อาจนำมาใช้เป็นเครื่องมือเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการความเสี่ยง การเปรียบเทียบกับองค์กรอื่นในอุตสาหกรรมเดียวกันสามารถช่วยให้องค์กรระบุผลการปฏิบัติงานสูงหรือต่ำกว่าองค์กรอื่น หรือการปรับโครงสร้างเพื่อให้สอดคล้องกับสภาวะแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงและกลยุทธ์ขององค์กร การทบทวนระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ เป็นต้น

องค์ประกอบที่ 5 สารสนเทศ การสื่อสาร และการรายงาน (Information, Communication, and Reporting) เป็นกระบวนการเพื่อให้ได้มาและใช้สารสนเทศร่วมกันทั่วทั้งองค์กรเป็นประจำอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารสามารถใช้สารสนเทศจากแหล่งภายในและภายนอกประกอบการบริหารความเสี่ยงขององค์กร นอกจากนี้องค์กรใช้ประโยชน์จากระบบสารสนเทศในการเก็บรวบรวม วิเคราะห์ ประมวลผล รายงานความเสี่ยง จัดการข้อมูลสารสนเทศ และวัฒนธรรมรวมถึงผลการปฏิบัติงานโดยใช้สารสนเทศจากทุกองค์ประกอบของกรอบโครงสร้างบริหารความเสี่ยงนี้ ซึ่งประกอบด้วยกรอบแนวทางปฏิบัติ 3 หลักการ ได้แก่

หลักการที่ 18 ใช้ประโยชน์จากสารสนเทศและเทคโนโลยี (Leverages Information Systems) โดยองค์กรสามารถนำระบบสารสนเทศและเทคโนโลยีของกิจการมาใช้ให้เกิดประโยชน์ โดยช่วยสนับสนุนการบริหารความเสี่ยงขององค์กร ซึ่งอาจนำมาใช้วิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึก การเก็บรวบรวมสารสนเทศที่สำคัญ อาทิ สภาพตลาดในปัจจุบัน อัตราการเจริญเติบโตของผลประกอบการโดยรวม ข้อมูลการประกอบธุรกิจของคู่แข่งในอุตสาหกรรมเดียวกันหรือแนวโน้มการดำเนินการด้านบริหารความเสี่ยงในอนาคต ช่วยให้องค์กรเกิดความคล่องตัวในการดำเนินงานมากขึ้น มีประโยชน์ในการตัดสินใจ องค์กรอาจจะนำเทคโนโลยีการวิเคราะห์ข้อมูล (Data Analytics) มาปรับใช้ภายในองค์กร เช่น กระบวนการวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data Analytics) เพื่อหาความสัมพันธ์ของสิ่งเชื่อมโยงข้อมูลเหล่านั้นและสามารถนำไปสู่การจัดการและระบุความเสี่ยงได้ดีขึ้น

หลักการที่ 19 การสื่อสารสารสนเทศด้านความเสี่ยง (Communicates Risk Information) โดยองค์กรมีช่องทางสื่อสารต่างๆ เพื่อสนับสนุนการบริหารความเสี่ยงขององค์กร โดยองค์กรมีหลากหลายช่องทางในการสื่อสารข้อมูลสารสนเทศด้านความเสี่ยงต่อผู้มีส่วนได้เสียภายในและภายนอก สื่อสารกับคณะกรรมการบริษัท รวมถึงอาจมีช่องทางการสื่อสารแบบเปิดสามารถรับสารสนเทศจากผู้มีส่วนได้เสีย เช่น การสื่อสารผ่านจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ บล็อก สายด่วน เป็นต้น

หลักการที่ 20 รายงานความเสี่ยง วัฒนธรรม และผลการปฏิบัติงาน (Reports on Risk, Culture, and Performance) โดยองค์กรควรรายงานความเสี่ยง ผลการดำเนินงานและวัฒนธรรมองค์กร ในทุกระดับให้ครอบคลุมทั้งองค์กร ซึ่งรายงานควรรวมสารสนเทศด้านความเสี่ยงทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ เช่น ภาพรวมความเสี่ยง การวิเคราะห์ความเสี่ยงใหม่และแนวโน้ม เกณฑ์และตัวชี้วัดผลการปฏิบัติงาน เป็นต้น เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจของผู้บริหารในการจัดการความเสี่ยงต่อไปในอนาคต

จากการทบทวนองค์ประกอบของการควบคุมภายในเพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจในปัจจุบัน ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาโดยใช้กรอบแนวคิดการควบคุมภายใน COSO ERM 2017 เป็นสำคัญ

2.2 แนวคิดประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี

แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชีมีนักวิชาการได้ให้ความหมายและตัวชี้วัดประสิทธิภาพ ดังนี้

ประสิทธิภาพ (Efficiency) เป็นความสามารถในการทำงานให้เกิดผล หรือบรรลุเป้าหมายได้แบบประหยัดต้นทุน เสรีทันเวลา ภายในคุณภาพที่ระบุไว้ โดยปัจจัยของประสิทธิภาพจะมีอยู่ 3 อย่าง ได้แก่ ค่าใช้จ่าย, เวลา และคุณภาพ (สุธิตา เสาวคนธ์, 2563) หรือเป็นการเปรียบเทียบระหว่างปัจจัยนำเข้า (Input) กับผลผลิต (Output) ที่ได้รับจากงานนั้น ทั้งนี้ผลงานนั้นก่อให้เกิดความพึงพอใจแก่ผู้มีส่วนได้เสียต่าง ๆ (สุปรียา มนตรี, 2557)

ในการพัฒนาและปรับปรุงประสิทธิภาพในการทำงานมีความสำคัญสำหรับฝ่ายบริหารและฝ่ายปฏิบัติงานในองค์กรต่าง ๆ เพื่อสร้างความได้เปรียบในการแข่งขัน โดยผู้บริหารระดับสูงและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้พัฒนาการบริหารด้วยการเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน รวมถึงการมอบอำนาจให้กับบุคลากรให้มีส่วนร่วมในการบริหาร เพื่อเพิ่มประสิทธิผล และประสิทธิภาพขององค์กรให้สูงขึ้นและในการดำเนินงานของพนักงานถือมีส่วนสำคัญที่ทำให้องค์กรประสบความสำเร็จ ดังนั้นการเติบโตและการดำรงอยู่ขององค์กรขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพของการทำงาน หลายองค์กรจึงมุ่งพัฒนาประสิทธิภาพการทำงานอย่างเป็นรูปธรรมและเป็นระบบ (ชนพรธณ ธรรมโร, 2562)

ประสิทธิภาพในการตรวจสอบบัญชี คือ การปฏิบัติภาระงานสอบบัญชีให้บรรลุผลสำเร็จโดยพิจารณาถึงปริมาณของทรัพยากรที่ง่ายไปเพื่อให้ได้ผลลัพธ์การปฏิบัติงานสอบบัญชีที่เกิดประสิทธิผลตามที่กำหนดไว้ ถ้าผู้สอบบัญชีมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานสอบบัญชีเพิ่มขึ้น จะทำให้คุณภาพการรายงานการสอบบัญชีเพิ่มขึ้น (ดารณี เอื้อชนะจิต, 2557) ซึ่งรายงานทางการเงินที่ผ่านการสอบทานและแสดงความคิดเห็นจากผู้สอบบัญชี เป็นผลลัพธ์ที่ได้จากการปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชี โดยที่การปฏิบัติงานตรวจสอบมีความครบถ้วนถูกต้อง เป็นไปตามมาตรฐาน และมีความเชื่อถือได้ และเสร็จสิ้นทันเวลา (Emerson, 1912, อ้างถึงใน ทิพย์สุตา ทาสิดำ และคณะ, 2558) ซึ่งประกอบด้วยตัวชี้วัด ดังนี้

2.2.1 งานสำเร็จทันเวลา (Timeliness)

การปฏิบัติงานสำเร็จทันตามเวลาที่กำหนด หรือแผนการตรวจสอบที่กำหนดไว้อย่าง ถูกต้อง สมบูรณ์ ครบถ้วน และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้

2.2.2 ความเชื่อถือได้ (Reliability)

การกระบวนกรปฏิบัติงานที่มีความสม่ำเสมอ ส่งผลให้รายงานของผู้ตรวจสอบบัญชีมีความน่าเชื่อถือ และสามารถตรวจสอบได้

2.2.3 ผลงานได้มาตรฐาน (Standardized)

คุณภาพของงานที่ทำสำเร็จมีความสมบูรณ์ เรียบร้อย และถูกต้อง ครบถ้วนตามข้อกำหนดตามกฎหมาย ซึ่งเกิดจากการควบคุมคุณภาพงาน เพื่อเป็นข้อกำหนดให้ผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชีได้ปฏิบัติเป็นไป

ตามเกณฑ์มาตรฐาน ทั้งเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ ซึ่งข้อผิดพลาดในกระบวนการปฏิบัติงานและการสูญเสียทรัพยากรอาจเกิดขึ้น หากไม่มีกำกับดูแลคุณภาพงาน

ตัวชี้วัดดังกล่าวสอดคล้องกับ Almasria (2018) ที่ได้ศึกษาประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตรวจสอบสามารถวัดได้จากการรวบรวมและการรายงานการแสดงผลที่ชัดเจนที่เชื่อถือได้จริงอันเป็นสาระสำคัญและจุดอ่อนในการรายงานทางการเงินสำหรับผู้มีส่วนได้เสีย รวมถึงการบรรลุความต้องการของลูกค้า และผู้ถือหุ้น นอกจากนี้การให้ความเชื่อมั่นว่าธุรกรรมทางการเงินได้รับการบันทึกและเปิดเผยตามมาตรฐานการบัญชีที่ยอมรับโดยทั่วไป ก็เป็นอีกตัวชี้วัดหนึ่ง และมีการศึกษาที่ได้อธิบายลักษณะของการปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชีที่มีประสิทธิภาพออกเป็นด้านต่างๆ ได้แก่ ด้านมาตรฐานและความเชื่อถือได้ ด้านความทันเวลาของผลลัพธ์ ด้านการบรรลุเป้าหมาย ด้านกระบวนการปฏิบัติงาน และด้านความพึงพอใจจากผู้มีส่วนได้เสีย (สวรรรยา จินดาวงศ์, 2563) ในขณะที่การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตรวจสอบ ของผู้ช่วยผู้สอบบัญชี ซึ่งมีปัจจัยด้านคุณภาพงาน ด้านปริมาณงาน ด้านงบประมาณค่าใช้จ่าย และด้านเวลา เป็นตัวชี้วัดของประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตรวจสอบ (นวพร ชูเปี้ยเต็ง และ จันทร์ลอย เลขทิพย์, 2562) เนื่องจากการศึกษาดังกล่าวเป็นการศึกษาในความคิดเห็นของผู้สอบบัญชีที่เป็นผู้ควบคุมการปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชี ทำให้มุ่งเน้นไปในทางที่เป็นแนวปฏิบัติของการตรวจสอบบัญชี

อย่างไรก็ตาม มีการศึกษาที่ได้กล่าวว่าประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชีนั้นขึ้นอยู่กับ การตรวจสอบคุณภาพของรายงานทางการเงิน เพื่อที่จะสร้างประโยชน์แก่ผู้มีส่วนได้เสีย เนื่องจากรายงานทางการเงินที่ได้รับการตรวจสอบจากผู้สอบบัญชีรับอนุญาต และประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชีนั้นจะวัดจากความถูกต้องและความน่าเชื่อถือของรายงานทางการเงิน เพื่อนำไปสู่การตัดสินใจลงทุน (Defond & Zhang, 2014) สอดคล้องกับการศึกษาประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี (ประทีป วรกิจจรตนา, 2560) กล่าวคือประสิทธิภาพของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในการปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชีเป็นไปตามจรรยาบรรณและมาตรฐานของวิชาชีพ อันจะนำไปสู่การบรรลุดัชนีชี้วัดคุณภาพของรายงานทางการเงิน

2.2.4 คุณภาพของรายงานทางการเงิน

ลักษณะคุณภาพของรายงานทางการเงินของประเทศไทยตามประกาศสภาวิชาชีพบัญชี ที่ 48/2563 ได้แบ่งลักษณะเชิงคุณภาพของข้อมูลทางการเงินที่เป็นประโยชน์ เป็น 2 ลักษณะ ดังนี้

(1) ลักษณะเชิงคุณภาพพื้นฐาน ประกอบด้วย

ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ โดยข้อมูลการเงินสามารถทำให้ผู้ใช้ตัดสินใจแตกต่างกัน ดังนั้นข้อมูลดังกล่าวต้องมีคุณค่าเพื่อการพยากรณ์ผลลัพธ์ในอนาคต หรือคุณค่าเพื่อการยืนยันข้อมูลการประเมินก่อนหน้า

ความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม โดยมีลักษณะ 3 ลักษณะที่แสดงถึงความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรมของรายงานทางการเงิน ได้แก่ ความครบถ้วน ความเป็นกลาง และการปราศจากข้อผิดพลาด ของข้อมูลทางการเงิน

(2) ลักษณะเชิงคุณภาพเสริม ประกอบด้วย

การเปรียบเทียบกันได้ โดยผู้ใช้สามารถเข้าใจและระบุความเหมือนหรือแตกต่างของรายการต่างๆ ของรายงานทางการเงิน ดังนั้น ข้อมูลเกี่ยวกับกิจการที่เสนอในรายงานจะมีประโยชน์มากขึ้น หากข้อมูลนั้น สามารถเปรียบเทียบกันได้ดีกับข้อมูลที่คล้ายคลึงกับกิจการอื่นหรือกิจการเดียวกันสำหรับรอบระยะเวลาอื่น

การพิสูจน์ยืนยันได้ ช่วยให้ความเชื่อมั่นแก่ผู้ใช้ว่าข้อมูลเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรมถึงปรากฏการณ์ เศรษฐกิจถึงสิ่งที่ตั้งใจจะสื่อ

ความทันเวลา คือการที่ข้อมูลพร้อมให้ผู้ใช้งบการเงินสามารถตัดสินใจในเวลาที่มีข้อมูลสามารถมี อิทธิพลต่อการตัดสินใจ โดยทั่วไปข้อมูลที่ย้อนอดีตนานขึ้นข้อมูลยิ่งมีประโยชน์น้อยลง แต่ก็มีข้อมูลบางอย่าง ที่ยังถือว่ามีความทันเวลาแม้หลังสิ้นรอบระยะเวลาของรายงานไปนาน ซึ่งข้อมูลดังกล่าวผู้ใช้ใช้เพื่อเป็นระบุ แนวโน้ม

ความเข้าใจได้ เป็นการกำหนดลักษณะ การจัดประเภทรายการ และการนำเสนอข้อมูลอย่าง ชัดเจนและกระชับทำให้ข้อมูลนั้นเป็นที่เข้าใจได้สำหรับผู้ใช้

จากแนวคิดและทฤษฎีที่มีผู้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับตัวแปรที่ใช้เป็นตัวชี้วัดประสิทธิภาพการตรวจสอบ บัญชี โดยสามารถสรุปได้ตามตารางดังนี้

ตารางที่ 2.1 สรุปทบทวนวรรณกรรมตัวแปรที่ใช้วัดประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี

ผู้ศึกษา	ปี	เรื่อง	ตัวแปรที่ใช้
ทิพย์สุดา ทาสีดำ, จุลสุชาดา ศิริสม และณัฐวรรณ มุสิก	2558	ผลกระทบของเจตคติในการสอบ บัญชีที่ดีที่มีต่อประสิทธิภาพการ สอบบัญชีของผู้สอบบัญชี รับ อนุญาตในประเทศไทย	งานสำเร็จทันเวลา (Timeliness) ความเชื่อถือได้ (Reliability) และ ผลงานได้มาตรฐาน (Standardized)
Nashat Ali Almasria	2561	The relationship between Internal Corporate Governance Mechanisms and the Quality of External Audit Process - Empirical Evidence from Jordan	การรวบรวมและการรายงานการ แสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็น สารสำคัญ, จุดอ่อนในการรายงาน ทางการเงินสำหรับผู้มีส่วนได้เสีย, การบรรลุความต้องการของลูกค้า และผู้ถือหุ้น, ความเชื่อมั่นว่าธุรกรรม ทางการเงินได้รับการบันทึกและ เปิดเผยตามมาตรฐานการบัญชีที่ ยอมรับโดยทั่วไป
สวรรณยา จินดาวงศ์	2563	ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงทางภาษี เงินได้นิติบุคคลที่มีต่อประสิทธิภาพ	ด้านกระบวนการปฏิบัติงาน ด้าน มาตรฐานและความเชื่อถือได้ ด้าน

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

ผู้ศึกษา	ปี	เรื่อง	ตัวแปรที่ใช้
		การปฏิบัติงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในประเทศไทย	ความทันเวลาของผลลัพธ์ ด้านการบรรลุเป้าหมาย และด้านความพึงพอใจจากผู้ที่เกี่ยวข้อง
นภาพร ชูเปียแต่ง และจันทร์ลอย เลขทิพย์	2562	ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตรวจสอบของผู้ช่วยผู้สอบบัญชี	ด้านปริมาณงาน ด้านคุณภาพงาน ด้านเวลา และด้านงบประมาณค่าใช้จ่าย
Defond และ Zhang	2557	A review of archival auditing research	คุณภาพของรายงานทางการเงิน ความถูกต้องของรายงานทางการเงิน และความน่าเชื่อถือ
ประทีป วจิทอง รัตนา	2560	ประสิทธิภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย	ความถูกต้อง ความน่าเชื่อถือ ความสมบูรณ์ เป็นไปตามมาตรฐาน และความทันเวลาของรายงานทางการเงินเป็นสำคัญ

จากการทบทวนค่านิยมและผลงานวิจัยข้างต้นสามารถสรุปได้ว่าประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชีเกี่ยวข้องกับได้ผลลัพธ์ที่ได้จากการปฏิบัติงานสอบบัญชี ซึ่งคำนึงถึงปริมาณของทรัพยากรที่ถูกจ่ายไป โดยผลลัพธ์ที่ได้นั้นเป็นข้อมูลทางการเงินที่ถูกต้อง มีความน่าเชื่อถือ ทันเวลา และมีประโยชน์ต่อผู้มีส่วนได้เสีย หรือนักลงทุนเพื่อใช้ในการตัดสินใจ รวมถึงเป็นไปตามกฎ ระเบียบ และมาตรฐานที่กำหนดไว้ อีกทั้งประสิทธิภาพการตรวจสอบยังเกี่ยวข้องกับคุณภาพของรายงานทางการเงินด้วยเช่นกัน หากประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานสอบบัญชีเพิ่มขึ้น จะทำให้คุณภาพการรายงานการสอบบัญชีเพิ่มขึ้น ดังนั้นสามารถสรุปได้ว่าตัวชี้วัดของประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ประกอบด้วย

1. ความทันเวลาของการปฏิบัติงานสอบบัญชี เพื่อให้ได้ผลลัพธ์หรือรายงานของผู้สอบบัญชี
 2. ความเชื่อถือได้ของรายงานผู้สอบบัญชี
 3. เป็นไปตามมาตรฐานที่เกี่ยวข้อง มีความถูกต้อง ครบถ้วนเหมาะสม
 4. คุณภาพการรายงานทางการเงินที่เป็นส่วนช่วยในการตัดสินใจของผู้มีส่วนได้เสียต่างๆ
- ประกอบด้วย ลักษณะเชิงคุณภาพพื้นฐาน ได้แก่ ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ และความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม ลักษณะเชิงคุณภาพเสริม ได้แก่ การเปรียบเทียบกันได้ การพิสูจน์ยืนยันได้ ความทันเวลา และความเข้าใจได้

2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการทบทวนวรรณกรรม มีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาความสัมพันธ์ของการควบคุมภายในกับการปฏิบัติงานภายในหน่วยงานรัฐ ในกรณีศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 ที่พบว่า การควบคุมภายในทั้งด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม ด้านการประเมินความเสี่ยง ด้านกิจกรรมการควบคุม ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร และด้านการติดตามและประเมินผล ที่มีความสัมพันธ์และส่งผลกระทบเชิงบวกต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ภายในองค์กร (บุญยงษ์ ภูระหงษ์, 2565) แต่มีการศึกษาในหน่วยงานภาครัฐของสำนักงานสรรพากรพื้นที่กรุงเทพมหานคร ที่พบว่า การควบคุมภายใน ด้านการประเมินความเสี่ยง และด้านกิจกรรมการกำกับติดตามและประเมินผลที่ไม่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน อาจเกิดจากการที่หน่วยงานไม่ได้ให้ความสำคัญกับการควบคุมภายในด้านดังกล่าวเท่าที่ควร (ฉัตรวรรณ ทะสะตวก, 2562) ในส่วนของหน่วยงานเอกชน มีการศึกษาการควบคุมภายในที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการทำงานในสถานการณ์การระบาดของโรคโควิด - 19 ของบุคลากรในมหาวิทยาลัยกรุงเทพ ที่พบว่า การควบคุมภายในทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม ด้านกิจกรรมการควบคุม ด้านการประเมินความเสี่ยง ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร และด้านการติดตามและประเมินผล ที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด -19 ของบุคลากรในมหาวิทยาลัยกรุงเทพ (ชลิตา ลีนจี และคณะ, 2565) สำหรับการศึกษาการควบคุมภายในโดยการนำการบริหารความเสี่ยงตามกรอบแนวคิด COSO ERM 2017 เพื่อหาความสัมพันธ์และผลกระทบต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ของผู้ทำบัญชีของสำนักงานบัญชีในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า การบริหารความเสี่ยงตามกรอบแนวคิด COSO ERM 2017 ด้านกลยุทธ์และการกำหนดวัตถุประสงค์ ด้านผลการดำเนินงาน ด้านการทบทวนและปรับปรุงแก้ไข และด้านสารสนเทศ การสื่อสาร และการรายงาน ที่มีผลต่อประสิทธิภาพการทำงานทั้งด้านปริมาณงาน ด้านค่าใช้จ่าย และด้านเวลาของผู้ทำบัญชีของสำนักงานบัญชีในกรุงเทพมหานคร แต่การบริหารความเสี่ยงตามกรอบแนวคิด COSO ERM 2017 ด้านการกำกับดูแลและวัฒนธรรมองค์กร ไม่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการทำงาน ซึ่งอาจเกิดจากหน่วยงานไม่ได้จัดโครงสร้างองค์กร หรือไม่ได้ให้ความสำคัญกับการกำหนดนโยบายการบริหารความเสี่ยงอย่างเพียงพอ (ณัฐชากร เวชตรี และสุภาทองคง, 2565) ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาการควบคุมภายในกับประสิทธิภาพการทำงานที่พบว่า การควบคุมภายใน ด้านการประเมินความเสี่ยง ด้านกิจกรรมการควบคุม ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร ด้านการติดตามและประเมินผล ที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการทำงาน แต่การควบคุมภายใน ด้านสภาพแวดล้อมการควบคุมที่ไม่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการทำงาน (อรญา เห่งาศิลา, 2562)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาความสัมพันธ์ของการควบคุมภายในกับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี โดยมีการให้ความสำคัญของการควบคุมภายในในการวางแผนกระบวนการตรวจสอบของผู้สอบบัญชีว่า “ระบบการควบคุมภายในเป็นปัจจัยสำคัญในการกำหนดขอบเขตการปฏิบัติงานตรวจสอบกิจการที่มีการควบคุมภายในที่ดีจะช่วยให้การทำงานของผู้นับบัญชีรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ” (จันทนา สาชากร และคณะ, 2557, น.2-8) มีการศึกษาวิจัยที่สนับสนุนแนวความคิดดังกล่าว โดยระบบการควบคุม

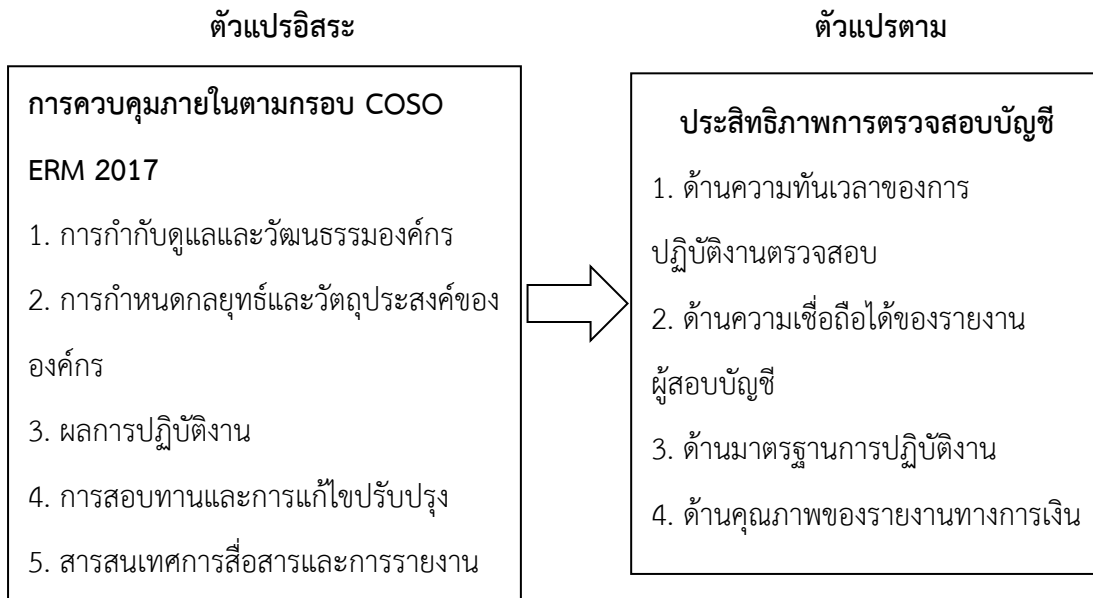
ภายในองค์กรส่งผลต่อผลลัพธ์การสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต และผู้สอบบัญชีภาษีอากรในประเทศไทย ซึ่งพบว่า ระบบการควบคุมภายในองค์กรส่งผลต่อผลลัพธ์การสอบบัญชี ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต คือ ด้านการประเมินความเสี่ยง, กิจกรรมควบคุม, สารสนเทศและการสื่อสาร และ ด้านการติดตามและประเมินผล แต่ไม่พบความสัมพันธ์ของด้านสภาพแวดล้อมการควบคุมภายใน ส่วนของผู้สอบบัญชีภาษีอากรระบบการควบคุมภายในองค์กรด้านประเมินความเสี่ยง และด้านการติดตามและประเมินผลส่งผลต่อผลลัพธ์การสอบบัญชี และด้านการประเมินความเสี่ยง, สารสนเทศและการสื่อสาร มีความสัมพันธ์กับผลลัพธ์การสอบบัญชี แต่ไม่พบความสัมพันธ์ในด้านการติดตามและประเมินผล สาเหตุที่มีความแตกต่างกันเนื่องจากขนาดของธุรกิจที่แตกต่างกันมีการรับรู้การควบคุมภายในที่แตกต่างกัน (ภริศท์ซาร์ก ชดช้อย และคณะ, 2564) สอดคล้องกับการศึกษาของต่างประเทศที่ศึกษาผลกระทบของการควบคุมภายในที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของแผนการตรวจสอบ โดยศึกษาการควบคุมภายในเพียง 3 ด้าน ได้แก่ สภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment) การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) และ กิจกรรมการควบคุม (Control Activity) ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของแผนการตรวจสอบ (Audit Program Effectiveness) ในประเทศเวียดนาม ผลการศึกษาพบว่า สภาพแวดล้อมการควบคุมและกิจกรรมการควบคุม ส่งผลต่อประสิทธิภาพของแผนการตรวจสอบอย่างมีนัยสำคัญ แต่การประเมินความเสี่ยงไม่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของแผนการตรวจสอบ อาจเกิดจากการที่ผู้บริหารหรือผู้ตรวจสอบบัญชีของประเทศเวียดนามไม่ได้ใช้การประเมินความเสี่ยงการควบคุมเข้ามาใช้ในกระบวนการปฏิบัติงานตรวจสอบหรือแผนการตรวจสอบ (Nguyen et al., 2018) นอกจากนี้มีการศึกษาปัจจัยที่ใช้วัดคุณภาพการสอบบัญชี ซึ่งประกอบด้วยปัจจัยต่างๆ ตามกรอบแนวคิด Audit Quality Indicators (AQIs) ซึ่งประกอบด้วย ความเป็นมืออาชีพของผู้สอบบัญชี คุณภาพของรายงานทางการเงิน ความทันต่อเวลาของการออกรายงานของผู้สอบบัญชี ทักษะและความรู้ของพนักงาน ทักษะและประสบการณ์ของผู้สอบบัญชีการรายงานเกี่ยวกับการดำเนินงานต่อเนื่องกระบวนการตรวจสอบบัญชี รวมถึงการรายงานจุดอ่อนของระบบการควบคุมภายในและผลการประเมินระบบการควบคุมภายในซึ่งเป็นปัจจัยที่สามารถเป็นตัวชี้วัดคุณภาพการสอบบัญชีด้วยเช่นกัน (Brown et al., 2016) สอดคล้องกับศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับดูแลกิจการภายในกับคุณภาพของกระบวนการตรวจสอบภายนอก ซึ่งผลการวิจัยพบว่า การควบคุมภายในมีอิทธิพลต่อคุณภาพกระบวนการตรวจสอบบัญชีและคุณภาพงบการเงิน ทั้งยังสามารถช่วยในการปรับปรุงด้านต่างๆ ของคุณภาพกระบวนการตรวจสอบบัญชี เช่น หลักฐานที่ถูกรวบรวมโดยผู้ตรวจสอบภายใน หรือเรื่องที่ถูกตรวจสอบภายในต้องการสื่อสารกับผู้ตรวจสอบภายนอกในประเด็นต่างๆ เช่น ข้อค้นพบของผู้ตรวจประเมินประสิทธิผลของการควบคุมภายใน ข้อจำกัดขอบเขต และการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ ซึ่งปัจจัยดังกล่าวเป็นการช่วยปรับปรุงประสิทธิภาพของกระบวนการตรวจสอบ (Almasria, 2018)

อย่างไรก็ตามประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชียังสามารถวัดจากการตรวจสอบคุณภาพของรายงานทางการเงินและความน่าเชื่อถือเพื่อนำไปสู่การตัดสินใจลงทุน เพื่อที่จะก่อให้เกิดประโยชน์ในการตัดสินใจแก่ผู้มีส่วนได้เสีย โดยในส่วนของภาคองค์กรของเอกชนมีการศึกษาผลกระทบของการควบคุมภายในมี

ผลต่อคุณภาพรายงานการเงินของธุรกิจขนส่งและโลจิสติกส์ในจังหวัดระยอง พบว่าระบบการควบคุมภายในส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการเงินและมืองค์ประกอบควบคุมภายในด้านการติดตามประเมินผลที่มีผลกระทบต่อคุณภาพรายงานทางการเงินมากที่สุด เนื่องจากเมื่อองค์กรมีการติดตามประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องโดยเฉพาะระบบงานด้านบัญชีแล้ว ย่อมทำให้การจัดทำบัญชีและการรายงานข้อมูลทางบัญชีมีคุณภาพถูกต้อง ครบถ้วน (ภัทรา เตชะธนเศรษฐ์, 2564) แต่ในส่วนของหน่วยงานภาครัฐ มีการศึกษาความสัมพันธ์ของประสิทธิภาพการควบคุมภายในที่มีต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของหน่วยงานภาครัฐ ในมุมมองของเจ้าหน้าที่ตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน พบว่าประสิทธิภาพการควบคุมภายใน ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม ด้านการประเมินความเสี่ยง ด้านกิจกรรมการควบคุม ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร และด้านการติดตามและประเมินผลมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับคุณภาพรายงานทางการเงิน (จิตรลดา สีสยามาศย์, 2561) แต่ก็มีการศึกษาการบริหารความเสี่ยงในการปฏิบัติงานในระบบ GFMS ของหน่วยงานอาชีวศึกษาที่มีเพียงด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ และด้านการสร้างแผนงาน ที่มีความสัมพันธ์และผลกระทบต่อคุณภาพงบการเงิน (นันทิยา อังกรวัฒนานุกุล, 2557) ในส่วนของปัจจัยของการควบคุมภายในที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพงบการเงินของรัฐวิสาหกิจไทย พบว่า ระบบการควบคุมภายในด้านกิจกรรมการควบคุมและระบบสารสนเทศและการสื่อสารส่งผลกระทบต่อลักษณะเชิงคุณภาพพื้นฐานและลักษณะเชิงคุณภาพเสริมของรายงานทางการเงินของรัฐวิสาหกิจไทย เนื่องจากระบบการควบคุมภายในเป็นกระบวนการสร้างความเชื่อมั่นของรายงานทางการเงินหน่วยงานรัฐวิสาหกิจไทย (สิริพรรณ โทมรัตน์มงคล และ ฐิตาภรณ์ สินจรรยาศักดิ์, 2564)

2.4 กรอบแนวคิดงานวิจัย (Conceptual Framework)

จากการทบทวนวรรณกรรมและผลงานวิจัยข้างต้น ผู้วิจัยสามารถสร้างเป็นกรอบแนวคิดได้ดังภาพที่ 2.3

ภาพที่ 2.3 กรอบแนวคิดการวิจัย

จากภาพที่ 2.3 กรอบแนวคิดการวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ของการควบคุมภายในของหน่วยรับตรวจ กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชีของผู้สอบบัญชี สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินโดยทำการศึกษาตัวแปรดังนี้

ตัวแปรอิสระ การควบคุมภายในตามกรอบแนวคิด COSO ERM 2017 ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ การกำกับดูแลและวัฒนธรรมองค์กร การกำหนดกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ขององค์กร ผลการปฏิบัติงาน การสอบทานและการแก้ไขปรับปรุง และสารสนเทศการสื่อสารและการรายงาน

ตัวแปรตาม ได้แก่ ประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี จากการทบทวนวรรณกรรม มีตัวชี้วัดความมีประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานสอบบัญชี ประกอบด้วย

- (1) ด้านความทันเวลาของการปฏิบัติงานตรวจสอบ (Timeliness)
- (2) ด้านความเชื่อถือได้ของรายงานผู้สอบบัญชี (Reliability)
- (3) ด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน (Standardized)
- (4) ด้านคุณภาพของรายงานทางการเงิน

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

ในการศึกษาเรื่องอิทธิพลของการควบคุมภายในของหน่วยรับตรวจกับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชีของผู้สอบบัญชี สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินการ เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เพื่อศึกษาอิทธิพลและความสัมพันธ์ของการควบคุมภายในตามกรอบแนวคิด COSO ERM 2017 ของหน่วยงานที่ได้รับการตรวจสอบจากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินกับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชีของผู้สอบบัญชี สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน โดยมีขั้นตอนการวิจัยและรายละเอียดดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย
- 3.3 การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย
- 3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.5 วิธีวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ ข้าราชการ และพนักงานราชการ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ที่สังกัดในส่วนกลาง ซึ่งมีจำนวน 1,589 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2564)

3.1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างจากประชากรที่สามารถทราบจำนวนที่แน่นอน จึงใช้การคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Yamane 1973 ตามสูตรคำนวณ โดยกำหนดค่าความเชื่อมั่นที่ 95%

การคำนวณขนาดตัวอย่าง โดยใช้สูตรดังนี้

$$\text{จากสูตร } n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ n = ขนาดตัวอย่างที่ต้องการ

e = ระดับความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่าง

N = ขนาดประชากร

สามารถแทนค่าสูตรได้ดังนี้

$$n = \frac{1,589}{1 + 1,589(0.05)^2}$$

$$n = 319.56 \approx 320 \text{ คน}$$

ดังนั้น จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาในงานวิจัยครั้งนี้ มีจำนวน 320 คน

3.1.3 วิธีการสุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นผู้สอบบัญชีที่ตรวจสอบหน่วยรับตรวจซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐ โดยหน่วยงานของรัฐ หมายถึง ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานของรัฐสภา ศาล องค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ องค์กรมหาชน ทุณฑมนเวียนที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานอื่นของรัฐตามที่กฎหมายกำหนด (กระทรวงการคลัง, 2561) ที่ปฏิบัติตามมาตรฐานการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2561 ทำให้ประชากรดังกล่าวมีสภาพที่คล้ายคลึงกัน ดังนั้นผู้วิจัยจึง เลือกใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Sample Random Sampling) เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสม

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือที่สร้างขึ้นเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจากการทบทวนวรรณกรรม วิเคราะห์กรอบแนวคิดและทฤษฎีตามวัตถุประสงค์จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยแบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ จำนวนปีของประสบการณ์ทำงาน ระดับการศึกษา ตำแหน่ง

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการควบคุมภายในของหน่วยรับตรวจ โดยพิจารณาตามกรอบแนวคิด COSO ERM 2017 ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบดังนี้ 1) การกำกับดูแลและวัฒนธรรม 2) กลยุทธ์ และการกำหนดวัตถุประสงค์ 3) ผลการปฏิบัติงาน 4) การสอบทานและการแก้ไขปรับปรุง และ 5) สารสนเทศ การสื่อสารและการรายงาน

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ประกอบด้วย 1) ด้านความทันเวลาของการปฏิบัติงานตรวจสอบ (Timeliness) 2) ด้านความเชื่อถือได้ของรายงานผู้สอบบัญชี (Reliability) 3) ด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน (Standardized) และ 4) ด้านคุณภาพของรายงานทางการเงิน

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมซึ่งเป็นคำถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับการควบคุมภายในและประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี

ระดับความคิดเห็นของแบบสอบถามในส่วนที่ 2 และส่วนที่ 3 เป็นแบบ Likert Scale มี 5 ระดับคะแนน ดังนี้

ระดับคะแนน 5 เห็นด้วยมากที่สุด

ระดับคะแนน 4 เห็นด้วยมาก

ระดับคะแนน 3 เห็นด้วยปานกลาง

ระดับคะแนน 2 เห็นด้วยน้อย

ระดับคะแนน 1 เห็นด้วยน้อยที่สุด

ผู้วิจัยแบ่งระดับความกว้างของอัตราภาคชั้น เพื่อใช้ในการแปลความหมายของระดับคะแนนเฉลี่ยของความเห็นตามสูตรการคำนวณ ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ช่วงคะแนน} &= \frac{(\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด})}{\text{จำนวนอันตรภาคชั้น}} \\ &= \frac{5 - 1}{5} = 0.80 \text{ คะแนน} \end{aligned}$$

เมื่อนำคะแนนที่ได้จากการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยมาแปลผลความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามสามารถใช้เกณฑ์ที่ได้จากการคำนวณความกว้างของอัตราภาคชั้น = 0.80 ได้ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	ความหมาย
4.21 - 5.00	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด
3.41 - 4.20	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก
2.61 - 3.40	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง
1.81 - 2.60	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย
1.00 - 1.80	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.3 การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย

ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือด้วยวิธีการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา เพื่อตรวจสอบความเป็นตัวแทน และความครอบคลุมของเนื้อหาในเครื่องมือ ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามฉบับร่างไปยังผู้เชี่ยวชาญตั้งแต่ 3 คน พิจารณาโดยใช้ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์ (Index of Item-Objective Congruence : IOC) โดยให้เกณฑ์คะแนนในการพิจารณาข้อคำถามดังนี้

- ให้ 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์
- 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์หรือไม่
- 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

หลังจากนั้นนำคะแนนของผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าดัชนี IOC โดยใช้สูตรของโรวินอลลี และแฮมเบิลตัน มีสูตรการคำนวณ (อ้างถึงในสมชาย วรภิรกิจผสมสกุล, 2554) ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

โดยที่	IOC	เป็นค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์
	R	เป็นผลรวมของคะแนนจากการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ
	N	เป็นจำนวนผู้เชี่ยวชาญ

เกณฑ์ในการพิจารณาระดับค่า IOC ของข้อคำถามที่ได้จากการคำนวณจะมีค่าอยู่ระหว่าง 0.00 ถึง 1.00 โดยข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป สามารถคัดเลือกข้อคำถามดังกล่าวไว้ใช้ได้ แต่หากข้อคำถามนั้นได้ค่า IOC ต่ำกว่า 0.5 ควรพิจารณาแก้ไขปรับปรุง (สมชาย วรรกิจเกษมสกุล, 2554)

เมื่อการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือข้างต้นแล้ว จากนั้นนำแบบสอบถามไปทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) โดยทดสอบกับผู้ที่ไม่ได้อยู่ในกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน และนำไปวิเคราะห์ในโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติด้วยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Method) ที่สะท้อนความสัมพันธ์ของหัวข้อในแบบสอบถาม ซึ่งมีค่าสถิติอยู่ระหว่าง 0 – 1 โดยค่าเฉลี่ยที่ยอมรับได้มากกว่า 0.70 เมื่อแบบสอบถามมีคะแนนที่ผ่านเกณฑ์การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือแล้ว ผู้วิจัยนำแบบสอบถามดังกล่าวไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย จะทำการเก็บรวบรวมจาก 2 แหล่ง คือ

3.3.1 แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) โดยเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามที่ให้ผู้ตอบแบบสอบถามตามกลุ่มตัวอย่าง และนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้มาประมวลผล

3.3.2 แหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) โดยศึกษาค้นคว้าและรวบรวมแนวคิดจากทฤษฎี หนังสือ ผลงานวิจัยต่างๆ รวมถึงระเบียบ และมาตรฐานที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาใช้เป็นแนวทางในการศึกษา

3.5 วิธีวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมได้ไปวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังนี้

3.4.1 สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) เพื่ออธิบายลักษณะของข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้จากแบบสอบถาม ซึ่งอธิบายในรูปแบบของค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าสูงสุด (Maximum) ค่าต่ำสุด (Minimum) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3.4.2 สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistic) นำข้อมูลที่เก็บข้อมูลได้จากกลุ่มตัวอย่าง นำไปสรุปผลเพื่อใช้ในการทดสอบสมมติฐาน (Hypothesis Testing) ที่ได้กำหนดไว้ โดยใช้วิธีทางสถิติในการวิเคราะห์ดังนี้

(1) การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Correlation Coefficient) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยของการควบคุมภายในตามกรอบการบริหารความเสี่ยง COSO ERM 2017 ของหน่วยรับตรวจกับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชีของผู้สอบบัญชี โดยดูทิศทางความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ซึ่งค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ มีค่าระหว่าง -1.0 ถึง 1.0 โดยหากมีค่าใกล้เคียง -1.0 หมายความว่า ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามอย่างมาก หากมีค่าใกล้เคียง 1.0 หมายความว่า ตัวแปรทั้งสองมี

ความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันอย่างมาก และหากมีค่าเป็น 0 นั้นหมายความว่า ตัวแปรทั้งสองไม่มีความสัมพันธ์ระหว่างกัน

(2) การวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Model) เป็นการศึกษาความสัมพันธ์เชิงเส้นตรง (Linearity) เพื่อศึกษาอิทธิพลและความสัมพันธ์ของการควบคุมภายในตามกรอบการบริหารความเสี่ยง COSO ERM 2017 ของหน่วยรับตรวจที่มีผลต่อประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชีของผู้สอบบัญชี รวมถึงศึกษาปัจจัยของการควบคุมภายในตามกรอบการบริหารความเสี่ยง COSO ERM 2017 ที่มีผลต่อประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชีของผู้สอบบัญชี

บทที่ 4 ผลการวิจัย

การศึกษาเรื่อง อิทธิพลของการควบคุมภายในของหน่วยรับตรวจกับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชีของผู้สอบบัญชี สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ซึ่งได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยแบบสอบถาม โดยมีกลุ่มตัวอย่างเป็นข้าราชการ และพนักงานราชการ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน จำนวน 320 คน นำมาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติเพื่อศึกษาอิทธิพลและความสัมพันธ์ของการควบคุมภายในตามกรอบการบริหารความเสี่ยง COSO ERM 2017 ทั้ง 5 องค์ประกอบ ได้แก่ (1) การกำกับดูแลและวัฒนธรรมองค์กร (2) การกำหนดกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ขององค์กร (3) ผลการปฏิบัติงาน (4) การสอบทานและการแก้ไขปรับปรุง และ (5) สารสนเทศการสื่อสารและการรายงานกับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ได้แก่ (1) ด้านความทันเวลาของการปฏิบัติงานตรวจสอบ (2) ด้านความเชื่อถือได้ของรายงานผู้สอบบัญชี (3) ด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน และ (4) ด้านคุณภาพของรายงานทางการเงิน โดยมีผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) เพื่ออธิบายลักษณะทั่วไปของข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม และข้อคำถามของแบบสอบถาม โดยใช้ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าสูงสุด (Maximum) ค่าต่ำสุด (Minimum) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลสถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistic) การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Correlation Coefficient) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยของการควบคุมภายในตามกรอบการบริหารความเสี่ยง COSO ERM 2017 ของหน่วยรับตรวจกับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชีของผู้สอบบัญชี

4.3 การวิเคราะห์ข้อมูลสถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistic) การวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Model) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของการควบคุมภายในตามกรอบการบริหารความเสี่ยง COSO ERM 2017 ของหน่วยรับตรวจที่มีผลต่อประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชีของผู้สอบบัญชี รวมถึงศึกษาปัจจัยของการควบคุมภายในตามกรอบการบริหารความเสี่ยง COSO ERM 2017 ที่มีผลต่อประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชีของผู้สอบบัญชี

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic)

ตารางที่ 4.1 แสดงข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	119	37.2
หญิง	201	62.8
รวม	320	100.0
2. ช่วงอายุ		
20 - 30 ปี	125	39.1
31 - 40 ปี	127	39.7
41 - 50 ปี	50	15.6
51 - 60 ปี	18	5.6
รวม	320	100.0
3. ระดับการศึกษา		
ปริญญาตรี	120	37.5
ปริญญาโท	181	56.6
ปริญญาเอก	19	5.9
รวม	320	100.0
4. ตำแหน่ง		
ผู้อำนวยการสำนักตรวจสอบการเงินและบริหารพัสดุ	10	3.1
นักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินชำนาญการพิเศษ	34	10.6
นักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินชำนาญการ	90	28.1
นักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินปฏิบัติการ	165	51.6
พนักงานสมทบตรวจเงินแผ่นดิน ชั้น 3	17	5.3
พนักงานสมทบตรวจเงินแผ่นดิน ชั้น 4	1	0.3
พนักงานสมทบตรวจเงินแผ่นดิน ชั้น 5	2	0.6
อื่นๆ เจ้าหน้าที่ปฏิบัติการ 2 งานบัญชี	1	0.3
รวม	320	100.0

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไปของแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
5. ประสบการณ์ในการทำงาน		
น้อยกว่า 1 ปี	14	4.4
1 - 5 ปี	151	47.2
6 - 10 ปี	94	29.4
10 - 20 ปี	42	13.1
20 ปี ขึ้นไป	19	5.9
รวม	320	100.0

จากตารางที่ 4.1 พบว่าข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามข้าราชการ และพนักงานราชการ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ที่สังกัดในส่วนกลาง จำนวน 320 ตัวอย่าง สามารถจำแนกได้ดังนี้

เพศ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 201 คน คิดเป็นร้อยละ 62.80 และเป็นเพศชาย จำนวน 119 คน คิดเป็นร้อยละ 37.20

ช่วงอายุ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 31 - 40 ปี จำนวน 127 คน คิดเป็นร้อยละ 39.70 รองลงมาอยู่ในช่วงอายุ 20 - 30 ปี จำนวน 125 คน คิดเป็นร้อยละ 39.10 และ ผู้ตอบแบบสอบถามอยู่ในช่วงอายุ 51 - 60 ปี น้อยที่สุด จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 5.60

ระดับการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาปริญญาโท จำนวน 181 คน คิดเป็นร้อยละ 56.60 รองลงมามีระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 37.50 และมีระดับการศึกษาปริญญาเอกน้อยที่สุด จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 5.90

ตำแหน่งในปัจจุบัน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นนักวิชาการตรวจเงินแผ่นดิน ปฏิบัติการ จำนวน 165 คน คิดเป็นร้อยละ 51.60 รองลงมาเป็นนักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินชำนาญการ จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 28.10 และ ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นพนักงานสมทบตรวจเงินแผ่นดิน ชั้น 4 และในตำแหน่งอื่นๆ น้อยที่สุด จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.3

ประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำงานที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินอยู่ในช่วง 1 - 5 ปี จำนวน 151 คน คิดเป็นร้อยละ 47.20 รองลงมามีประสบการณ์ทำงานอยู่ในช่วง 6 - 10 ปี จำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 29.4 และมีประสบการณ์ทำงานอยู่ในช่วง น้อยกว่า 1 ปี น้อยที่สุด จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 4.4

ตารางที่ 4.2 การแสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็นขององค์ประกอบที่ 1 ด้านการกำกับดูแลและวัฒนธรรมองค์กร

การกำกับดูแลและวัฒนธรรมองค์กร	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. หน่วยรับตรวจที่มีการกำกับดูแลความเสี่ยงโดยให้ความสำคัญกับการกำหนดกลยุทธ์และการดำเนินงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบอยู่บนหลักธรรมาภิบาล สามารถทำให้การบริหารงานบรรลุวัตถุประสงค์	3.89	0.78	มาก
2. หน่วยรับตรวจที่มีการจัดตั้งโครงสร้างสายบังคับบัญชาเหมาะสม ทำให้เกิดการบริหารความเสี่ยงที่ดี	4.01	0.88	มาก
3. หน่วยรับตรวจที่มีการสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ดี ทำให้เกิดการบริหารความเสี่ยงที่ดี	4.13	0.85	มาก
4. หน่วยรับตรวจที่มีการสร้างค่านิยมที่ดี ทำให้เกิดการบริหารความเสี่ยงที่ดี	4.06	0.86	มาก
5. หน่วยรับตรวจที่มีการจูงใจ พัฒนาและรักษาไว้ซึ่งบุคลากรที่มีความสามารถ ทำให้เกิดการบริหารความเสี่ยงที่ดี	3.98	0.86	มาก
รวม	4.02	0.85	มาก

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ผู้สอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการควบคุมภายในตามกรอบการบริหารความเสี่ยง COSO ERM 2017 ด้านการกำกับดูแลและวัฒนธรรมองค์กรของหน่วยรับตรวจ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.02 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรวมเท่ากับ 0.85 โดยผู้สอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินให้ความสำคัญมากที่สุดกับความคิดเห็นของการกำกับดูแลและวัฒนธรรมองค์กรในเรื่อง หากหน่วยรับตรวจที่มีการสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ดี ทำให้เกิดการบริหารความเสี่ยงที่ดี ซึ่งมีระดับความคิดเห็นในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.13 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.85 รองลงมาคือหน่วยรับตรวจที่มีการสร้างค่านิยมที่ดี ทำให้เกิดการบริหารความเสี่ยงที่ดี ซึ่งมีระดับความคิดเห็นในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.06 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.86 และผู้สอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินให้ความสำคัญน้อยที่สุดกับความคิดเห็นของการกำกับดูแลและวัฒนธรรมองค์กรในเรื่อง หน่วยรับตรวจที่มีการกำกับดูแลความเสี่ยงโดยให้ความสำคัญกับการกำหนดกลยุทธ์และการดำเนินงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบอยู่บนหลักธรรมาภิบาล สามารถทำให้การบริหารงานบรรลุวัตถุประสงค์ ซึ่งมีระดับความคิดเห็นในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.89 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.78

ตารางที่ 4.3 การแสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็นขององค์ประกอบที่ 2 ด้านการกำหนดกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ขององค์กร

การกำหนดกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ขององค์กร	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. หน่วยรับตรวจที่มีการวิเคราะห์บริบทของหน่วยงาน โดยพิจารณาผลกระทบทั้งภายในและภายนอกหน่วยงานที่อาจเกิดขึ้น ทำให้การดำเนินงานบริหารความเสี่ยงดีขึ้น	3.94	0.93	มาก
2. หน่วยรับตรวจที่มีหลักเกณฑ์ในการกำหนดความเสี่ยงที่ยอมรับได้ในแต่ละระดับอย่างเหมาะสมตามบริบทของหน่วยงาน ทำให้การดำเนินงานบริหารความเสี่ยงดีขึ้น	3.84	0.83	มาก
3. หน่วยรับตรวจที่มีการประเมินกลยุทธ์ในรูปแบบต่างๆ ทั้งผลกระทบทางบวกและทางลบที่อาจเกิดขึ้นจากความเสี่ยง ทำให้การดำเนินงานบริหารความเสี่ยงดีขึ้น	3.68	0.82	มาก
4. หน่วยรับตรวจที่มีวิธีการในการประเมินกลยุทธ์ทางเลือกที่สอดคล้องกับพันธกิจและวิสัยทัศน์ รวมถึงระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ สามารถช่วยให้การบริหารความเสี่ยงดีขึ้น	3.70	0.84	มาก
5. หน่วยรับตรวจที่มีการกำหนดวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน โดยพิจารณาตามระดับความเสี่ยงต่างๆ ที่สอดคล้องและสนับสนุนกลยุทธ์ของหน่วยงาน ทำให้การดำเนินงานบริหารความเสี่ยงดีขึ้น	3.68	0.83	มาก
รวม	3.77	0.85	มาก

จากตารางที่ 4.3 ผู้สอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการควบคุมภายในตามกรอบการบริหารความเสี่ยง COSO ERM 2017 ด้านการกำหนดกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ขององค์กรของหน่วยรับตรวจ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.77 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรวมเท่ากับ 0.85 โดยผู้สอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินให้ความสำคัญมากที่สุดกับความคิดเห็นของการกำหนดกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ขององค์กรในเรื่อง หากหน่วยรับตรวจที่มีการวิเคราะห์บริบทของหน่วยงาน โดยพิจารณาผลกระทบทั้งภายในและภายนอกหน่วยงานที่อาจเกิดขึ้น ทำให้การดำเนินงานบริหารความเสี่ยงดีขึ้น ซึ่งมีระดับความคิดเห็นในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.94 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.93 รองลงมาคือหน่วยรับตรวจที่มีหลักเกณฑ์ในการกำหนดความเสี่ยงที่ยอมรับได้ในแต่ละระดับอย่างเหมาะสมตามบริบทของหน่วยงาน ทำให้การดำเนินงานบริหารความเสี่ยงดีขึ้น ซึ่งมีระดับความคิดเห็นในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.84 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.83 และผู้สอบบัญชีของสำนักงาน

การตรวจเงินแผ่นดินให้ความสำคัญน้อยที่สุดกับความคิดเห็นของการกำหนดกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ขององค์กรในเรื่อง หน่วยรับตรวจที่มีวิธีการในการประเมินกลยุทธ์ทางเลือกที่สอดคล้องกับพันธกิจและวิสัยทัศน์ รวมถึงระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ สามารถช่วยให้การบริหารความเสี่ยงดีขึ้น ซึ่งมีระดับความคิดเห็นในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.70 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.84

ตารางที่ 4.4 การแสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็นขององค์ประกอบที่ 3 ผลการปฏิบัติงาน

ผลการปฏิบัติงาน	\bar{x}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. หน่วยรับตรวจที่มีการระบุความเสี่ยงที่อาจส่งผลกระทบต่อ การดำเนินการตามกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ของหน่วยงานอย่างเหมาะสม ทำให้เกิดกระบวนการบริหารความเสี่ยงที่ดี และส่งผลให้การดำเนินงานของหน่วยงานบรรลุวัตถุประสงค์	3.88	0.94	มาก
2. หน่วยรับตรวจที่มีการประเมินความรุนแรงของความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นอย่างเหมาะสม ทำให้เกิดกระบวนการบริหารความเสี่ยงที่ดี และส่งผลให้การดำเนินงานของหน่วยงานบรรลุวัตถุประสงค์	3.73	0.88	มาก
3. หน่วยรับตรวจที่มีการจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยงเป็นพื้นฐานในการเลือกความเสี่ยง เพื่อรับมือกับความเสี่ยง ทำให้เกิดกระบวนการบริหารความเสี่ยงที่ดี และส่งผลให้การดำเนินงานของหน่วยงานบรรลุวัตถุประสงค์	3.65	0.94	มาก
4. หน่วยรับตรวจที่มีวิธีการดำเนินการตอบสนองต่อความเสี่ยงอย่างเหมาะสม ทำให้เกิดกระบวนการบริหารความเสี่ยงที่ดี และส่งผลให้การดำเนินงานของหน่วยงานบรรลุวัตถุประสงค์	3.91	0.89	มาก

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

ผลการปฏิบัติงาน	\bar{x}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
5. หน่วยรับตรวจที่มีการพัฒนาและประเมินภาพรวมของการบริหารความเสี่ยงของหน่วยงานอย่างเหมาะสม ทำให้เกิดกระบวนการบริหารความเสี่ยงที่ดี และส่งผลให้การดำเนินงานของหน่วยงานบรรลุวัตถุประสงค์	4.19	0.87	มาก
รวม	3.87	0.90	มาก

จากตารางที่ 4.4 ผู้สอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการควบคุมภายในตามกรอบการบริหารความเสี่ยง COSO ERM 2017 ด้านผลการปฏิบัติงานของหน่วยรับตรวจในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.87 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรวมเท่ากับ 0.90 โดยผู้สอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินให้ความสำคัญมากที่สุดกับความคิดเห็นของผลการปฏิบัติงานในเรื่อง หากหน่วยรับตรวจที่มีการพัฒนาและประเมินภาพรวมของการบริหารความเสี่ยงของหน่วยงานอย่างเหมาะสม ทำให้เกิดกระบวนการบริหารความเสี่ยงที่ดี และส่งผลให้การดำเนินงานของหน่วยงานบรรลุวัตถุประสงค์ ซึ่งมีระดับความคิดเห็นในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.19 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.87 รองลงมาคือหน่วยรับตรวจที่มีวิธีการดำเนินการตอบสนองต่อความเสี่ยง อย่างเหมาะสม ทำให้เกิดกระบวนการบริหารความเสี่ยงที่ดี และส่งผลให้การดำเนินงานของหน่วยงานบรรลุวัตถุประสงค์ ซึ่งมีระดับความคิดเห็นในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.91 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.89 และผู้สอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินให้ความสำคัญน้อยที่สุดกับความคิดเห็นของผลการปฏิบัติงานในเรื่อง หน่วยรับตรวจที่มีการจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยงเป็นพื้นฐานในการเลือกความเสี่ยง เพื่อรับมือกับความเสี่ยง ทำให้เกิดกระบวนการบริหารความเสี่ยงที่ดี และส่งผลให้การดำเนินงานของหน่วยงานบรรลุวัตถุประสงค์ ซึ่งมีระดับความคิดเห็นในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.65 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.94

ตารางที่ 4.5 การแสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็นของ องค์กรประกอบที่ 4 ด้านการสอบทานและการแก้ไขปรับปรุง

การสอบทานและการแก้ไขปรับปรุง	\bar{x}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. หน่วยรับตรวจที่มีการประเมินการเปลี่ยนแปลงที่มีสาระสำคัญของการบริหารความเสี่ยงโดยการระบุและประเมินการเปลี่ยนแปลงที่อาจส่งผลกระทบต่อกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ของหน่วยงานอย่างสม่ำเสมอ ส่งผลให้มีการปรับปรุงกระบวนการบริหารความเสี่ยงให้ดีขึ้น	4.24	0.76	มากที่สุด
2. หน่วยรับตรวจที่มีการสอบทานความเสี่ยงและผลการจัดการความเสี่ยงอย่างสม่ำเสมอ ส่งผลให้มีการปรับปรุงกระบวนการบริหารความเสี่ยงให้ดีขึ้น	4.48	0.79	มากที่สุด
3. หน่วยรับตรวจที่มีการกำหนดแนวทางในการปรับปรุงการบริหารความเสี่ยงอย่างเหมาะสม ส่งผลให้มีการปรับปรุงกระบวนการบริหารความเสี่ยงให้ดีขึ้น	4.28	0.87	มากที่สุด
4. หน่วยรับตรวจที่มีการนำเทคโนโลยีมาช่วยในการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารความเสี่ยง ส่งผลให้มีการปรับปรุงกระบวนการบริหารความเสี่ยงให้ดีขึ้น	4.18	0.81	มาก
รวม	4.30	0.81	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.5 ผู้สอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการควบคุมภายในตามกรอบการบริหารความเสี่ยง COSO ERM 2017 ด้านการสอบทานและการแก้ไขปรับปรุงของหน่วยรับตรวจ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.30 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรวมเท่ากับ 0.81 โดยผู้สอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินให้ความสำคัญมากที่สุดกับความคิดเห็นของการสอบทานและการแก้ไขปรับปรุงในเรื่อง หากหน่วยรับตรวจที่มีการสอบทานความเสี่ยงและผลการจัดการความเสี่ยงอย่างสม่ำเสมอ ส่งผลให้มีการปรับปรุงกระบวนการบริหารความเสี่ยงให้ดีขึ้น ซึ่งมีระดับความคิดเห็นในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.48 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.79 รองลงมาคือหน่วยรับตรวจที่มีการกำหนดแนวทางในการปรับปรุงการบริหารความเสี่ยงอย่างเหมาะสม ส่งผลให้มีการปรับปรุงกระบวนการบริหารความเสี่ยงให้ดีขึ้น ซึ่งมีระดับความคิดเห็นในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.28 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.87 และผู้สอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินให้ความสำคัญน้อยที่สุดกับความคิดเห็นของการสอบทานและการแก้ไขปรับปรุงในเรื่อง หน่วยรับตรวจที่มีการนำเทคโนโลยีมาช่วยในการ

เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารความเสี่ยง ส่งผลให้มีการปรับปรุงกระบวนการบริหารความเสี่ยงให้ดีขึ้น ซึ่งมีระดับความคิดเห็นในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.18 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.81

ตารางที่ 4.6 การแสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็นของ องค์กรประกอบที่ 5 ด้าน
สารสนเทศการสื่อสารและการรายงาน

สารสนเทศการสื่อสารและการรายงาน	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. หน่วยรับตรวจที่มีการสนับสนุนในเรื่องข้อมูลและเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับการบริหารความเสี่ยงอย่างเหมาะสมและทันต่อเวลา ทำให้เกิดความคล่องตัวในการบริหารความเสี่ยง	4.58	0.65	มากที่สุด
2. หน่วยรับตรวจที่มีการสื่อสารข้อมูลด้านความเสี่ยงกับบุคลากรภายในหน่วยงานและผู้มีส่วนได้เสียภายนอกหน่วยงาน ทำให้เกิดประโยชน์แก่การบริหารความเสี่ยงขององค์กร	4.48	0.67	มากที่สุด
3. หน่วยรับตรวจที่มีการรายงานความเสี่ยง และผลการบริหารความเสี่ยงอย่างสม่ำเสมอ มีส่วนช่วยให้การตัดสินใจในการบริหารความเสี่ยงในอนาคต	4.52	0.72	มากที่สุด
รวม	4.53	0.68	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.6 พบว่าผู้สอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการควบคุมภายในตามกรอบการบริหารความเสี่ยง COSO ERM 2017 ด้านสารสนเทศการสื่อสาร และการรายงานของหน่วยรับตรวจ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.53 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรวมเท่ากับ 0.68 โดยผู้สอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินให้ความสำคัญมากที่สุดกับความคิดเห็นของสารสนเทศการสื่อสาร และการรายงานในเรื่อง หากหน่วยรับตรวจที่มีการสนับสนุนในเรื่องข้อมูลและเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับการบริหารความเสี่ยงอย่างเหมาะสมและทันต่อเวลา ทำให้เกิดความคล่องตัวในการบริหารความเสี่ยง ซึ่งมีระดับความคิดเห็นในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.58 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.65 รองลงมาคือหน่วยรับตรวจที่มีการรายงานความเสี่ยง และผลการบริหารความเสี่ยงอย่างสม่ำเสมอ มีส่วนช่วยให้การตัดสินใจในการบริหารความเสี่ยงในอนาคต ซึ่งมีระดับความคิดเห็นในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.52 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.72 และผู้สอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินให้ความสำคัญน้อยที่สุดกับความคิดเห็นของสารสนเทศการสื่อสาร และการรายงานในเรื่อง หน่วยรับตรวจที่มีการสื่อสารข้อมูลด้านความเสี่ยงกับบุคลากรภายในหน่วยงานและผู้มีส่วนได้เสียภายนอกหน่วยงาน

ทำให้เกิดประโยชน์แก่การบริหารความเสี่ยงขององค์กร ซึ่งมีระดับความคิดเห็นในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.48 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.67

ตารางที่ 4.7 การแสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านความทันเวลาของการปฏิบัติงานตรวจสอบ

ความทันเวลาของการปฏิบัติงานตรวจสอบ	\bar{x}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. การปฏิบัติงานตรวจสอบของท่านสำเร็จรวดเร็วยิ่งขึ้น เมื่อหน่วยรับตรวจมีการควบคุมภายในที่ดี	4.15	0.54	มาก
2. หากหน่วยรับตรวจมีการควบคุมภายในที่ดี ทำให้ การปฏิบัติงานตรวจสอบมีความต่อเนื่อง	4.18	0.65	มาก
รวม	4.17	0.60	มาก

จากตารางที่ 4.7 พบว่าผู้สอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินมีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านความทันเวลาของการปฏิบัติงานตรวจสอบ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.17 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรวมเท่ากับ 0.60 โดยผู้สอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินให้ความสำคัญมากที่สุดกับความคิดเห็นของความทันเวลาของการปฏิบัติงานตรวจสอบในเรื่อง หากหน่วยรับตรวจมีการควบคุมภายในที่ดี ทำให้การปฏิบัติงานตรวจสอบมีความต่อเนื่อง ซึ่งมีระดับความคิดเห็นในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.18 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.65 และผู้สอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินให้ความสำคัญน้อยที่สุดกับความคิดเห็นของความทันเวลาของการปฏิบัติงานตรวจสอบในเรื่อง การปฏิบัติงานตรวจสอบของท่านสำเร็จรวดเร็วยิ่งขึ้น เมื่อหน่วยรับตรวจมีการควบคุมภายในที่ดี ซึ่งมีระดับความคิดเห็นในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.15 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.54

ตารางที่ 4.8 การแสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านความเชื่อถือได้ของรายงานผู้สอบบัญชี

ด้านความเชื่อถือได้ของรายงานผู้สอบบัญชี	\bar{x}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. รายงานการเงินของหน่วยรับตรวจมีความน่าเชื่อถือ เมื่อหน่วยรับตรวจมีการควบคุมภายในที่ดี	3.79	0.91	มาก
2. ผลการปฏิบัติงานตรวจสอบของท่านมีความน่าเชื่อถือ ตรวจสอบได้ เมื่อหน่วยรับตรวจมีการควบคุมภายในที่ดี	3.64	0.86	มาก
3. เอกสารหลักฐานที่ได้จากหน่วยรับตรวจที่มีการควบคุมภายในที่ดีจะมีความถูกต้องและน่าเชื่อถือ	3.60	0.80	มาก
4. ท่านสามารถให้ความเชื่อมั่นในรายงานทางการเงินของหน่วยงานได้อย่างสมเหตุสมผล เมื่อหน่วยรับตรวจมีการควบคุมภายในที่ดี	3.61	0.86	มาก
รวม	3.66	0.86	มาก

จากตารางที่ 4.8 พบว่าผู้สอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินมีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านความเชื่อถือได้ของรายงานผู้สอบบัญชี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.66 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรวมเท่ากับ 0.86 โดยผู้สอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินให้ความสำคัญมากที่สุดกับความคิดเห็นของความเชื่อถือได้ของรายงานผู้สอบบัญชีในเรื่อง รายงานการเงินของหน่วยรับตรวจมีความน่าเชื่อถือ เมื่อหน่วยรับตรวจมีการควบคุมภายในที่ดี ซึ่งมีระดับความคิดเห็นในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.79 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.91 รองลงมาคือผลการปฏิบัติงานตรวจสอบ มีความน่าเชื่อถือ ตรวจสอบได้ เมื่อหน่วยรับตรวจมีการควบคุมภายในที่ดี ซึ่งมีระดับความคิดเห็นในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.64 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.86 และผู้สอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินให้ความสำคัญน้อยที่สุดกับความคิดเห็นของความเชื่อถือได้ของรายงานผู้สอบบัญชีในเรื่อง เอกสารหลักฐานที่ได้จากหน่วยรับตรวจที่มีการควบคุมภายในที่ดีจะมีความถูกต้องและน่าเชื่อถือ ซึ่งมีระดับความคิดเห็นในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.60 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.80

ตารางที่ 4.9 การแสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็นของประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน

ด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน	\bar{x}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
3.1 ท่านสามารถปฏิบัติงานได้เป็นไปตามมาตรฐานการสอบบัญชีและมาตรฐานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานตรวจสอบเมื่อหน่วยรับตรวจมีการควบคุมภายในที่ดี	3.64	0.86	มาก
3.2 รายงานการเงินของหน่วยรับตรวจ เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองโดยทั่วไป เมื่อหน่วยรับตรวจมีการควบคุมภายในที่ดี	3.66	0.85	มาก
รวม	3.65	0.86	มาก

จากตารางที่ 4.9 พบว่าผู้สอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินมีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.65 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรวมเท่ากับ 0.86 โดยผู้สอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินให้ความสำคัญมากที่สุดกับความคิดเห็นของมาตรฐานการปฏิบัติงานในเรื่อง รายงานการเงินของหน่วยรับตรวจ เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองโดยทั่วไป เมื่อหน่วยรับตรวจมีการควบคุมภายในที่ดี ซึ่งมีระดับความคิดเห็นในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.66 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.85 และผู้สอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินให้ความสำคัญน้อยที่สุดกับความคิดเห็นของมาตรฐานการปฏิบัติงานในเรื่อง ผู้สอบบัญชีสามารถปฏิบัติงานได้เป็นไปตามมาตรฐานการสอบบัญชีและมาตรฐานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานตรวจสอบเมื่อหน่วยรับตรวจมีการควบคุมภายในที่ดี ซึ่งมีระดับความคิดเห็นในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.64 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.86

ตารางที่ 4.10 การแสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็นของประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านคุณภาพของรายงานทางการเงิน

คุณภาพของรายงานทางการเงิน	\bar{x}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ข้อมูลรายงานทางการเงินของหน่วยรับตรวจสามารถช่วยให้ผู้ใช้งบการเงินคาดคะเนถึงผลการดำเนินงานในอนาคตของหน่วยงานได้ เมื่อมีการควบคุมภายในที่ดี	4.02	0.74	มาก
2. ข้อมูลรายงานทางการเงินของหน่วยรับตรวจมีความครบถ้วนเป็นกลาง ปราศจากข้อผิดพลาด เมื่อมีการควบคุมภายในที่ดี	3.97	0.79	มาก
3. ข้อมูลรายงานทางการเงินของหน่วยรับตรวจสามารถเปรียบเทียบงบการเงินในรอบระยะเวลาที่ต่างกัน และในระหว่างหน่วยงานได้ เมื่อมีการควบคุมภายในที่ดี	3.87	0.78	มาก
4. ข้อมูลรายงานทางการเงินของหน่วยรับตรวจสามารถพิสูจน์ยืนยันและให้ความเชื่อมั่นได้ เมื่อมีการควบคุมภายในที่ดี	4.17	0.78	มาก
5. ข้อมูลรายงานทางการเงินของหน่วยรับตรวจมีการบันทึกเหตุการณ์ทางการเงินในรอบระยะเวลาบัญชีนั้นๆ อย่างครบถ้วนหากมีการควบคุมภายในที่ดี	3.99	0.80	มาก
6. การควบคุมภายในที่ดี ทำให้ข้อมูลรายงานการเงินของหน่วยรับตรวจ มีการจัดประเภท การกำหนดลักษณะ และการนำเสนอข้อมูลอย่างชัดเจน เข้าใจง่าย	4.10	0.78	มาก
รวม	4.02	0.78	มาก

จากตารางที่ 4.9 พบว่าผู้สอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินมีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านคุณภาพของรายงานทางการเงิน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.02 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรวมเท่ากับ 0.78 โดยผู้สอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินให้ความสำคัญมากที่สุดกับความคิดเห็นของคุณภาพของรายงานทางการเงินในเรื่อง ข้อมูลรายงานทางการเงินของหน่วยรับตรวจสามารถพิสูจน์ยืนยันและให้ความเชื่อมั่นได้ เมื่อมีการควบคุมภายในที่ดี ซึ่งมีระดับความคิดเห็นในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.17 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.78 รองลงมาคือการควบคุมภายในที่ดี ทำให้ข้อมูลรายงานการเงินของหน่วยรับตรวจ มีการจัดประเภท การกำหนดลักษณะ และการนำเสนอข้อมูลอย่างชัดเจน เข้าใจง่าย ซึ่งมีระดับความคิดเห็นในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.10 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.78

และผู้สอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินให้ความสำคัญน้อยที่สุดกับความคิดเห็นของคุณภาพของรายงานทางการเงินในเรื่อง ข้อมูลรายงานทางการเงินของหน่วยรับตรวจสอบสามารถเปรียบเทียบงบการเงินในรอบระยะเวลาที่ต่างกัน และในระหว่างหน่วยงานได้ เมื่อมีการควบคุมภายในที่ดี ซึ่งมีระดับความคิดเห็นในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.87 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.78

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลสถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistic) การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Correlation Coefficient)

ในวิเคราะห์ศึกษาความสัมพันธ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยของการควบคุมภายในตามกรอบการบริหารความเสี่ยง COSO ERM 2017 ของหน่วยรับตรวจทั้ง 5 องค์ประกอบ ได้แก่ ได้แก่ (1) การกำกับดูแลและวัฒนธรรมองค์กร (2) การกำหนดกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ขององค์กร (3) ผลการปฏิบัติงาน (4) การสอบทานและการแก้ไขปรับปรุง และ (5) สารสนเทศการสื่อสารและการรายงาน กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ได้แก่ (1) ด้านความทันเวลาของการปฏิบัติงานตรวจสอบ (2) ด้านความเชื่อถือได้ของรายงานผู้สอบบัญชี (3) ด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน และ(4) ด้านคุณภาพของรายงานทางการเงิน โดยได้กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งได้ผลการทดสอบสมมติฐาน ดังนี้

ตารางที่ 4.11 ความสัมพันธ์ระหว่างการควบคุมภายในตามกรอบ COSO ERM 2017 กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี

		การกำกับดูแลและวัฒนธรรมองค์กร	การกำหนดกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ขององค์กร	ผลการปฏิบัติงาน	การสอบทานและการแก้ไขปรับปรุง	สารสนเทศ การสื่อสาร และการรายงาน	ความทันเวลาของการปฏิบัติงานตรวจสอบ	ความเชื่อถือได้ของรายงานผู้สอบบัญชี	มาตรฐานการปฏิบัติงาน	คุณภาพของรายงานทางการเงิน
การกำกับดูแลและวัฒนธรรมองค์กร	Pearson Correlation	1	.416**	.213**	.270**	.183**	-0.022	.220**	.317**	.329**
	Sig. (2-tailed)		0.000	0.000	0.000	0.001	0.701	0.000	0.000	0.000
การกำหนดกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ขององค์กร	Pearson Correlation	.416**	1	.591**	.259**	.144**	0.095	.321**	.367**	.407**
	Sig. (2-tailed)	0.000		0.000	0.000	0.010	0.091	0.000	0.000	0.000
ผลการปฏิบัติงาน	Pearson Correlation	.213**	.591**	1	.367**	.297**	.287**	.222**	.193**	.357**
	Sig. (2-tailed)	0.000	0.000		0.000	0.000	0.000	0.000	0.001	0.000
การสอบทานและการแก้ไขปรับปรุง	Pearson Correlation	.270**	.259**	.367**	1	.501**	.136*	.154**	.113*	.179**
	Sig. (2-tailed)	0.000	0.000	0.000		0.000	0.015	0.006	0.043	0.001
สารสนเทศ การสื่อสาร และการรายงาน	Pearson Correlation	.183**	.144**	.297**	.501**	1	.359**	0.030	0.094	.200**
	Sig. (2-tailed)	0.001	0.010	0.000	0.000		0.000	0.589	0.094	0.000
ความทันเวลาของการปฏิบัติงานตรวจสอบ	Pearson Correlation	-0.022	0.095	.287**	.136*	.359**	1	.351**	.239**	.365**
	Sig. (2-tailed)	0.701	0.091	0.000	0.015	0.000		0.000	0.000	0.000
ความเชื่อถือได้ของรายงานผู้สอบบัญชี	Pearson Correlation	.220**	.321**	.222**	.154**	0.030	.351**	1	.594**	.508**
	Sig. (2-tailed)	0.000	0.000	0.000	0.006	0.589	0.000		0.000	0.000
มาตรฐานการปฏิบัติงาน	Pearson Correlation	.317**	.367**	.193**	.113*	0.094	.239**	.594**	1	.593**
	Sig. (2-tailed)	0.000	0.000	0.001	0.043	0.094	0.000	0.000		0.000
คุณภาพของรายงานทางการเงิน	Pearson Correlation	.329**	.407**	.357**	.179**	.200**	.365**	.508**	.593**	1
	Sig. (2-tailed)	0.000	0.000	0.000	0.001	0.000	0.000	0.000	0.000	

หมายเหตุ : n = 320 ,**. มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01, *. มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4.3 การวิเคราะห์ข้อมูลสถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistic) การวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Model)

ในการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณของการควบคุมภายในตามกรอบ COSO ERM 2017 กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี เพื่อศึกษาอิทธิพลและความสัมพันธ์ของการควบคุมภายในตามกรอบการบริหารความเสี่ยง COSO ERM 2017 ของหน่วยรับตรวจที่มีผลต่อประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชีของผู้สอบบัญชี โดยได้กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งได้ผลการทดสอบสมมติฐาน ดังนี้

ตารางที่ 4.12 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression) ของการควบคุมภายในตามกรอบ COSO ERM 2017 กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านความทันเวลาของการปฏิบัติงานตรวจสอบ

	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.	Collinearity Statistics	
	B	Std. Error	Beta			Tolerance	VIF
(Constant)	2.760	0.256		10.798	0.000		
การกำกับดูแลและวัฒนธรรมองค์กร	-0.072	0.043	-0.096	-1.672	0.096	0.787	1.271
การกำหนดกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ขององค์กร	-0.037	0.052	-0.049	-0.717	0.474	0.558	1.793
ผลการปฏิบัติงาน	0.181	0.045	0.268	4.019	0.000**	0.580	1.725
การสอบทานและการแก้ไขปรับปรุง	-0.076	0.046	-0.101	-1.637	0.103	0.675	1.480
สารสนเทศการสื่อสารและการรายงาน	0.322	0.054	0.355	5.944	0.000**	0.727	1.376

หมายเหตุ: n = 320, R = .434, R² = 0.188, Adjusted R² = 0.175, F = 14.543, Sig. = 0.000, ** มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.12 การทดสอบความสัมพันธ์ที่มีระหว่างกันของควบคุมภายในตามกรอบ COSO ERM 2017 ทั้ง 5 องค์ประกอบ พบว่า ค่า Tolerance มีค่าอยู่ระหว่าง 0.558 – 0.787 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0 และ ค่า VIF อยู่ระหว่าง 1.271 – 1.793 ซึ่งไม่เกิน 10 หมายความว่าตัวแปรการควบคุมภายในตามกรอบ COSO ERM 2017 ทั้ง 5 องค์ประกอบ มีความเป็นอิสระจากกัน หรือไม่เกิดปัญหา Multicollinearity

การควบคุมภายในตามกรอบ COSO ERM 2017 ทั้ง 5 องค์ประกอบมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านความทันเวลาของการปฏิบัติงานตรวจสอบ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (R) เท่ากับ 0.434 ซึ่งการควบคุมภายในตามกรอบ COSO ERM 2017 ทั้ง 5 องค์ประกอบ สามารถอธิบายประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชีด้านความทันเวลาของการปฏิบัติงานตรวจสอบ ได้ร้อยละ 18.80 และอีกร้อยละ 81.20 เกิดจากปัจจัยอื่นที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านความทันเวลาของการปฏิบัติงานตรวจสอบ

จากการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression) ของการควบคุมภายในตามกรอบ COSO ERM 2017 กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านความทันเวลาของการปฏิบัติงานตรวจสอบ ตามสมมติฐานของการวิจัย ดังนี้

H_{0A1} : การกำกับดูแลและวัฒนธรรมองค์กร ไม่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านความทันเวลาของการปฏิบัติงานตรวจสอบ

H_{1A1} : การกำกับดูแลและวัฒนธรรมองค์กร มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านความทันเวลาของการปฏิบัติงานตรวจสอบ

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า การกำกับดูแลและวัฒนธรรมองค์กร มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (Beta) เท่ากับ -0.096 ซึ่งส่งผลในทิศทางตรงกันข้ามกับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านความทันเวลาของการปฏิบัติงานตรวจสอบ แต่มีระดับนัยสำคัญของสถิติทดสอบ เท่ากับ 0.096 ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 หมายความว่า การควบคุมภายในตามกรอบ COSO ERM 2017 ด้านการกำกับดูแลและวัฒนธรรมองค์กร ไม่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านความทันเวลาของการปฏิบัติงานตรวจสอบ ดังนั้น ยอมรับสมมติฐาน H_{0A1} การกำกับดูแลและวัฒนธรรมองค์กร ไม่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านความทันเวลาของการปฏิบัติงานตรวจสอบ

H_{0B1} : การกำหนดกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ขององค์กร ไม่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านความทันเวลาของการปฏิบัติงานตรวจสอบ

H_{1B1} : การกำหนดกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ขององค์กร มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านความทันเวลาของการปฏิบัติงานตรวจสอบ

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า การกำหนดกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ขององค์กร มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (Beta) เท่ากับ -0.049 ซึ่งส่งผลในทิศทางตรงกันข้ามกับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านความทันเวลาของการปฏิบัติงานตรวจสอบ แต่มีระดับนัยสำคัญของสถิติทดสอบ เท่ากับ 0.474 ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 หมายความว่า การควบคุมภายในตามกรอบ COSO ERM 2017 ด้านการกำหนดกล

ยุทธ์และวัตถุประสงค์ขององค์กร ไม่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านความทันเวลาของการปฏิบัติงานตรวจสอบ ดังนั้น ยอมรับสมมติฐาน H_{0B1} การกำหนดกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ขององค์กร ไม่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านความทันเวลาของการปฏิบัติงานตรวจสอบ

H_{0C1} : ผลการปฏิบัติงาน ไม่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านความทันเวลาของการปฏิบัติงานตรวจสอบ

H_{1C1} : ผลการปฏิบัติงาน มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านความทันเวลาของการปฏิบัติงานตรวจสอบ

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ผลการปฏิบัติงาน มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (Beta) เท่ากับ 0.268 ซึ่งส่งผลในทิศทางเดียวกันกับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านความทันเวลาของการปฏิบัติงานตรวจสอบ และมีระดับนัยสำคัญของสถิติทดสอบ เท่ากับ 0.000 ซึ่งมีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 หมายความว่า การควบคุมภายในตามกรอบ COSO ERM 2017 ด้านผลการปฏิบัติงาน มีความสัมพันธ์ทิศทางเดียวกันกับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านความทันเวลาของการปฏิบัติงานตรวจสอบ ดังนั้น ยอมรับสมมติฐาน H_{1C1} ผลการปฏิบัติงาน มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านความทันเวลาของการปฏิบัติงานตรวจสอบ

H_{0D1} : การสอบทานและการแก้ไขปรับปรุง ไม่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านความทันเวลาของการปฏิบัติงานตรวจสอบ

H_{1D1} : การสอบทานและการแก้ไขปรับปรุง มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านความทันเวลาของการปฏิบัติงานตรวจสอบ

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า การสอบทานและการแก้ไขปรับปรุง มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (Beta) เท่ากับ -0.101 ซึ่งส่งผลในทิศทางเดียวกันกับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านความทันเวลาของการปฏิบัติงานตรวจสอบ แต่มีระดับนัยสำคัญของสถิติทดสอบ เท่ากับ 0.103 ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 หมายความว่า การควบคุมภายในตามกรอบ COSO ERM 2017 ด้านการสอบทานและการแก้ไขปรับปรุง ไม่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านความทันเวลาของการปฏิบัติงานตรวจสอบ ดังนั้น ยอมรับสมมติฐาน H_{0D1} การสอบทานและการแก้ไขปรับปรุง ไม่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านความทันเวลาของการปฏิบัติงานตรวจสอบ

H_{0E1} : สารสนเทศการสื่อสารและการรายงาน ไม่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านความทันเวลาของการปฏิบัติงานตรวจสอบ

H_{1E1} : สารสนเทศการสื่อสารและการรายงาน มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านความทันเวลาของการปฏิบัติงานตรวจสอบ

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า สารสนเทศการสื่อสารและการรายงาน มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (Beta) เท่ากับ 0.355 ซึ่งส่งผลในทิศทางเดียวกันกับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านความทันเวลาของการปฏิบัติงานตรวจสอบ และมีระดับนัยสำคัญของสถิติทดสอบ เท่ากับ 0.000 ซึ่งมีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่

0.05 หมายความว่า การควบคุมภายในตามกรอบ COSO ERM 2017 ด้านสารสนเทศการสื่อสารและการรายงาน มีความสัมพันธ์ทิศทางเดียวกันกับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านความทันเวลาของการปฏิบัติงานตรวจสอบ ดังนั้น ยอมรับสมมติฐาน H_{1E1} สารสนเทศการสื่อสารและการรายงาน มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านความทันเวลาของการปฏิบัติงานตรวจสอบ

ตารางที่ 4.13 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression) ของการควบคุมภายในตามกรอบ COSO ERM 2017 กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านความเชื่อถือได้ของรายงานผู้สอบบัญชี

	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.	Collinearity Statistics	
	B	Std. Error	Beta			Tolerance	VIF
(Constant)	2.214	0.361		6.130	0.000		
การกำกับดูแลและวัฒนธรรมองค์กร	0.104	0.061	0.101	1.692	0.092	0.787	1.271
การกำหนดกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ขององค์กร	0.245	0.073	0.238	3.354	0.001**	0.558	1.793
ผลการปฏิบัติงาน	0.047	0.063	0.052	0.747	0.455	0.580	1.725
การสอบทานและการแก้ไขปรับปรุง	0.089	0.066	0.087	1.354	0.177	0.675	1.480
สารสนเทศการสื่อสารและการรายงาน	-0.100	0.077	-0.081	-1.312	0.191	0.727	1.376

หมายเหตุ: n = 320, R = .348, R² = 0.121, Adjusted R² = 0.107, F = 8.644, Sig. = 0.000, ** มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.13 การทดสอบความสัมพันธ์ที่มีระหว่างกันของควบคุมภายในตามกรอบ COSO ERM 2017 ทั้ง 5 องค์ประกอบ พบว่า ค่า Tolerance มีค่าอยู่ระหว่าง 0.558 – 0.787 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0 และ ค่า VIF อยู่ระหว่าง 1.271 – 1.793 ซึ่งไม่เกิน 10 หมายความว่าตัวแปรการควบคุมภายในตามกรอบ COSO ERM 2017 ทั้ง 5 องค์ประกอบ มีความเป็นอิสระจากกัน หรือไม่เกิดปัญหา Multicollinearity

การควบคุมภายในตามกรอบ COSO ERM 2017 ทั้ง 5 องค์ประกอบมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านความเชื่อถือได้ของรายงานผู้สอบบัญชี โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (R) เท่ากับ 0.348 ซึ่งการควบคุมภายในตามกรอบ COSO ERM 2017 ทั้ง 5 องค์ประกอบ สามารถอธิบายประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชีด้านความเชื่อถือได้ของรายงานผู้สอบบัญชีตรวจสอบ ได้ร้อยละ 12.10 และอีกร้อยละ 87.90 เกิดจากปัจจัยอื่นที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านความเชื่อถือได้ของรายงานผู้สอบบัญชี

จากการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression) ของการควบคุมภายในตามกรอบ COSO ERM 2017 กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านความเชื่อถือได้ของรายงานผู้สอบบัญชีตาม สมมติฐานของการวิจัย ดังนี้

H_{0A2} : การกำกับดูแลและวัฒนธรรมองค์กร ไม่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านความเชื่อถือได้ของรายงานผู้สอบบัญชี

H_{1A2} : การกำกับดูแลและวัฒนธรรมองค์กร มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านความเชื่อถือได้ของรายงานผู้สอบบัญชี

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า การกำกับดูแลและวัฒนธรรมองค์กร มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (Beta) เท่ากับ 0.101 ซึ่งส่งผลในทิศทางเดียวกันกับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านความเชื่อถือได้ของรายงานผู้สอบบัญชี แต่มีระดับนัยสำคัญของสถิติทดสอบ เท่ากับ 0.092 ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 หมายความว่า การควบคุมภายในตามกรอบ COSO ERM 2017 ด้านการกำกับดูแลและวัฒนธรรมองค์กร ไม่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านความเชื่อถือได้ของรายงานผู้สอบบัญชี ดังนั้น ยอมรับสมมติฐาน H_{0A2} การกำกับดูแลและวัฒนธรรมองค์กร ไม่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านความเชื่อถือได้ของรายงานผู้สอบบัญชี

H_{0B2} : การกำหนดกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ขององค์กร ไม่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านความเชื่อถือได้ของรายงานผู้สอบบัญชี

H_{1B2} : การกำหนดกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ขององค์กร มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านความเชื่อถือได้ของรายงานผู้สอบบัญชี

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า การกำหนดกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ขององค์กร มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (Beta) เท่ากับ 0.238 ซึ่งส่งผลในทิศทางเดียวกันกับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านความเชื่อถือได้ของรายงานผู้สอบบัญชี และมีระดับนัยสำคัญของสถิติทดสอบ เท่ากับ 0.001 ซึ่งมีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 หมายความว่า การควบคุมภายในตามกรอบ COSO ERM 2017 ด้านการกำหนดกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ของ

องค์กร มีความสัมพันธ์ทิศทางเดียวกันกับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านความเชื่อถือได้ของรายงานผู้สอบบัญชี ดังนั้น ยอมรับสมมติฐาน H_{1B2} การกำหนดกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ขององค์กร มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านความเชื่อถือได้ของรายงานผู้สอบบัญชี

H_{0C2} : ผลการปฏิบัติงาน ไม่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านความเชื่อถือได้ของรายงานผู้สอบบัญชี

H_{1C2} : ผลการปฏิบัติงาน มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านความเชื่อถือได้ของรายงานผู้สอบบัญชี

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ผลการปฏิบัติงาน มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (Beta) เท่ากับ 0.052 ซึ่งส่งผลในทิศทางเดียวกันกับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านความเชื่อถือได้ของรายงานผู้สอบบัญชี แต่มีระดับนัยสำคัญของสถิติทดสอบ เท่ากับ 0.455 ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 หมายความว่า การควบคุมภายในตามกรอบ COSO ERM 2017 ด้านผลการปฏิบัติงาน ไม่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านความเชื่อถือได้ของรายงานผู้สอบบัญชี ดังนั้น ยอมรับสมมติฐาน H_{0C2} ผลการปฏิบัติงาน ไม่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านความเชื่อถือได้ของรายงานผู้สอบบัญชี

H_{0D2} : การสอบทานและการแก้ไขปรับปรุง ไม่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านความเชื่อถือได้ของรายงานผู้สอบบัญชี

H_{1D2} : การสอบทานและการแก้ไขปรับปรุง มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านความเชื่อถือได้ของรายงานผู้สอบบัญชี

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า การสอบทานและการแก้ไขปรับปรุง มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (Beta) เท่ากับ 0.087 ซึ่งส่งผลในทิศทางเดียวกันกับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านความเชื่อถือได้ของรายงานผู้สอบบัญชี แต่มีระดับนัยสำคัญของสถิติทดสอบ เท่ากับ 0.177 ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 หมายความว่า การควบคุมภายในตามกรอบ COSO ERM 2017 ด้านการสอบทานและการแก้ไขปรับปรุง ไม่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านความเชื่อถือได้ของรายงานผู้สอบบัญชี ดังนั้น ยอมรับสมมติฐาน H_{0D2} การสอบทานและการแก้ไขปรับปรุง ไม่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านความเชื่อถือได้ของรายงานผู้สอบบัญชี

H_{0E2} : สารสนเทศการสื่อสารและการรายงาน ไม่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านความเชื่อถือได้ของรายงานผู้สอบบัญชี

H_{1E2} : สารสนเทศการสื่อสารและการรายงาน มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านความเชื่อถือได้ของรายงานผู้สอบบัญชี

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า สารสนเทศการสื่อสารและการรายงาน มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (Beta) เท่ากับ -0.081 ซึ่งส่งผลในทิศทางตรงข้ามกับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านความเชื่อถือได้ของรายงานผู้สอบบัญชี แต่มีระดับนัยสำคัญของสถิติทดสอบ เท่ากับ 0.191 ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับ

นัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 หมายความว่า การควบคุมภายในตามกรอบ COSO ERM 2017 ด้านสารสนเทศการสื่อสารและการรายงาน ไม่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านความเชื่อถือได้ของรายงานผู้สอบบัญชี ดังนั้น ยอมรับสมมติฐาน H_{0E2} สารสนเทศการสื่อสารและการรายงาน ไม่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านความเชื่อถือได้ของรายงานผู้สอบบัญชี

ตารางที่ 4.14 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression) ของการควบคุมภายในตามกรอบ COSO ERM 2017 กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน

	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.	Collinearity Statistics	
	B	Std. Error	Beta			Tolerance	VIF
(Constant)	1.505	0.382		3.939	0.000		
การกำกับดูแลและวัฒนธรรมองค์กร	0.220	0.065	0.197	3.397	0.001**	0.787	1.271
การกำหนดกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ขององค์กร	0.341	0.077	0.304	4.408	0.000**	0.558	1.793
ผลการปฏิบัติงาน	-0.029	0.067	-0.029	-0.433	0.665	0.580	1.725
การสอบทานและการแก้ไขปรับปรุง	-0.029	0.069	-0.026	-0.415	0.678	0.675	1.480
สารสนเทศการสื่อสารและการรายงาน	0.048	0.081	0.036	0.591	0.555	0.727	1.376

หมายเหตุ: $n = 320$, $R = .411$, $R^2 = 0.169$, $Adjusted\ R^2 = 0.155$, $F = 12.730$, $Sig. = 0.000$, ** มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.14 การทดสอบความสัมพันธ์ที่มีระหว่างกันของควบคุมภายในตามกรอบ COSO ERM 2017 ทั้ง 5 องค์ประกอบ พบว่า ค่า Tolerance มีค่าอยู่ระหว่าง 0.558 – 0.787 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0 และ ค่า VIF อยู่ระหว่าง 1.271 – 1.793 ซึ่งไม่เกิน 10 หมายความว่าตัวแปรการควบคุมภายในตามกรอบ COSO ERM 2017 ทั้ง 5 องค์ประกอบ มีความเป็นอิสระจากกัน หรือไม่เกิดปัญหา Multicollinearity

การควบคุมภายในตามกรอบ COSO ERM 2017 ทั้ง 5 องค์ประกอบมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (R) เท่ากับ 0.411 ซึ่งการควบคุมภายในตามกรอบ COSO ERM 2017 ทั้ง 5 องค์ประกอบ สามารถอธิบายประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน ได้ร้อยละ 16.90 และอีกร้อยละ 83.10 เกิดจากปัจจัยอื่นที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน

จากการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression) ของการควบคุมภายในตามกรอบ COSO ERM 2017 กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน ตามสมมติฐานของการวิจัย ดังนี้

H_{0A3} : การกำกับดูแลและวัฒนธรรมองค์กร ไม่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน

H_{1A3} : การกำกับดูแลและวัฒนธรรมองค์กร มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า การกำกับดูแลและวัฒนธรรมองค์กร มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (Beta) เท่ากับ 0.197 ซึ่งส่งผลในทิศทางเดียวกันกับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน และมีระดับนัยสำคัญของสถิติทดสอบ เท่ากับ 0.001 ซึ่งมีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 หมายความว่า การควบคุมภายในตามกรอบ COSO ERM 2017 ด้านการกำกับดูแลและวัฒนธรรมองค์กร มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน ดังนั้น ยอมรับสมมติฐาน H_{1A3} การกำกับดูแลและวัฒนธรรมองค์กร มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน

H_{0B3} : การกำหนดกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ขององค์กร ไม่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน

H_{1B3} : การกำหนดกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ขององค์กร มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า การกำหนดกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ขององค์กร มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (Beta) เท่ากับ 0.304 ซึ่งส่งผลในทิศทางเดียวกันกับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน และมีระดับนัยสำคัญของสถิติทดสอบ เท่ากับ 0.000 ซึ่งมีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 หมายความว่า การควบคุมภายในตามกรอบ COSO ERM 2017 ด้านการกำหนดกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ขององค์กร มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน ดังนั้น ยอมรับสมมติฐาน H_{1B3} การกำหนดกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ขององค์กร มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน

H_{0C3} : ผลการปฏิบัติงาน ไม่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน

H_{1C3} : ผลการปฏิบัติงาน มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ผลการปฏิบัติงาน มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (Beta) เท่ากับ -0.029 ซึ่งส่งผลในทิศทางตรงข้ามกับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน แต่มีระดับนัยสำคัญของสถิติทดสอบ เท่ากับ 0.665 ซึ่งมีความมากกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 หมายความว่า การควบคุมภายในตามกรอบ COSO ERM 2017 ด้านผลการปฏิบัติงาน ไม่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน ดังนั้น ยอมรับสมมติฐาน H_{0C3} ผลการปฏิบัติงาน ไม่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน

H_{0D3} : การสอบทานและการแก้ไขปรับปรุง ไม่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน

H_{1D3} : การสอบทานและการแก้ไขปรับปรุง มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า การสอบทานและการแก้ไขปรับปรุง มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (Beta) เท่ากับ -0.026 ซึ่งส่งผลในทิศทางตรงข้ามกับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน แต่มีระดับนัยสำคัญของสถิติทดสอบ เท่ากับ 0.678 ซึ่งมีความมากกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 หมายความว่า การควบคุมภายในตามกรอบ COSO ERM 2017 ด้านการสอบทานและการแก้ไขปรับปรุง ไม่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน ดังนั้น ยอมรับสมมติฐาน H_{0D3} การสอบทานและการแก้ไขปรับปรุง ไม่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน

H_{0E3} : สารสนเทศการสื่อสารและการรายงาน ไม่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน

H_{1E3} : สารสนเทศการสื่อสารและการรายงาน มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า สารสนเทศการสื่อสารและการรายงาน มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (Beta) เท่ากับ 0.036 ซึ่งส่งผลในทิศทางเดียวกันกับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน แต่มีระดับนัยสำคัญของสถิติทดสอบ เท่ากับ 0.555 ซึ่งมีความมากกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 หมายความว่า การควบคุมภายในตามกรอบ COSO ERM 2017 ด้านสารสนเทศการสื่อสารและการรายงาน ไม่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน ดังนั้น ยอมรับสมมติฐาน H_{0E3} สารสนเทศการสื่อสารและการรายงาน ไม่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน

ตารางที่ 4.15 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression) ของการควบคุมภายในตามกรอบ COSO ERM 2017 กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านคุณภาพของรายงานทางการเงิน

	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.	Collinearity Statistics	
	B	Std. Error	Beta			Tolerance	VIF
(Constant)	1.772	0.287		6.168	0.000		
การกำกับดูแลและวัฒนธรรมองค์กร	0.169	0.049	0.194	3.461	0.001**	0.787	1.271
การกำหนดกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ขององค์กร	0.195	0.058	0.223	3.354	0.001**	0.558	1.793
ผลการปฏิบัติงาน	0.131	0.050	0.169	2.598	0.010**	0.580	1.725
การสอบทานและการแก้ไขปรับปรุง	-0.040	0.052	-0.046	-0.761	0.447	0.675	1.480
สารสนเทศการสื่อสารและการรายงาน	0.110	0.061	0.105	1.807	0.072	0.727	1.376

หมายเหตุ: $n = 320$, $R = .477$, $R^2 = 0.227$, Adjusted $R^2 = 0.215$, $F = 18.484$, $Sig. = 0.000$, ** มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.15 การทดสอบความสัมพันธ์ที่มีระหว่างกันของควบคุมภายในตามกรอบ COSO ERM 2017 ทั้ง 5 องค์ประกอบ พบว่า ค่า Tolerance มีค่าอยู่ระหว่าง 0.558 – 0.787 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0 และ ค่า VIF อยู่ระหว่าง 1.271 – 1.793 ซึ่งไม่เกิน 10 หมายความว่าตัวแปรการควบคุมภายในตามกรอบ COSO ERM 2017 ทั้ง 5 องค์ประกอบ มีความเป็นอิสระจากกัน หรือไม่เกิดปัญหา Multicollinearity

การควบคุมภายในตามกรอบ COSO ERM 2017 ทั้ง 5 องค์ประกอบมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน กับ ประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านคุณภาพของรายงานทางการเงิน โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (R) เท่ากับ 0.477 ซึ่งการควบคุมภายในตามกรอบ COSO ERM 2017 ทั้ง 5 องค์ประกอบ สามารถอธิบายประสิทธิภาพการตรวจสอบ บัญชี ด้านคุณภาพของรายงานทางการเงิน ได้ร้อยละ 22.70 และอีกร้อยละ 77.30 เกิดจากปัจจัยอื่นที่ส่งผลต่อ ประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านคุณภาพของรายงานทางการเงิน

จากการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression) ของการควบคุมภายในตามกรอบ COSO ERM 2017 กับประสิทธิภาพการตรวจสอบด้านคุณภาพของรายงานทางการเงิน ตามสมมติฐานของการวิจัย ดังนี้

H_{0A4} : การกำกับดูแลและวัฒนธรรมองค์กร ไม่มีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านคุณภาพของรายงานทางการเงิน

H_{1A4} : การกำกับดูแลและวัฒนธรรมองค์กร มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านคุณภาพของรายงานทางการเงิน

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า การกำกับดูแลและวัฒนธรรมองค์กร มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (Beta) เท่ากับ 0.194 ซึ่งส่งผลในทิศทางเดียวกันกับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านคุณภาพของรายงาน การเงิน และมีระดับนัยสำคัญของสถิติทดสอบ เท่ากับ 0.001 ซึ่งมีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 หมายความว่า การควบคุมภายในตามกรอบ COSO ERM 2017 ด้านการกำกับดูแลและวัฒนธรรมองค์กร มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านคุณภาพของรายงานทางการเงิน ดังนั้น ยอมรับสมมติฐาน H_{1A4} การกำกับดูแลและวัฒนธรรมองค์กร มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการตรวจสอบ บัญชี ด้านคุณภาพของรายงานทางการเงิน

H_{0B4} : การกำหนดกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ขององค์กร ไม่มีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิภาพการ ตรวจสอบบัญชี ด้านคุณภาพของรายงานทางการเงิน

H_{1B4} : การกำหนดกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ขององค์กร มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการ ตรวจสอบบัญชี ด้านคุณภาพของรายงานทางการเงิน

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า การกำหนดกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ขององค์กร มีค่าสัมประสิทธิ์ การถดถอย (Beta) เท่ากับ 0.223 ซึ่งส่งผลในทิศทางเดียวกันกับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านคุณภาพ ของรายงานทางการเงิน และมีระดับนัยสำคัญของสถิติทดสอบ เท่ากับ 0.001 ซึ่งมีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญ ทางสถิติที่ 0.05 หมายความว่า การควบคุมภายในตามกรอบ COSO ERM 2017 ด้านการกำหนดกลยุทธ์และ วัตถุประสงค์ขององค์กร มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านคุณภาพของ รายงานทางการเงิน ดังนั้น ยอมรับสมมติฐาน H_{1B4} การกำหนดกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ขององค์กร มี ความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านคุณภาพของรายงานทางการเงิน

H_{0C4} : ผลการปฏิบัติงาน ไม่มีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านคุณภาพของ รายงานทางการเงิน

H_{1C4} : ผลการปฏิบัติงาน มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านคุณภาพของรายงานทางการเงิน

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ผลการปฏิบัติงาน มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (Beta) เท่ากับ 0.169 ซึ่งส่งผลในทิศทางเดียวกันกับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านคุณภาพของรายงานทางการเงิน และมีระดับนัยสำคัญของสถิติทดสอบ เท่ากับ 0.010 ซึ่งมีค่าเท่ากับระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 หมายความว่า การควบคุมภายในตามกรอบ COSO ERM 2017 ด้านการปฏิบัติงาน มีความสัมพันธ์ทิศทางเดียวกันกับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านคุณภาพของรายงานทางการเงิน ดังนั้น ยอมรับสมมติฐาน H_{1C4} ผลการปฏิบัติงาน มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านคุณภาพของรายงานทางการเงิน

H_{0D4} : การสอบทานและการแก้ไขปรับปรุง ไม่มีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านคุณภาพของรายงานทางการเงิน

H_{1D4} : การสอบทานและการแก้ไขปรับปรุง มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านคุณภาพของรายงานทางการเงิน

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า การสอบทานและการแก้ไขปรับปรุง มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (Beta) เท่ากับ -0.046 ซึ่งส่งผลในทิศทางตรงข้ามกับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านคุณภาพของรายงานทางการเงิน แต่มีระดับนัยสำคัญของสถิติทดสอบ เท่ากับ 0.447 ซึ่งมีความมากกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 หมายความว่า การควบคุมภายในตามกรอบ COSO ERM 2017 ด้านการสอบทานและการแก้ไขปรับปรุง ไม่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านคุณภาพของรายงานทางการเงิน ดังนั้น ยอมรับสมมติฐาน H_{0D4} การสอบทานและการแก้ไขปรับปรุง ไม่มีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านคุณภาพของรายงานทางการเงิน

H_{0E4} : สารสนเทศการสื่อสารและการรายงาน ไม่มีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านคุณภาพของรายงานทางการเงิน

H_{1E4} : สารสนเทศการสื่อสารและการรายงาน มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านคุณภาพของรายงานทางการเงิน

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า สารสนเทศการสื่อสารและการรายงาน มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (Beta) เท่ากับ 0.105 ซึ่งส่งผลในทิศทางเดียวกันกับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านคุณภาพของรายงานทางการเงิน แต่มีระดับนัยสำคัญของสถิติทดสอบ เท่ากับ 0.072 ซึ่งมีความมากกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 หมายความว่า การควบคุมภายในตามกรอบ COSO ERM 2017 ด้านสารสนเทศการสื่อสารและการรายงาน ไม่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านคุณภาพของรายงานทางการเงิน ดังนั้น ยอมรับสมมติฐาน H_{0E4} สารสนเทศการสื่อสารและการรายงาน ไม่มีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านคุณภาพของรายงานทางการเงิน

ตารางที่ 4.16 สรุปผลการทดสอบสมมติฐานงานวิจัย

ผลการวิจัย		คำอธิบาย
1. ความสัมพันธ์ของการกำกับดูแลและวัฒนธรรมองค์กรกับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี		
ด้านความทันเวลาของการปฏิบัติงานตรวจสอบ	ยอมรับสมมติฐาน H _{0A1}	การกำกับดูแลและวัฒนธรรมองค์กร ไม่มีความสัมพันธ์ที่กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านความทันเวลาของการปฏิบัติงานตรวจสอบ
ด้านความเชื่อถือได้ของรายงานผู้สอบบัญชี	ยอมรับสมมติฐาน H _{0A2}	การกำกับดูแลและวัฒนธรรมองค์กร ไม่มีความสัมพันธ์ที่ประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านความเชื่อถือได้ของรายงานผู้สอบบัญชี
ด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน	ยอมรับสมมติฐาน H _{1A3}	การกำกับดูแลและวัฒนธรรมองค์กร มีความสัมพันธ์ทิศทางเดียวกันกับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน
ด้านคุณภาพของรายงานทางการเงิน	ยอมรับสมมติฐาน H _{1A4}	การกำกับดูแลและวัฒนธรรมองค์กร มีความสัมพันธ์ทิศทางเดียวกันกับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านคุณภาพของรายงานทางการเงิน
2. ความสัมพันธ์การกำหนดกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ขององค์กรกับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี		
ด้านความทันเวลาของการปฏิบัติงานตรวจสอบ	ยอมรับสมมติฐาน H _{0B1}	การกำหนดกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ขององค์กร ไม่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชีด้านความทันเวลาของการปฏิบัติงานตรวจสอบ
ด้านความเชื่อถือได้ของรายงานผู้สอบบัญชี	ยอมรับสมมติฐาน H _{1B2}	การกำหนดกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ขององค์กรมีความสัมพันธ์ทิศทางเดียวกันกับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชีด้านความเชื่อถือได้ของรายงานผู้สอบบัญชี
ด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน	ยอมรับสมมติฐาน H _{1B3}	การกำหนดกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ขององค์กรมีความสัมพันธ์ทิศทางเดียวกันกับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชีด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน

ตารางที่ 4.16 (ต่อ)

ผลการวิจัย		คำอธิบาย
2. ความสัมพันธ์การกำหนดกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ขององค์กรกับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี(ต่อ)		
ด้านคุณภาพของรายงานทางการเงิน	ยอมรับสมมติฐาน H _{1B4}	การกำหนดกลยุทธ์ และวัตถุประสงค์ขององค์กรมีความสัมพันธ์ทิศทางเดียวกันกับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชีด้านคุณภาพของรายงานทางการเงิน
3. ความสัมพันธ์ผลการปฏิบัติงานกับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี		
ด้านความทันเวลาของการปฏิบัติงานตรวจสอบ	ยอมรับสมมติฐาน H _{1C1}	ผลการปฏิบัติงานมีความสัมพันธ์ทิศทางเดียวกันกับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชีด้านความทันเวลาของการปฏิบัติงานตรวจสอบ
ด้านความเชื่อถือได้ของรายงานผู้สอบบัญชี	ยอมรับสมมติฐาน H _{0C2}	ผลการปฏิบัติงานไม่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชีด้านความเชื่อถือได้ของรายงานผู้สอบบัญชี
ด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน	ยอมรับสมมติฐาน H _{0C3}	ผลการปฏิบัติงานไม่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชีด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน
ด้านคุณภาพของรายงานทางการเงิน	ยอมรับสมมติฐาน H _{1C4}	ผลการปฏิบัติงานมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชีด้านคุณภาพของรายงานทางการเงิน
4. ความสัมพันธ์การสอบทานและการแก้ไขปรับปรุงกับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี		
ด้านความทันเวลาของการปฏิบัติงานตรวจสอบ	ยอมรับสมมติฐาน H _{0D1}	การสอบทานและการแก้ไขปรับปรุงไม่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชีด้านความทันเวลาของการปฏิบัติงานตรวจสอบ
ด้านความเชื่อถือได้ของรายงานผู้สอบบัญชี	ยอมรับสมมติฐาน H _{0D2}	การสอบทานและการแก้ไขปรับปรุงไม่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชีด้านความเชื่อถือได้ของรายงานผู้สอบบัญชี

ตารางที่ 4.16 (ต่อ)

ผลการวิจัย		คำอธิบาย
4. ความสัมพันธ์การสอบทานและการแก้ไขปรับปรุงกับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี (ต่อ)		
ด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน	ยอมรับสมมติฐาน H _{0D3}	การสอบทานและการแก้ไขปรับปรุงไม่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชีด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน
ด้านคุณภาพของรายงานทางการเงิน	ยอมรับสมมติฐาน H _{0D4}	การสอบทานและการแก้ไขปรับปรุงไม่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชีด้านคุณภาพของรายงานทางการเงิน
5. ความสัมพันธ์สารสนเทศการสื่อสารและการรายงานกับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี		
ด้านความทันเวลาของการปฏิบัติงานตรวจสอบ	ยอมรับสมมติฐาน H _{1E1}	สารสนเทศการสื่อสารและการรายงานมีความสัมพันธ์ทิศทางเดียวกันกับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชีด้านความทันเวลาของการปฏิบัติงานตรวจสอบ
ด้านความเชื่อถือได้ของรายงานผู้สอบบัญชี	ยอมรับสมมติฐาน H _{0E2}	สารสนเทศการสื่อสารและการรายงานไม่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชีด้านความเชื่อถือได้ของรายงานผู้สอบบัญชี
ด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน	ยอมรับสมมติฐาน H _{0E3}	สารสนเทศการสื่อสารและการรายงานไม่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชีด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน
ด้านคุณภาพของรายงานทางการเงิน	ยอมรับสมมติฐาน H _{0E4}	สารสนเทศการสื่อสารและการรายงานไม่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชีด้านคุณภาพของรายงานทางการเงิน

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง อิทธิพลของการควบคุมภายในของหน่วยรับตรวจกับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชีของผู้สอบบัญชี สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์และอิทธิพลของการควบคุมภายในตามกรอบการบริหารความเสี่ยง COSO ERM 2017 กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน เพื่อเป็นแนวทางการในพัฒนาและปรับปรุงการควบคุมภายในของหน่วยงานภาครัฐ รวมถึงพัฒนาแนวทางการตรวจสอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินให้มีความสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมในปัจจุบัน โดยศึกษาการควบคุมภายในตามกรอบการบริหารความเสี่ยง COSO ERM 2017 ซึ่งประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ (1) การกำกับดูแลและวัฒนธรรมองค์กร (2) การกำหนดกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ขององค์กร (3) ผลการปฏิบัติงาน (4) การสอบทานและการแก้ไขปรับปรุง และ (5) สารสนเทศการสื่อสารและการรายงาน กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ซึ่งประกอบด้วย (1) ด้านความทันเวลาของการปฏิบัติงานตรวจสอบ (2) ด้านความเชื่อถือได้ของรายงานผู้สอบบัญชี (3) ด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน และ (4) ด้านคุณภาพของรายงานทางการเงิน โดยเก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม ซึ่งมีกลุ่มตัวอย่างเป็นข้าราชการ และพนักงานราชการ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินที่สังกัดในส่วนกลาง จำนวน 320 คน สามารถนำมาสรุปผลการศึกษา และอภิปรายผล รวมถึงข้อเสนอแนะ ตามลำดับดังนี้

- 5.1 สรุปผลการวิจัย
- 5.2 อภิปรายผลการศึกษา
- 5.3 ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัย
- 5.4 ข้อจำกัดงานวิจัย

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 สรุปผลการวิจัยสถิติเชิงพรรณนาข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนใหญ่ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิง จำนวน 201 คน คิดเป็นร้อยละ 62.80 และเป็นเพศชาย จำนวน 119 คน คิดเป็นร้อยละ 37.20

ส่วนใหญ่ผู้ตอบแบบสอบถามมีอายุอยู่ในช่วง 31 - 40 ปี จำนวน 127 คน คิดเป็นร้อยละ 39.70 รองลงมาอยู่ในช่วงอายุ 20 - 30 ปี จำนวน 125 คน คิดเป็นร้อยละ 39.10 และอยู่ในช่วงอายุ 41 - 50 ปี จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 15.60

ระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาปริญญาโท จำนวน 181 คน คิดเป็นร้อยละ 56.60 รองลงมา มีระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 37.50 และมีระดับการศึกษาปริญญาเอกน้อยที่สุด จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 5.90

ตำแหน่งในปัจจุบันของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นนักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินปฏิบัติการ จำนวน 165 คน คิดเป็นร้อยละ 51.60 รองลงมาเป็นนักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินชำนาญการ จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 28.10 และ เป็นนักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินชำนาญการพิเศษ จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 10.60

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำงานที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินอยู่ในช่วง 1 - 5 ปี จำนวน 151 คน คิดเป็นร้อยละ 47.20 รองลงมา มีประสบการณ์ทำงานอยู่ในช่วง 6 - 10 ปี จำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 29.4 และ มีประสบการณ์ทำงานอยู่ในช่วง 10 - 20 ปี จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 13.10

5.1.2 สรุปผลการวิจัยสถิติเชิงพรรณนาข้อมูลเกี่ยวกับการควบคุมภายในตามกรอบการบริหารความเสี่ยง COSO ERM 2017 ของหน่วยรับตรวจ

การควบคุมภายในตามกรอบการบริหารความเสี่ยง COSO ERM 2017 องค์ประกอบที่ 1 การกำกับดูแลและวัฒนธรรมองค์กร พบว่า ผู้สอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินให้ความสำคัญมากที่สุดกับความคิดเห็นในเรื่อง หากหน่วยรับตรวจที่มีการสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ดี ทำให้เกิดการบริหารความเสี่ยงที่ดี รองลงมาคือหน่วยรับตรวจที่มีการสร้างค่านิยมที่ดี ทำให้เกิดการบริหารความเสี่ยงที่ดี และหน่วยรับตรวจที่มีการจัดตั้งโครงสร้างสายบังคับบัญชาเหมาะสม ทำให้เกิดการบริหารความเสี่ยงที่ดี

การควบคุมภายในตามกรอบการบริหารความเสี่ยง COSO ERM 2017 องค์ประกอบที่ 2 การกำหนดกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ขององค์กร พบว่า ผู้สอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินให้ความสำคัญมากที่สุดกับความคิดเห็นในเรื่อง หากหน่วยรับตรวจที่มีการวิเคราะห์บริบทของหน่วยงาน โดยพิจารณาผลกระทบทั้งภายในและภายนอกหน่วยงานที่อาจเกิดขึ้น ทำให้การดำเนินงานบริหารความเสี่ยงดีขึ้น รองลงมาคือหน่วยรับตรวจที่มีหลักเกณฑ์ในการกำหนดความเสี่ยงที่ยอมรับได้ในแต่ละระดับอย่างเหมาะสมตามบริบทของหน่วยงาน ทำให้การดำเนินงานบริหารความเสี่ยงดีขึ้น และหน่วยรับตรวจที่มีวิธีการในการประเมินกลยุทธ์ทางเลือกที่สอดคล้องกับพันธกิจและวิสัยทัศน์ รวมถึงระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้สามารถช่วยให้การบริหารความเสี่ยงดีขึ้น

การควบคุมภายในตามกรอบการบริหารความเสี่ยง COSO ERM 2017 องค์ประกอบที่ 3 ผลการปฏิบัติงาน ผู้สอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินมีความคิดเห็นให้ความสำคัญมากที่สุดกับความคิดเห็นในเรื่อง หากหน่วยรับตรวจที่มีการพัฒนาและประเมินภาพรวมของการบริหารความเสี่ยงของหน่วยงานอย่างเหมาะสม ทำให้เกิดกระบวนการบริหารความเสี่ยงที่ดี และส่งผลให้การดำเนินงานของหน่วยงานบรรลุวัตถุประสงค์ รองลงมาคือหน่วยรับตรวจที่มีวิธีการดำเนินการตอบสนองต่อความเสี่ยง อย่างเหมาะสม ทำให้เกิดกระบวนการบริหารความเสี่ยงที่ดี และส่งผลให้การดำเนินงานของหน่วยงานบรรลุวัตถุประสงค์ และหน่วยรับตรวจที่มีการระบุความเสี่ยงที่อาจส่งผลต่อการดำเนินการตามกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ของหน่วยงานอย่างเหมาะสม ทำให้เกิดกระบวนการบริหารความเสี่ยงที่ดี และส่งผลให้การดำเนินงานของหน่วยงานบรรลุวัตถุประสงค์

การควบคุมภายในตามกรอบการบริหารความเสี่ยง COSO ERM 2017 องค์ประกอบที่ 4 การสอบทานและการแก้ไขปรับปรุง พบว่า ผู้สอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินให้ความสำคัญมากที่สุดกับความคิดเห็นในเรื่อง หากหน่วยรับตรวจที่มีการสอบทานความเสี่ยงและผลการจัดการความเสี่ยงอย่างสม่ำเสมอ ส่งผลให้มีการปรับปรุงกระบวนการบริหารความเสี่ยงให้ดีขึ้น รองลงมาคือหน่วยรับตรวจที่มีการกำหนดแนวทางในการปรับปรุงการบริหารความเสี่ยงอย่างเหมาะสม ส่งผลให้มีการปรับปรุงกระบวนการบริหารความเสี่ยงให้ดีขึ้น และหน่วยรับตรวจที่มีการประเมินการเปลี่ยนแปลงที่มีสาระสำคัญของการบริหารความเสี่ยงโดยการระบุและประเมินการเปลี่ยนแปลงที่อาจส่งผลกระทบต่อกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ของหน่วยงานอย่างสม่ำเสมอ ส่งผลให้มีการปรับปรุงกระบวนการบริหารความเสี่ยงให้ดีขึ้น

การควบคุมภายในตามกรอบการบริหารความเสี่ยง COSO ERM 2017 องค์ประกอบที่ 5 สารสนเทศการสื่อสารและการรายงาน พบว่า ผู้สอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินให้ความสำคัญมากที่สุดกับความคิดเห็นในเรื่อง หากหน่วยรับตรวจที่มีการสนับสนุนในเรื่องข้อมูลและเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับการบริหารความเสี่ยงอย่างเหมาะสมและทันต่อเวลา ทำให้เกิดความคล่องตัวในการบริหารความเสี่ยง รองลงมาคือหน่วยรับตรวจที่มีการรายงานความเสี่ยง และผลการบริหารความเสี่ยงอย่างสม่ำเสมอ มีส่วนช่วยให้การตัดสินใจในการบริหารความเสี่ยงในอนาคต และ หน่วยรับตรวจที่มีการสื่อสารข้อมูลด้านความเสี่ยงกับบุคลากรภายในหน่วยงานและผู้มีส่วนได้เสียภายนอกหน่วยงาน ทำให้เกิดประโยชน์แก่การบริหารความเสี่ยงขององค์กร

5.1.3 สรุปผลการวิจัยสถิติเชิงพรรณนาข้อมูลเกี่ยวกับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี

ประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านความทันเวลาของการปฏิบัติงานตรวจสอบ พบว่า ผู้สอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินให้ความสำคัญมากที่สุดกับความคิดเห็นในเรื่อง หากหน่วยรับตรวจมีการควบคุมภายในที่ดี ทำให้การปฏิบัติงานตรวจสอบมีความต่อเนื่อง รองลงมาคือ การปฏิบัติงานตรวจสอบของท่านสำเร็จรวดเร็วยิ่งขึ้น เมื่อหน่วยรับตรวจมีการควบคุมภายในที่ดี

ประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านความเชื่อถือได้ของรายงานผู้สอบบัญชี พบว่าผู้สอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินให้ความสำคัญมากที่สุดกับความคิดเห็นในเรื่อง รายงานการเงินของหน่วยรับตรวจมีความน่าเชื่อถือ เมื่อหน่วยรับตรวจมีการควบคุมภายในที่ดี รองลงมาคือผลการปฏิบัติงานตรวจสอบมีความน่าเชื่อถือ ตรวจสอบได้ เมื่อหน่วยรับตรวจมีการควบคุมภายในที่ดี และเอกสารหลักฐานที่ได้จากหน่วยรับตรวจที่มีการควบคุมภายในที่ดี จะมีความถูกต้องและน่าเชื่อถือ

ประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน พบว่า ผู้สอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินให้ความสำคัญมากที่สุดกับความคิดเห็นในเรื่อง รายงานการเงินของหน่วยรับตรวจเป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองโดยทั่วไป เมื่อหน่วยรับตรวจมีการควบคุมภายในที่ดี และ ผู้สอบบัญชีสามารถปฏิบัติงานได้เป็นไปตามมาตรฐานการสอบบัญชีและมาตรฐานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานตรวจสอบ เมื่อหน่วยรับตรวจมีการควบคุมภายในที่ดี

ประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านคุณภาพของรายงานทางการเงิน พบว่า ผู้สอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินให้ความสำคัญมากที่สุดกับความคิดเห็นในเรื่อง ข้อมูลรายงานทางการเงินของหน่วยรับตรวจสามารถพิสูจน์ยืนยันและให้ความเชื่อมั่นได้ เมื่อมีการควบคุมภายในที่ดี รองลงมาคือการควบคุมภายในที่ดี ทำให้ข้อมูลรายงานทางการเงินของหน่วยรับตรวจ มีการจัดประเภท การกำหนดลักษณะ และการนำเสนอข้อมูลอย่างชัดเจน เข้าใจง่าย และข้อมูลรายงานทางการเงินของหน่วยรับตรวจสามารถช่วยให้ผู้ใช้งบการเงินคาดคะเนถึงผลการดำเนินงานในอนาคตของหน่วยงานได้ เมื่อมีการควบคุมภายในที่ดี

5.1.4 สรุปผลการศึกษาความสัมพันธ์ของการควบคุมภายในของหน่วยรับตรวจกับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชีของผู้สอบบัญชี

การควบคุมภายในตามกรอบการบริหารความเสี่ยง COSO ERM 2017 องค์ประกอบที่ 1 การกำกับดูแลและวัฒนธรรมองค์กรมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน และด้านคุณภาพของรายงานทางการเงินในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ไม่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านความทันเวลาของการปฏิบัติงานตรวจสอบ และด้านความเชื่อถือได้ของรายงานผู้สอบบัญชี หมายความว่าหากหน่วยรับตรวจมีการกำกับดูแลและวัฒนธรรมองค์กรที่เพิ่มขึ้น ทำให้ผู้สอบบัญชีมีประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านมาตรฐานการปฏิบัติงานและด้านคุณภาพของรายงานทางการเงินเพิ่มขึ้น แต่การกำกับดูแลและวัฒนธรรมองค์กรที่เพิ่มขึ้น ไม่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชีในด้านความทันเวลาของการปฏิบัติงานตรวจสอบและความเชื่อถือได้ของรายงานผู้สอบบัญชี

การควบคุมภายในตามกรอบการบริหารความเสี่ยง COSO ERM 2017 องค์ประกอบที่ 2 การกำหนดกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ขององค์กร มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชีด้านความเชื่อถือได้ของรายงานผู้สอบบัญชี ด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน และด้านคุณภาพของรายงานทางการเงินในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ไม่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านความทันเวลาของการปฏิบัติงานตรวจสอบ หมายความว่าหากหน่วยรับตรวจมีการกำหนดกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ขององค์กรเพิ่มขึ้น ทำให้ผู้สอบบัญชีมีประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านความเชื่อถือได้ของรายงานผู้สอบบัญชี ด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน และด้านคุณภาพของรายงานทางการเงินเพิ่มมากขึ้น แต่การกำหนดกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ขององค์กรที่เพิ่มขึ้น ไม่ส่งผลกับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านความทันเวลาของการปฏิบัติงานตรวจสอบ

การควบคุมภายในตามกรอบการบริหารความเสี่ยง COSO ERM 2017 องค์ประกอบที่ 3 ผลการปฏิบัติงาน มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านความทันเวลาของการปฏิบัติงานตรวจสอบ และด้านคุณภาพของรายงานทางการเงินในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ไม่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านความเชื่อถือได้ของรายงานผู้สอบบัญชี และด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน หมายความว่าหากหน่วยงานมีผลการปฏิบัติงานเพิ่มมากขึ้น ทำให้ผู้สอบบัญชีมีประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชีด้านความทันเวลาของการปฏิบัติงานตรวจสอบ และด้านคุณภาพของรายงานทางการเงินเพิ่ม

มากขึ้น แต่ผลการปฏิบัติงานเพิ่มมากขึ้น ไม่ส่งผลกับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านความเชื่อถือได้ของรายงานผู้สอบบัญชี และด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน

การควบคุมภายในตามกรอบการบริหารความเสี่ยง COSO ERM 2017 องค์ประกอบที่ 4 การสอบทานและการแก้ไขปรับปรุง ไม่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านความทันเวลาของการปฏิบัติงานตรวจสอบ ด้านความเชื่อถือได้ของรายงานผู้สอบบัญชีด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน และด้านคุณภาพของรายงานทางการเงิน หมายความว่าหากหน่วยงานมีการสอบทานและการแก้ไขปรับปรุงเพิ่มมากขึ้น ไม่ส่งผลกับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ในทุกๆด้าน

การควบคุมภายในตามกรอบการบริหารความเสี่ยง COSO ERM 2017 องค์ประกอบที่ 5 สารสนเทศการสื่อสารและการรายงาน มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านความทันเวลาของการปฏิบัติงานตรวจสอบในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ไม่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านความเชื่อถือได้ของรายงานผู้สอบบัญชี ด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน และด้านคุณภาพของรายงานทางการเงิน หมายความว่าหากหน่วยงานมีสารสนเทศการสื่อสารและการรายงานเพิ่มมากขึ้น ทำให้ผู้สอบบัญชีมีประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชีด้านความทันเวลาของการปฏิบัติงานตรวจสอบเพิ่มมากขึ้น แต่สารสนเทศการสื่อสารและการรายงานที่เพิ่มมากขึ้น ไม่ส่งผลกับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านความเชื่อถือได้ของรายงานผู้สอบบัญชี ด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน และด้านคุณภาพของรายงานทางการเงิน

5.2 อภิปรายผล

5.2.1 การควบคุมภายในตามกรอบการบริหารความเสี่ยง COSO ERM 2017 องค์ประกอบที่ 1 การกำกับดูแลและวัฒนธรรมองค์กรมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน และด้านคุณภาพของรายงานทางการเงิน เนื่องจากหากภายในหน่วยงานมีสภาพแวดล้อมและวัฒนธรรมองค์กรที่ดีอย่างเหมาะสม ทำให้บุคลากรของหน่วยงานเห็นถึงความสำคัญของความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานของตนเองและการควบคุมภายใน ส่งผลให้ผลลัพธ์ของการปฏิบัติงาน เช่น รายงานทางการเงินที่เสนอต่อบุคคลภายนอก ผู้สอบบัญชี หรือผู้มีส่วนได้เสีย เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไป และเป็นไปตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง รวมถึงยังเพิ่มคุณภาพรายงานทางการเงินของหน่วยงาน สอดคล้องกับปทุมณูช ภูระหงษ์ (2565) พบว่า ประสิทธิภาพการควบคุมภายใน ด้านสภาพแวดล้อม การควบคุม มีความสัมพันธ์และส่งผลกระทบทางบวกต่อการบรรลุเป้าหมายขององค์กร เนื่องจากสภาพแวดล้อมของการควบคุมที่ดีและเหมาะสมส่งผลต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรทั้งในด้านรายงานทางการเงิน ด้านการดำเนินงาน รวมถึงด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ และสอดคล้องกับจิตรลดา สีหามาตย (2561) พบว่า หากหน่วยงานมีบรรยากาศที่ดี ทำให้เกิดสภาพแวดล้อมการควบคุมที่ดีจะส่งผลให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและถูกต้อง และส่งผลให้รายงานการเงินมีความน่าเชื่อถือ และเป็นประโยชน์ เมื่อข้อมูลทางการเงินมีคุณภาพ

5.2.2 การควบคุมภายในตามกรอบการบริหารความเสี่ยง COSO ERM 2017 องค์ประกอบที่ 2 การกำหนดกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ขององค์กร มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านความเชื่อถือได้ของรายงานผู้สอบบัญชี ด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน และด้านคุณภาพของรายงานทางการเงิน เนื่องจากในปัจจุบันสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกของหน่วยงานมีการเปลี่ยนแปลงขึ้นอย่างรวดเร็ว เช่น กฎหมาย ข้อบังคับ มาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไป รวมถึงเทคโนโลยีที่ใช้ในการดำเนินงาน ซึ่งการกำหนดกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ของหน่วยงานให้สามารถตอบสนองความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมดังกล่าว ทำให้รายงานทางการเงินและการดำเนินงานของหน่วยงานมีความน่าเชื่อถือและมีความเป็นมาตรฐานต่อบุคคลภายนอก ผู้มีส่วนได้เสีย และผู้สอบบัญชี สอดคล้องกับภริศท์ซาร์ก ซดซ้อย และ อาทิตย์ สุจเสน (2564) พบว่าควบคุมภายในด้านประเมินความเสี่ยงส่งผลต่อผลลัพธ์ทางการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตและผู้สอบบัญชีภาษีอากร ทั้งในด้านการบรรลุเป้าหมายเป็นที่ยอมรับ ด้านความพึงพอใจจากผู้ที่เกี่ยวข้อง และด้านมาตรฐานและความเชื่อถือได้ สอดคล้องกับบุญยหนู ภูระหงษ์ (2565) พบว่าการประเมินความเสี่ยงอย่างมีประสิทธิภาพ ต้องมีความเข้าใจวัตถุประสงค์ในปฏิบัติงานในกิจกรรมต่างๆ และสามารถพัฒนาให้มีการควบคุมภายในอย่างเหมาะสม ช่วยให้การปฏิบัติงานบรรลุวัตถุประสงค์ที่หน่วยงานตั้งไว้ และมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับจิตจรดา สีหามาตย (2561) พบว่าการปรับปรุงการควบคุมภายในให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อม รวมถึงมีการประเมินความเสี่ยงอย่างสม่ำเสมอ ส่งผลให้การรายงานผลข้อมูลทางบัญชีและการจัดทำบัญชีมีความถูกต้อง ครบถ้วน และมีคุณภาพ และสอดคล้องกับนันทิยา อังกรวัฒนานุกูล (2557) พบว่าการจัดทำงบการเงินให้มีคุณภาพและสามารถก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจ หากมีระบบการบริหารจัดการภายในองค์กรที่ดี ทำให้เกิดการประสานงานภายในองค์กรระหว่างกลุ่มคนเข้าด้วยกัน ส่งผลให้องค์กรบรรลุวัตถุประสงค์ รวมถึงข้อมูลการบัญชีซึ่งมีความสำคัญต่อการตัดสินใจ

5.2.3 การควบคุมภายในตามกรอบการบริหารความเสี่ยง COSO ERM 2017 องค์ประกอบที่ 3 ผลการปฏิบัติงาน มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านความทันเวลาของการปฏิบัติงานตรวจสอบ และด้านคุณภาพของรายงานทางการเงิน เนื่องจากการควบคุมภายใน ด้านผลการปฏิบัติงานเป็นกระบวนการจัดการความเสี่ยงที่เกิดขึ้นภายในหน่วยงาน ซึ่งบริหารความเสี่ยงต่างๆที่เข้ามากระทบต่อหน่วยงาน โดยเรียงลำดับความสำคัญของความเสี่ยง หากหน่วยงานมีการจัดการความเสี่ยงได้อย่างมีประสิทธิภาพส่งผลให้หน่วยงานมีความคล่องตัวในการดำเนินงาน ซึ่งในมุมมองของผู้สอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน หากหน่วยงานมีการดำเนินงานที่คล่องตัว ทำให้ผู้สอบบัญชีสามารถปฏิบัติงานได้อย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้งานตรวจสอบบัญชีสำเร็จทันเวลาตามแผนการตรวจสอบ อีกทั้งยังเพิ่มคุณภาพของรายงานทางการเงินให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้ใช้งบการเงินได้อย่างทันเวลา สอดคล้องกับชลิดา ลิ่นจี และคณะ (2565) พบว่ากิจกรรมการควบคุม เป็นการส่งเสริมและสนับสนุนการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามกระบวนการปฏิบัติงาน นโยบาย และคำสั่งต่างๆ ที่ฝ่ายบริหารกำหนด ซึ่งต้องเป็นการกระทำที่ถูกต้องและในเวลาที่เหมาะสม สามารถเพิ่มความมั่นใจว่าการปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพและสามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่

กำหนด สอดคล้องกับจิตจรลดา สีหามาตย (2561) พบว่า ฝ่ายบริหารต้องกำหนดให้มีกิจกรรมการควบคุมในการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อลดและป้องกันความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้นจนหน่วยงานไม่สามารถบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ และสอดคล้องกับสิริพรรณ โคมรัตน์มงคล และฐิตาภรณ์ สินจรูญศักดิ์ (2564) พบว่าระบบการควบคุมภายใน ด้านกิจกรรมการควบคุมเป็นกระบวนการในการสร้างความเชื่อมั่น และเป็นการบริหารความเสี่ยงในการปฏิบัติงานต่างๆของรัฐวิสาหกิจให้เป็นระบบ ช่วยเพิ่มคุณค่าและยกระดับกระบวนการปฏิบัติงานและการรายงานของรัฐวิสาหกิจให้บรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายตามที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

5.2.4 การควบคุมภายในตามกรอบการบริหารความเสี่ยง COSO ERM 2017 องค์ประกอบที่ 4 การสอบทานและการแก้ไขปรับปรุง ไม่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านความทันเวลาของการปฏิบัติงานตรวจสอบ ด้านความเชื่อถือได้ของรายงานผู้สอบบัญชี ด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน และด้านคุณภาพของรายงานทางการเงิน เนื่องจากการสอบทานและแก้ไขปรับปรุงเป็นกระบวนการกำกับดูแลภายในหน่วยงาน ซึ่งอาจจะไม่ได้ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของผู้สอบบัญชีโดยตรง รวมถึงไม่ได้กระทบต่อภาพรวมของรายงานทางการเงินมากนัก สอดคล้องกับภริศท์ซาร์ก ชดช้อย และ อาทิตย์ สุขเสน (2564) ที่ไม่พบความสัมพันธ์ด้านการติดตามและประเมินผลของผู้สอบบัญชีภาคีอากร และสอดคล้องกับฉวีวรรณ ทะสะตวง (2562) พบว่าด้านกิจกรรมกำกับติดตามและประเมินผลไม่มีผลต่อประสิทธิภาพในกระบวนการทำงานของเจ้าหน้าที่ แม้ว่าอยู่ในระดับมาก การระบุ พัฒนา และการดำเนินการประเมินผลไม่ได้เป็นตัวผลักดันที่ทำให้ประสิทธิภาพการทำงานของเจ้าหน้าที่เพิ่มมากขึ้น

5.2.5 การควบคุมภายในตามกรอบการบริหารความเสี่ยง COSO ERM 2017 องค์ประกอบที่ 5 สารสนเทศการสื่อสารและการรายงาน มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านความทันเวลาของการปฏิบัติงานตรวจสอบ เนื่องจากในปัจจุบันหน่วยงานมีข้อมูลที่ใช้ในการดำเนินงานเพิ่มมากขึ้น การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศจึงมีความสำคัญต่อการบริหารความเสี่ยงในการดำเนินงานและการสื่อสารภายในองค์กร ทั้งยังช่วยให้หน่วยงานสามารถจัดการความเสี่ยงได้ทันเวลา ในมุมมองของผู้สอบบัญชี การที่หน่วยงานมีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารความเสี่ยงของข้อมูลทางการเงิน ช่วยเพิ่มความน่าเชื่อถือของข้อมูลทางการเงินและสามารถช่วยลดเวลาที่ใช้ในการปฏิบัติงานตรวจสอบของผู้สอบบัญชี สอดคล้องกับชลิดา ลิ่นจีและคณะ (2565) พบว่า หากมีการวางแผนงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศสอดคล้องกับแผนกลยุทธ์ สามารถจัดการความเสี่ยงทางด้านเทคโนโลยีที่อาจเกิดขึ้น ทำให้การทำงานเกิดประสิทธิภาพ ด้านความรวดเร็วในการปฏิบัติงาน ด้านกระบวนการปฏิบัติงาน ด้านคุณภาพของงาน และด้านค่าใช้จ่าย และสอดคล้องกับฉวีวรรณ เวชศรี และสุภา ทองคง (2565) พบว่า การบริหารความเสี่ยงองค์กรตามกรอบแนวคิด COSO ERM 2017 ด้านสารสนเทศ การสื่อสาร และการรายงาน มีผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของผู้ทำบัญชี ด้านเวลา ซึ่งความเสี่ยงที่เกิดขึ้นอาจจะเกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพในเรื่องของปริมาณงานและข้อมูลที่มีจำนวนมาก จึงต้องมีการหาเทคโนโลยีหรือวิธีการตอบสนองและทำการประเมินโอกาสที่เกิดความเสี่ยง เพื่อเตรียมการรับมือได้อย่างทันเวลาและมีประสิทธิภาพ

5.3 ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัย

5.3.1 ข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษางานวิจัย

ผลที่ได้จากการศึกษางานวิจัย สามารถนำมาเป็นข้อเสนอแนะให้กับหน่วยงานภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐ ที่เป็นหน่วยรับตรวจของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน รวมถึงผู้สอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ได้ดังนี้

(1) หน่วยงานควรให้ความสำคัญกับนโยบายการควบคุมภายใน โดยอาจจะนำการควบคุมภายใน ตามกรอบการบริหารความเสี่ยง COSO ERM 2017 ทั้ง 5 องค์ประกอบมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินงาน เพื่อให้หน่วยงานสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ ทั้งในด้านการดำเนินงาน ด้านการรายงาน รวมถึงด้านการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ

(2) หน่วยงานควรให้ความสำคัญกับการควบคุมภายใน ด้านการกำกับดูแลและวัฒนธรรมองค์กร โดยอาจจะสนับสนุนให้หน่วยรับตรวจมีวัฒนธรรมองค์กรที่ดี เพื่อให้บุคลากรของหน่วยงานเห็นถึงความสำคัญของการควบคุมภายใน เพื่อเพิ่มความเป็นมาตรฐานทั้งในการปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชี การดำเนินงานของหน่วยงาน และคุณภาพของรายงานทางการเงิน

(3) หน่วยงานควรให้ความสำคัญกับการควบคุมภายใน ด้านการกำหนดกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ขององค์กร โดยหน่วยงานอาจจะมีการกำหนดกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมขององค์กร เพื่อเพิ่มความเป็นมาตรฐานในการดำเนินงาน ความน่าเชื่อถือได้ของรายงานผู้สอบบัญชี และคุณภาพของรายงานทางการเงิน

(4) หน่วยงานควรให้ความสำคัญกับการควบคุมภายใน ด้านผลการปฏิบัติงาน โดยจัดให้มีการกำหนดวิธีการบริหารความเสี่ยงและการตอบสนองความเสี่ยง เพื่อให้การดำเนินงานของหน่วยงานมีความคล่องตัวและช่วยให้การปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินมีความรวดเร็ว รวมถึงส่งผลให้รายงานทางการเงินมีคุณภาพมากขึ้น

(5) หน่วยงานควรให้ความสำคัญการควบคุมภายใน ด้านสารสนเทศการสื่อสารและการรายงาน โดยการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการดำเนินงาน เพื่อช่วยให้การดำเนินงานของหน่วยงานเกิดความคล่องตัว และส่งผลให้เกิดความรวดเร็วในการปฏิบัติงานตรวจสอบ

(6) หน่วยงานควรส่งเสริมให้บุคลากรคำนึงถึงความสำคัญของการควบคุมภายใน โดยเฉพาะการสอบทาน และแก้ไขปรับปรุง เพื่อให้การดำเนินงานของหน่วยงานสามารถบริหารความเสี่ยงได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถปรับตัวให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงของหน่วยงาน

5.3.2 ข้อเสนอแนะงานวิจัยในอนาคต

(1) งานวิจัยในอนาคตสามารถศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างอื่น เช่น ผู้สอบบัญชีในประเทศไทยที่ตรวจสอบองค์กรที่มีความหลากหลายทางธุรกิจ ซึ่งอาจจะได้ผลที่แตกต่างกัน เนื่องจากองค์กรมีนโยบายการควบคุมภายในที่แตกต่างจากหน่วยงานภาครัฐ

(2) งานวิจัยในอนาคตสามารถศึกษามาตรฐานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการความเสี่ยง เช่น มาตรฐาน COBIT (Control Objectives for Information and Related Technology) หรือ ปัจจัยอื่นเพิ่มเติมจากการควบคุมภายในตามกรอบการบริหารความเสี่ยง COSO ERM 2017 ทั้ง 5 องค์ประกอบ เช่น ทักษะ ความรู้ความสามารถของผู้สอบบัญชี หรือวิธีการที่ใช้ในการตรวจสอบ ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการตรวจสอบ

5.4 ข้อจำกัดงานวิจัย

5.4.1 การศึกษาในครั้งนี้เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างเฉพาะผู้ตรวจสอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินที่มีหน่วยรับตรวจที่เป็นหน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานราชการอื่น ซึ่งอาจจะมีปัจจัยในด้านการควบคุมภายในที่แตกต่างจากองค์กรเอกชน รวมถึงจำนวนกลุ่มตัวอย่างอาจจะไม่ได้เป็นตัวแทนของประชากรของผู้สอบบัญชีของประเทศไทย

5.4.2 การศึกษาในครั้งนี้ผู้วิจัยศึกษาเพียงปัจจัยการควบคุมภายในตามกรอบการบริหารความเสี่ยง COSO ERM 2017 กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ซึ่งอาจจะมีปัจจัยอื่นนอกจากการควบคุมภายในตามกรอบการบริหารความเสี่ยง COSO ERM 2017 เช่น ทักษะ ความรู้ความสามารถของผู้สอบบัญชี วิธีการที่ใช้ในการตรวจสอบบัญชี ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชีด้วยเช่นกัน

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กระทรวงการคลัง. (2561). *หลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานภาครัฐ พ.ศ.2561*. ผู้แต่ง.
<https://audit.tu.ac.th/uploads/audit/pdf/Internal%20Control%20BE%202561.pdf>
- คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน. (2544). *ระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานการควบคุมภายใน พ.ศ. 2544*. คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน.
http://auditer.hss.moph.go.th/web_Audit/upload1/control/04.pdf
- จันทนา สาขากร, นิพันธ์ เห็นโชคชัยชนะ และ ศิลปพร ศรีจันทเพชร. (2557). *การควบคุมภายในและการตรวจสอบภายใน*. ที พี เอ็น เพรส.
- จิณห์ระพีร์ พุ่มสงวน. (2561). *การควบคุมภายในตามแนวทางของ COSO*. คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดลงานบริหารความเสี่ยง.
https://www.rama.mahidol.ac.th/risk_mgt/th/article/03092016-0912
- จิตรลดา สีหามาตย์. (2561). *ความสัมพันธ์ของประสิทธิภาพการควบคุมภายในที่มีต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของหน่วยงานภาครัฐ ในมุมมองของเจ้าหน้าที่ตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน [การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยศรีปทุม]*. Knowledge Bank at Sripatum University. <https://bit.ly/44Y6uog>
- ชลิดา ลีนจี, กนกมณี หอมแก้ว และ ลักษณ์ บัญเยียม. (2565). การควบคุมภายในที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานในสถานการณ์การระบาดของโรคโควิด-19 ของคณะบัญชีมหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี. *วารสารศิลปะการจัดการ*, 6(2). 682-695. <https://bit.ly/43XiuoH>
- ณัฐชากร เวชศรี และ สุภา ทองคง. (2565). การบริหารความเสี่ยงตามกรอบแนวคิด COSO ERM 2017 ที่มีผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของผู้ทำบัญชีของสำนักงานบัญชีในเขตกรุงเทพมหานคร. *วารสารนวัตกรรมการบริหารและการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์*, 10(2). 43-52. <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/RCIM/article/view/255158>
- ดารณี เอื้อชนะจิต. (2557). *ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อผลสำเร็จทางการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย* (รายงานการวิจัย). มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต. ศูนย์เรียนรู้และหอสมุดมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต. <http://libdoc.dpu.ac.th/research/156599.pdf>
- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และสมาคมผู้ตรวจสอบภายในแห่งประเทศไทย. (2548). *แนวทางการตรวจสอบภายใน*. คู่มือเบส.
- ทิพย์สุดา ทาสีดำ, จุลสุชาดา ศิริสม และ ณัฐวรรณ มุสิก. (2558). ผลกระทบของเจตคติในการสอบบัญชีที่ดีที่มีต่อประสิทธิภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 34(3), 233-242.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ธนพรรณ ธรรมโร. (2562). ผลกระทบความเป็นมืออาชีพที่มีต่อประสิทธิภาพการตรวจสอบของผู้สอบบัญชี
สหกรณ์ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยราชภัฏ
มหาสารคาม]. สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
<https://opac.rmu.ac.th/cgi-bin/koha/opac-detail.pl?biblionumber=127496>
- ธัญวรรณ ทะสะตวก. (2562). ความสัมพันธ์ระหว่างการควบคุมภายในตามกรอบแนวคิด COSO 2013 กับ
ประสิทธิภาพการทำงานของเจ้าหน้าที่: กรณีศึกษาสำนักงานสรรพากรพื้นที่กรุงเทพมหานคร. [สาร
นิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์]. TU Digital Collections.
https://digital.library.tu.ac.th/tu_dc/frontend/Info/item/dc:175746
- นวพร ชูเปียแต่ง และจันทร์ลอย เลขทิพย์. (2562). ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตรวจสอบ
ของผู้ช่วยผู้สอบบัญชี. วารสารวิจัยและพัฒนา วไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์, 14(3),
285-293. <https://bit.ly/3rUHBv3>
- นันทิยา อังกรวัฒนานุกุล, เกสินี หมื่นไธสง และ วิชญ์ สุमितสุวรรณค์. (2557). ผลกระทบของการบริหารความ
เสี่ยงการปฏิบัติงานในระบบ GFMS ที่มีต่อคุณภาพงบการเงินของสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการอาชีวศึกษา. วารสารการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. 6(4).
51-59.
- ประทีป วจิทองรัตน. (2560). ประสิทธิภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย. วารสาร
สมาคมนักวิจัย, 22(2), 252-263.
- บุญยงษ์ ภูระหงษ์. (2565). ความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพการควบคุมภายในกับการบรรลุเป้าหมายของ
องค์กรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 ของประเทศไทย.
วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม, 12(1), 162-177.
<https://opacj.bsru.ac.th/cgi-bin/koha/opac-detail.pl?biblionumber=29187>
- พิรุณ ภาสตา. (2560). ประสิทธิภาพของการบริหารความเสี่ยงตามกรอบ COSO ERM ในมุมมองของนักบัญชี
การไฟฟ้านครหลวง [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์]. TU Digital
Collections. https://digital.library.tu.ac.th/tu_dc/frontend/Info/item/dc:139561
- ภณิดา วรทวีธารง. (2561). ความสอดคล้องของการบริหารความเสี่ยงตามหลัก COSO ERM 2017 ของบริษัท
จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ,
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์]. คลังข้อมูลดิจิทัลมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
http://digital.library.tu.ac.th/tu_dc/frontend/Info/item/dc:142795

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ภริศค์ชาห์ ชดช้อย, ขวัญหทัย ใจเปี่ยม และ อาทิตย์ สุจเสน. (2564). ระบบการควบคุมภายในองค์กรที่ส่งผลต่อผลลัพธ์การสอบบัญชีในมุมมองของผู้ตรวจสอบบัญชีและรับรองบัญชีในประเทศไทย. *วารสารวิชาการและวิจัย มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*, 11(1), 139-154.
<https://so04.tci-thaijo.org/index.php/neuarj/article/view/246979>.
- ภัทรา เตชะธนเศรษฐ์. (2564). ผลกระทบของการควบคุมภายในที่มีต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของธุรกิจขนส่งและโลจิสติกส์ในจังหวัดระยอง. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา*, 16(1), 52-59.
https://so04.tci-thaijo.org/index.php/yru_human/article/view/237213
- ศรัณย์ ชูเกียรติ, จุฑาทิพ อัสสะบำรุงรัตน์, จอมสุรางค์ เรื่องประพันธ์ และ อุษารัตน์ ธีรธร. (2563). ประเด็นสำคัญของการบริหารความเสี่ยงขององค์กร: การบูรณาการร่วมกับกลยุทธ์และผลการปฏิบัติงาน (COSO ERM (2017)). *วารสารวิชาชีพบัญชี*, 16(49), 60-71.
<http://www.jap.tbs.tu.ac.th/files/Article/Jap49/Full/Jap49SaJuJomUsa.pdf>
- สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์. (2562). *การบริหารความเสี่ยงขององค์กรการบูรณาการร่วมกับกลยุทธ์และผลการปฏิบัติงาน*. แอคทีฟพริ้นท์.
- สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์. (2563). *กรอบแนวคิดสำหรับการรายงานทางการเงิน (ใหม่)*. สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์. <https://www.tfac.or.th/Article/Detail/135175>
- สมชาย วรวิจิตรสกุล. (2554). *ระเบียบวิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์*. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม. <https://pws.npru.ac.th/pheerathano/data/files/ระเบียบวิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์.pdf>
- สวรรยา จินดาวงค์. (2563). *ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงทางภาษีเงินได้นิติบุคคลที่มีต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในประเทศไทย* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยศรีปทุม]. คลังข้อมูลของสถาบัน Knowledge Bank @ SPU.
<http://dspace.spu.ac.th/handle/123456789/8008>
- สำนักงานเทศบาลตำบลห้วยไคร้ อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย. (2563). *คู่มือสรุปมาตรฐาน COSO – ERM 2017 สู่กระบวนการบริหารความเสี่ยงของเทศบาลตำบลห้วยไคร้ อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย*. เทศบาลตำบลห้วยไคร้. <https://huaykhrai.go.th/?page=downloaddetail&tb=main&id=295>
- สิริพรรณ โคมรัตน์มงคล และ ฐิตาภรณ์ สินจรูญศักดิ์. (2564). ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของรัฐวิสาหกิจไทยในมุมมองของนักวิชาการตรวจเงินแผ่นดิน ที่มีประสบการณ์ในการตรวจสอบ. *วารสารนาคบุตรปริทรรศน์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช*, 13(1), 50-61.
- สุธิดา เสาวคนธ์. (2563). *ประสิทธิภาพกับประสิทธิผล ต่างกันอย่างไร*. ผลงานทางวิชาการ. คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม. <https://www.spu.ac.th/fac/account/th/content.php?cid=22475#>

บรรณานุกรม (ต่อ)

- สุปรียา มนต์รี. (2557). *การควบคุมภายในกับประสิทธิภาพขององค์กร : กรณีศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ภาคใต้* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์]. PSU Knowledge Bank. <https://kb.psu.ac.th/psukb/handle/2010/9986>
- อรญา เห่งาศิลา. (2562). *การควบคุมภายในกับประสิทธิภาพการทำงาน* [สารนิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต]. ศูนย์เรียนรู้และหอสมุดมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต. <https://opacdb01.dpu.ac.th/cgi-bin/koha/opac-detail.pl?biblionumber=113373>
- อรรถพร ต้นพิพัฒน์อารีย์. (2560). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตกรุงเทพมหานคร* [การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยศรีปทุม]. Knowledge Bank at Sripatum University. <http://dspace.spu.ac.th/handle/123456789/5662>
- Almasria, N. A. (2018). *The relationship between Internal Corporate Governance Mechanisms and the Quality of External Audit Process - Empirical Evidence from Jordan* [Master's thesis, University of Bedfordshire]. University of Bedfordshire e-theses. <https://uobrep.openrepository.com/handle/10547/624007>
- Brown, V. L., Gissel, J. L., & Gordon Neely, D. (2016). Quality Indicators: Perceptions of Junior level Auditors. *Managerial Auditing Journal*, 31(8/9), 949-980 <https://doi.org/10.1108/MAJ-01-2016-1300>
- DeFond, M., & Zhang, J. (2014). A review of archival auditing research. *Journal of Accounting and Economics*. 58, 275-326. <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0165410114000536>
- International Finance Corporation. (2022). *Internal Control Handbook*. Featured Publications. <https://bit.ly/47i1ufP>
- Nguyen, T. Q., Manh D. T. and Hoang, T. V. H. (2018). Impact of Internal Control on Audit Program Effectiveness: The Case of Vietnam. *International Journal of Economics and Finance*. 10(9). https://www.researchgate.net/publication/326994002_Impact_of_Internal_Control_on_Audit_Program_Effectiveness_The_Case_of_Vietnam
- Yamane, Taro. (1973). *Statistics : An Introductory Analysis* (3rd ed). Harper and Row.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบสอบถามเพื่อประเมินดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

ร่างแบบสอบถามเพื่อประเมินดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

เรื่อง ความสัมพันธ์ของการควบคุมภายในของหน่วยรับตรวจกับประสิทธิภาพการตรวจสอบของผู้สอบ

บัญชี สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้เป็นเครื่องมือที่ใช้สำหรับการวิจัยเรื่องเรื่อง ความสัมพันธ์ของการควบคุมภายในของหน่วยรับตรวจที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้ตรวจสอบกับประสิทธิภาพการตรวจสอบของผู้สอบบัญชีสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน โดยแบบสอบถามมีทั้งหมด 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการควบคุมภายในตามกรอบการบริหารความเสี่ยง COSO ERM 2017 ของหน่วยรับตรวจ

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการตรวจสอบ

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ

แบบสอบถามในส่วนที่ 2 และ ส่วนที่ 3 เป็นการถามระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยมีระดับคะแนน 5 ระดับคะแนน ดังนี้ ระดับคะแนน 5 เห็นด้วยมากที่สุด ระดับคะแนน 4 เห็นด้วยมาก ระดับคะแนน 3 เห็นด้วยปานกลาง ระดับคะแนน 2 เห็นด้วยน้อย และระดับคะแนน 1 เห็นด้วยน้อยที่สุด

ขอความกรุณาผู้ทรงคุณวุฒิหรือท่านผู้เชี่ยวชาญ พิจารณาร่างแบบสอบถามว่ามีความสอดคล้องกับตัวแปรของการวิจัยเรื่องนี้หรือไม่ โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่าง ซึ่งเกณฑ์ในการให้คะแนนในระบบ IOC เป็นดังนี้

- +1 คะแนน เมื่อข้อความนั้นมีเนื้อหาที่สอดคล้องกับตัวแปรและวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา
- 0 คะแนน เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อความนั้นมีเนื้อหาที่สอดคล้องกับตัวแปรและวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา
- 1 คะแนน เมื่อข้อความนั้นมีเนื้อหาที่ไม่สอดคล้องกับตัวแปรและวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณในความกรุณาของท่านมา ณ โอกาสนี้

นางสาวฐิติรัตน์ ตันติวิทย์มาศ

นักศึกษาบัญชีมหาบัณฑิตวิทยาลัยบริหารธุรกิจงานวัฒนธรรมและการบัญชี มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง : โปรดพิจารณาความสอดคล้องของข้อความเพื่อใช้ในแบบสอบถาม โดยทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องคะแนนในการพิจารณา

ข้อคำถาม	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
ข้อ 1 เพศ () 1) ชาย () 2) หญิง				
ข้อ 2 ช่วงอายุของท่าน () 1) 20 - 30 ปี () 2) 31 - 40 ปี () 3) 41 - 50 ปี () 4) 51 - 60 ปี				
ข้อ 3 ระดับการศึกษาของท่าน () 1) ต่ำกว่าปริญญาตรี () 2) ปริญญาตรี () 3) ปริญญาโท () 4) สูงกว่าปริญญาโท				
ข้อ 4 ตำแหน่งของท่านในปัจจุบัน () 1) ผู้อำนวยการสำนักตรวจสอบการเงินและบริหารพัสดุ () 2) นักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินชำนาญการพิเศษ () 3) นักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินชำนาญการ () 4) นักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินปฏิบัติการ () 5) พนักงานสมทบตรวจเงินแผ่นดิน ชั้น 3 () 6) พนักงานสมทบตรวจเงินแผ่นดิน ชั้น 4 () 7) พนักงานสมทบตรวจเงินแผ่นดิน ชั้น 5 () 8) อื่นๆ โปรดระบุ.....				

ข้อคำถาม	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
ข้อ 5 จำนวนปีของประสบการณ์ในการทำงาน () 1) น้อยกว่า 1 ปี () 2) 1 - 5 ปี () 3) 6 - 10 ปี () 4) 10 - 20 ปี () 5) 20 ปี ขึ้นไป				

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการควบคุมภายในตามกรอบการบริหารความเสี่ยง COSO ERM 2017 ของหน่วยรับตรวจ

คำชี้แจง : โปรดพิจารณาความสอดคล้องของข้อคำถามเพื่อใช้ในแบบสอบถาม และทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องคะแนนในการพิจารณา

ข้อคำถาม	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
1. ด้านวัฒนธรรมองค์กรและการกำกับดูแล				
1.1 หน่วยรับตรวจที่มีการกำกับดูแลความเสี่ยงโดยให้ความสำคัญกับการกำหนดกลยุทธ์และการดำเนินงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบอยู่บนหลักธรรมาภิบาล สามารถทำให้การบริหารงานบรรลุวัตถุประสงค์				
1.2 หน่วยรับตรวจที่มีการจัดตั้งโครงสร้างสายบังคับบัญชาเหมาะสม ทำให้เกิดการบริหารความเสี่ยงที่ดี				
1.3 หน่วยรับตรวจที่มีการสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ดี ทำให้เกิดการบริหารความเสี่ยงที่ดี				
1.4 หน่วยรับตรวจที่มีการสร้างค่านิยมที่ดี ทำให้เกิดการบริหารความเสี่ยงที่ดี				

ข้อคำถาม	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
1.5 หน่วยรับตรวจที่มีการมุ่งใจ พัฒนาและรักษาไว้ซึ่งบุคลากรที่มีความสามารถ ทำให้เกิดการบริหารความเสี่ยงที่ดี				
2. ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์และกลยุทธ์การดำเนินงาน				
2.1 หน่วยรับตรวจที่มีการวิเคราะห์บริบทของหน่วยงาน โดยพิจารณาผลกระทบทั้งภายในและภายนอกหน่วยงานที่อาจเกิดขึ้น ทำให้การดำเนินงานบริหารความเสี่ยงดีขึ้น				
2.2 หน่วยรับตรวจที่มีการกำหนดความเสี่ยงที่ยอมรับได้ ทำให้การดำเนินงานบริหารความเสี่ยงดีขึ้น				
2.3 หน่วยรับตรวจที่มีหลักเกณฑ์ในการกำหนดความเสี่ยงที่ยอมรับได้ในแต่ละระดับ มีความเหมาะสมตามบริบทของหน่วยงาน ทำให้การดำเนินงานบริหารความเสี่ยงดีขึ้น				
2.4 หน่วยรับตรวจที่มีการประเมินกลยุทธ์ในรูปแบบต่างๆ ทั้งผลกระทบทางบวกและทางลบที่อาจเกิดขึ้นจากความเสี่ยง ทำให้การดำเนินงานบริหารความเสี่ยงดีขึ้น				
2.5 หน่วยรับตรวจที่มีวิธีการในการประเมินกลยุทธ์ทางเลือกที่สอดคล้องกับพันธกิจและวิสัยทัศน์ รวมถึงระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ สามารถช่วยให้การบริหารความเสี่ยงดีขึ้น				
2.6 หน่วยรับตรวจที่มีการกำหนดวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน โดยพิจารณาตามระดับความเสี่ยงต่างๆ ที่สอดคล้องและสนับสนุนกลยุทธ์ของหน่วยงาน ทำให้การดำเนินงานบริหารความเสี่ยงดีขึ้น				

ข้อความ	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
3. ด้านการประเมินผลการปฏิบัติงาน				
3.1 หน่วยรับตรวจที่มีการระบุความเสี่ยงที่อาจส่งผลการดำเนินการตามกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน ทำให้เกิดกระบวนการบริหารความเสี่ยงที่ดี และส่งผลให้การดำเนินงานของหน่วยงานบรรลุวัตถุประสงค์				
3.2 หน่วยรับตรวจที่มีการประเมินความรุนแรงของความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น ทำให้เกิดกระบวนการบริหารความเสี่ยงที่ดี และส่งผลให้การดำเนินงานของหน่วยงานบรรลุวัตถุประสงค์				
3.3 หน่วยรับตรวจที่มีการจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยงเป็นพื้นฐานในการเลือกความเสี่ยงเพื่อรับมือกับความเสี่ยง ทำให้เกิดกระบวนการบริหารความเสี่ยงที่ดี และส่งผลให้การดำเนินงานของหน่วยงานบรรลุวัตถุประสงค์				
3.4 หน่วยรับตรวจที่มีวิธีการดำเนินการตอบสนองต่อความเสี่ยง อย่างเหมาะสม ทำให้เกิดกระบวนการบริหารความเสี่ยงที่ดี และส่งผลให้การดำเนินงานของหน่วยงานบรรลุวัตถุประสงค์				
3.5 หน่วยรับตรวจที่มีการพัฒนาและประเมินภาพรวมของการบริหารความเสี่ยงของหน่วยงาน ทำให้เกิดกระบวนการบริหารความเสี่ยงที่ดี และส่งผลให้การดำเนินงานของหน่วยงานบรรลุวัตถุประสงค์				

ข้อคำถาม	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
4. ด้านการสอบทานและการแก้ไขปรับปรุง				
4.1 หน่วยรับตรวจที่มีการประเมินการเปลี่ยนแปลงที่มีสาระสำคัญของการบริหารความเสี่ยงโดยการระบุและประเมินการเปลี่ยนแปลงที่อาจส่งผลกระทบต่อกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน ส่งผลให้มีการปรับปรุงกระบวนการบริหารความเสี่ยงให้ดีขึ้น				
4.2 หน่วยรับตรวจที่มีการสอบทานความเสี่ยงและผลการจัดการความเสี่ยง ส่งผลให้มีการปรับปรุงกระบวนการบริหารความเสี่ยงให้ดีขึ้น				
4.3 หน่วยรับตรวจที่มีการกำหนดแนวทางในการปรับปรุงการบริหารความเสี่ยงอย่างเหมาะสม ส่งผลให้มีการปรับปรุงกระบวนการบริหารความเสี่ยงให้ดีขึ้น				
4.4 หน่วยรับตรวจที่มีการนำเทคโนโลยีมาช่วยในการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารความเสี่ยง ส่งผลให้มีการปรับปรุงกระบวนการบริหารความเสี่ยงให้ดีขึ้น				
5. ด้านสารสนเทศ การสื่อสาร และการรายงานผล				
5.1 หน่วยรับตรวจที่มีการสนับสนุนในเรื่องข้อมูลและเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับการบริหารความเสี่ยงอย่างเหมาะสม และทันต่อเวลา ทำให้เกิดความคล่องตัวในการบริหารความเสี่ยง				
5.2 หน่วยรับตรวจที่มีการสื่อสารข้อมูลด้านความเสี่ยงกับบุคลากรภายในหน่วยงานและผู้มีส่วนได้เสียภายนอกหน่วยงาน ทำให้เกิดประโยชน์แก่การบริหารความเสี่ยงขององค์กร				
5.3 หน่วยรับตรวจที่มีการรายงานความเสี่ยง และผลการบริหารความเสี่ยงอยู่เสมอ มีส่วนช่วยให้การตัดสินใจในการบริหารความเสี่ยงในอนาคต				

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการตรวจสอบ

คำชี้แจง : โปรดพิจารณาความสอดคล้องของข้อความเพื่อใช้ในแบบสอบถาม และทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องคะแนนในการพิจารณา

ข้อความ	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
ด้านความทันเวลาของการปฏิบัติงานตรวจสอบ				
1. การควบคุมภายในของหน่วยรับตรวจ ทำให้งานสำเร็จได้ตามกำหนดเวลาที่กำหนดไว้ในแผนการตรวจสอบ				
2. การปฏิบัติงานตรวจสอบของท่านสำเร็จรวดเร็วยิ่งขึ้น เมื่อหน่วยรับตรวจมีการควบคุมภายในที่ดี				
3. หากหน่วยรับตรวจมีการควบคุมภายในที่ดี ทำให้การปฏิบัติงานตรวจสอบมีความต่อเนื่อง ไม่มีอุปสรรค				
ด้านความเชื่อถือได้ของรายงานผู้สอบบัญชี				
4. รายงานการเงินของหน่วยรับตรวจมีความน่าเชื่อถือ เมื่อหน่วยรับตรวจมีการควบคุมภายในที่ดี				
5. ผลการปฏิบัติงานตรวจสอบของท่านมีความน่าเชื่อถือตรวจสอบได้ เมื่อหน่วยรับตรวจมีการควบคุมภายในที่ดี				
6. เอกสารหลักฐานที่ได้จากหน่วยรับตรวจที่มีการควบคุมภายในที่ดี มีความถูกต้องและน่าเชื่อถือ				
7. ท่านสามารถให้ความเชื่อมั่นในรายงานทางการเงินของหน่วยงานได้อย่างสมเหตุสมผล เมื่อหน่วยรับตรวจมีการควบคุมภายในที่ดี				

ข้อคำถาม	ความเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
ด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน				
8. ท่านสามารถปฏิบัติงานได้เป็นไปตามมาตรฐานการสอบบัญชีและมาตรฐานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานตรวจสอบเมื่อหน่วยรับตรวจมีการควบคุมภายในที่ดี				
9. การปฏิบัติงานตรวจสอบของท่านมีความสมบูรณ์ และถูกต้องเมื่อหน่วยรับตรวจมีการควบคุมภายในที่ดี				
10. รายงานการเงินของหน่วยรับตรวจ เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชี เมื่อหน่วยรับตรวจมีการควบคุมภายในที่ดี				
ด้านคุณภาพของรายงานทางการเงิน				
11. ข้อมูลรายงานทางการเงินของหน่วยรับตรวจสามารถช่วยให้ผู้ใช้การเงินคาดคะเนถึงผลการดำเนินงานในอนาคตของหน่วยงานได้ เมื่อมีการควบคุมภายในที่ดี				
12. ข้อมูลรายงานทางการเงินของหน่วยรับตรวจมีความครบถ้วน เป็นกลาง ปราศจากข้อผิดพลาด เมื่อมีการควบคุมภายในที่ดี				
13. ข้อมูลรายงานทางการเงินของหน่วยรับตรวจสามารถเปรียบเทียบงบการเงินในรอบระยะเวลาที่ต่างกัน และในระหว่างหน่วยงานได้ เมื่อมีการควบคุมภายในที่ดี				
14. ข้อมูลรายงานทางการเงินของหน่วยรับตรวจสามารถพิสูจน์ยืนยันและให้ความเชื่อมั่นได้ เมื่อมีการควบคุมภายในที่ดี				
15. ข้อมูลรายงานทางการเงินของหน่วยรับตรวจมีการบันทึกเหตุการณ์ทางการเงินในรอบระยะเวลาบัญชีนั้นๆ อย่างครบถ้วน หากมีการควบคุมภายในที่ดี				

ข้อคำถาม	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
16. การควบคุมภายในที่ดี ทำให้ข้อมูลรายงานการเงินของหน่วยรับตรวจ มีการจัดประเภท การกำหนดลักษณะ และการนำเสนอข้อมูลอย่างชัดเจน เข้าใจง่าย				

ข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ผู้ทรงคุณวุฒิ

ภาคผนวก ข

ผลการประเมินดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อคำถาม	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่			คะแนน IOC	สรุปความ สอดคล้อง
	1	2	3		
ข้อ 1 เพศ () 1) ชาย () 2) หญิง	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
ข้อ 2 ช่วงอายุของท่าน () 1) 20 - 30 ปี () 2) 31 - 40 ปี () 3) 41 - 50 ปี () 4) 51 - 60 ปี	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
ข้อ 3 ระดับการศึกษาของท่าน () 1) ต่ำกว่าปริญญาตรี () 2) ปริญญาตรี () 3) ปริญญาโท () 4) ปริญญาเอก	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
ข้อ 4 ตำแหน่งของท่านในปัจจุบัน () 1) ผู้อำนวยการสำนักตรวจสอบการเงินและบริหารพัสดุ () 2) นักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินชำนาญการพิเศษ () 3) นักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินชำนาญการ () 4) นักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินปฏิบัติการ () 5) พนักงานสมทบตรวจเงินแผ่นดิน ชั้น 3 () 6) พนักงานสมทบตรวจเงินแผ่นดิน ชั้น 4 () 7) พนักงานสมทบตรวจเงินแผ่นดิน ชั้น 5 () 8) อื่นๆ โปรดระบุ.....	1	1	0	0.67	สอดคล้อง

ข้อคำถาม	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่			คะแนน IOC	สรุปความสอดคล้อง
	1	2	3		
ข้อ 5 จำนวนปีของประสบการณ์การทำงานในสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน () 1) น้อยกว่า 1 ปี () 2) 1 - 5 ปี () 3) 6 - 10 ปี () 4) 10 - 20 ปี () 5) 20 ปี ขึ้นไป	1	1	1	1.00	สอดคล้อง

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการควบคุมภายในตามกรอบการบริหารความเสี่ยง COSO ERM 2017 ของหน่วยรับตรวจ

ข้อคำถาม	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่			คะแนน IOC	สรุปความสอดคล้อง
	1	2	3		
1. ด้านวัฒนธรรมองค์กรและการกำกับดูแล					
1.1 หน่วยรับตรวจที่มีการกำกับดูแลความเสี่ยงโดยให้ความสำคัญกับการกำหนดกลยุทธ์และการดำเนินงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบอยู่บนหลักธรรมาภิบาลสามารถทำให้การบริหารงานบรรลุวัตถุประสงค์	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
1.2 หน่วยรับตรวจที่มีการจัดตั้งโครงสร้างสายบังคับบัญชาเหมาะสม ทำให้เกิดการบริหารความเสี่ยงที่ดี	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
1.3 หน่วยรับตรวจที่มีการสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ดีทำให้เกิดการบริหารความเสี่ยงที่ดี	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
1.4 หน่วยรับตรวจที่มีการสร้างค่านิยมที่ดี ทำให้เกิดการบริหารความเสี่ยงที่ดี	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
1.5 หน่วยรับตรวจที่มีการจูงใจ พัฒนาและรักษาไว้ซึ่งบุคลากรที่มีความสามารถ ทำให้เกิดการบริหารความเสี่ยงที่ดี	1	1	1	1.00	สอดคล้อง

ข้อคำถาม	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่			คะแนน IOC	สรุปความ สอดคล้อง
	1	2	3		
2. ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์และกลยุทธ์การดำเนินงาน					
2.1 หน่วยรับตรวจที่มีการวิเคราะห์บริบทของหน่วยงาน โดยพิจารณาผลกระทบทั้งภายในและภายนอกหน่วยงานที่อาจเกิดขึ้น ทำให้การดำเนินงานบริหารความเสี่ยงดีขึ้น	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
2.2 หน่วยรับตรวจที่มีการกำหนดความเสี่ยงที่ยอมรับได้อย่างเหมาะสม ทำให้การดำเนินงานบริหารความเสี่ยงดีขึ้น	-1	1	1	0.33	ไม่สอดคล้อง
2.3 หน่วยรับตรวจที่มีหลักเกณฑ์ในการกำหนดความเสี่ยงที่ยอมรับได้ในแต่ละระดับอย่างเหมาะสมตามบริบทของหน่วยงาน ทำให้การดำเนินงานบริหารความเสี่ยงดีขึ้น	0	1	1	0.67	สอดคล้อง
2.4 หน่วยรับตรวจที่มีการประเมินกลยุทธ์ในรูปแบบต่างๆ ทั้งผลกระทบทางบวกและทางลบที่อาจเกิดขึ้นจากความเสี่ยง ทำให้การดำเนินงานบริหารความเสี่ยงดีขึ้น	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
2.5 หน่วยรับตรวจที่มีวิธีการในการประเมินกลยุทธ์ทางเลือกที่สอดคล้องกับพันธกิจและวิสัยทัศน์ รวมถึงระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ สามารถช่วยให้การบริหารความเสี่ยงดีขึ้น	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
2.6 หน่วยรับตรวจที่มีการกำหนดวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน โดยพิจารณาตามระดับความเสี่ยงต่างๆ ที่สอดคล้องและสนับสนุนกลยุทธ์ของหน่วยงาน ทำให้การดำเนินงานบริหารความเสี่ยงดีขึ้น	1	1	1	1.00	สอดคล้อง

ข้อคำถาม	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่			คะแนน IOC	สรุปความ สอดคล้อง
	1	2	3		
3. ด้านการประเมินผลการปฏิบัติงาน					
3.1 หน่วยรับตรวจที่มีการระบุความเสี่ยงที่อาจส่งผลกระทบต่อ การดำเนินการตามกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ของ หน่วยงานอย่างเหมาะสม ทำให้เกิดกระบวนการ บริหารความเสี่ยงที่ดี และส่งผลให้การดำเนินงาน ของหน่วยงานบรรลุวัตถุประสงค์	0	1	1	0.67	สอดคล้อง
3.2 หน่วยรับตรวจที่มีการประเมินความรุนแรงของ ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นอย่างเหมาะสม ทำให้เกิด กระบวนการบริหารความเสี่ยงที่ดี และส่งผลให้การ ดำเนินงานของหน่วยงานบรรลุวัตถุประสงค์	0	1	1	0.67	สอดคล้อง
3.3 หน่วยรับตรวจที่มีการจัดลำดับความสำคัญของ ความเสี่ยงเป็นพื้นฐานในการเลือกความเสี่ยง เพื่อ รับมือกับความเสี่ยง ทำให้เกิดกระบวนการบริหาร ความเสี่ยงที่ดี และส่งผลให้การดำเนินงานของ หน่วยงานบรรลุวัตถุประสงค์	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
3.4 หน่วยรับตรวจที่มีวิธีการดำเนินการตอบสนอง ต่อความเสี่ยง อย่างเหมาะสม ทำให้เกิดกระบวนการ บริหารความเสี่ยงที่ดี และส่งผลให้การดำเนินงาน ของหน่วยงานบรรลุวัตถุประสงค์	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
3.5 หน่วยรับตรวจที่มีการพัฒนาและประเมิน ภาพรวมของการบริหารความเสี่ยงของหน่วยงาน อย่างเหมาะสม ทำให้เกิดกระบวนการบริหารความ เสี่ยงที่ดี และส่งผลให้การดำเนินงานของหน่วยงาน บรรลุวัตถุประสงค์	0	1	1	0.67	สอดคล้อง

ข้อคำถาม	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่			คะแนน IOC	สรุปความ สอดคล้อง
	1	2	3		
4. ด้านการสอบทานและการแก้ไขปรับปรุง					
4.1 หน่วยรับตรวจที่มีการประเมินการเปลี่ยนแปลงที่มีสาระสำคัญของการบริหารความเสี่ยงโดยการระบุและประเมินการเปลี่ยนแปลงที่อาจส่งผลกระทบต่อกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ของหน่วยงานอย่างสม่ำเสมอ ส่งผลให้มีการปรับปรุงกระบวนการบริหารความเสี่ยงให้ดีขึ้น	0	1	1	0.67	สอดคล้อง
4.2 หน่วยรับตรวจที่มีการสอบทานความเสี่ยงและผลการจัดการความเสี่ยงอย่างสม่ำเสมอ ส่งผลให้มีการปรับปรุงกระบวนการบริหารความเสี่ยงให้ดีขึ้น	0	1	1	0.67	สอดคล้อง
4.3 หน่วยรับตรวจที่มีการกำหนดแนวทางในการปรับปรุงการบริหารความเสี่ยงอย่างเหมาะสม ส่งผลให้มีการปรับปรุงกระบวนการบริหารความเสี่ยงให้ดีขึ้น	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
4.4 หน่วยรับตรวจที่มีการนำเทคโนโลยีมาช่วยในการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารความเสี่ยง ส่งผลให้มีการปรับปรุงกระบวนการบริหารความเสี่ยงให้ดีขึ้น	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
5. ด้านสารสนเทศ การสื่อสาร และการรายงานผล					
5.1 หน่วยรับตรวจที่มีการสนับสนุนในเรื่องข้อมูลและเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับการบริหารความเสี่ยงอย่างเหมาะสมและทันต่อเวลา ทำให้เกิดความคล่องตัวในการบริหารความเสี่ยง	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
5.2 หน่วยรับตรวจที่มีการสื่อสารข้อมูลด้านความเสี่ยงกับบุคลากรภายในหน่วยงานและผู้มีส่วนได้เสียภายนอกหน่วยงาน ทำให้เกิดประโยชน์แก่การบริหารความเสี่ยงขององค์กร	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
5.3 หน่วยรับตรวจที่มีการรายงานความเสี่ยง และผลการบริหารความเสี่ยงอย่างสม่ำเสมอ มีส่วนช่วยให้การตัดสินใจในการบริหารความเสี่ยงในอนาคต	0	1	1	0.67	สอดคล้อง

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการตรวจสอบ

ข้อคำถาม	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่			คะแนน IOC	สรุปความสอดคล้อง
	1	2	3		
ด้านความทันเวลาของการปฏิบัติงานตรวจสอบ					
1. การควบคุมภายในของหน่วยรับตรวจ ส่งผลให้งานตรวจสอบของท่านสำเร็จได้ตามกำหนดเวลาที่กำหนดไว้ในแผนการตรวจสอบ	-1	1	1	0.33	ไม่สอดคล้อง
2. การปฏิบัติงานตรวจสอบของท่านสำเร็จรวดเร็วยิ่งขึ้น เมื่อหน่วยรับตรวจมีการควบคุมภายในที่ดี	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
3. หากหน่วยรับตรวจมีการควบคุมภายในที่ดี ทำให้การปฏิบัติงานตรวจสอบมีความต่อเนื่อง	0	1	1	0.67	สอดคล้อง
ด้านความเชื่อถือได้ของรายงานผู้สอบบัญชี					
4. รายงานการเงินของหน่วยรับตรวจมีความน่าเชื่อถือเมื่อหน่วยรับตรวจมีการควบคุมภายในที่ดี	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
5. ผลการปฏิบัติงานตรวจสอบของท่านมีความน่าเชื่อถือ ตรวจสอบได้ เมื่อหน่วยรับตรวจมีการควบคุมภายในที่ดี	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
6. เอกสารหลักฐานที่ได้จากหน่วยรับตรวจที่มีการควบคุมภายในที่ดี จะมีความถูกต้องและน่าเชื่อถือ	0	1	1	0.67	สอดคล้อง
7. ท่านสามารถให้ความเชื่อมั่นในรายงานทางการเงินของหน่วยงานได้อย่างสมเหตุสมผล เมื่อหน่วยรับตรวจมีการควบคุมภายในที่ดี	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
ด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน					
8. ท่านสามารถปฏิบัติงานได้เป็นไปตามมาตรฐานการสอบบัญชีและมาตรฐานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานตรวจสอบ เมื่อหน่วยรับตรวจมีการควบคุมภายในที่ดี	1	1	1	1.00	สอดคล้อง

ข้อคำถาม	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่			คะแนน IOC	สรุปความสอดคล้อง
	1	2	3		
9. การปฏิบัติงานตรวจสอบของท่านมีความสมบูรณ์และถูกต้อง เมื่อหน่วยรับตรวจมีการควบคุมภายในที่ดี	-1	1	1	0.33	ไม่สอดคล้อง
10. รายงานการเงินของหน่วยรับตรวจ เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองโดยทั่วไป เมื่อหน่วยรับตรวจมีการควบคุมภายในที่ดี	0	1	1	0.67	สอดคล้อง
ด้านคุณภาพของรายงานทางการเงิน					
11. ข้อมูลรายงานทางการเงินของหน่วยรับตรวจสามารถช่วยให้ผู้ใช้งบการเงินคาดคะเนถึงผลการดำเนินงานในอนาคตของหน่วยงานได้ เมื่อมีการควบคุมภายในที่ดี	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
12. ข้อมูลรายงานทางการเงินของหน่วยรับตรวจมีความครบถ้วน เป็นกลาง ปราศจากข้อผิดพลาด เมื่อมีการควบคุมภายในที่ดี	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
13. ข้อมูลรายงานทางการเงินของหน่วยรับตรวจสามารถเปรียบเทียบงบการเงินในรอบระยะเวลาที่ต่างกัน และในระหว่างหน่วยงานได้ เมื่อมีการควบคุมภายในที่ดี	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
14. ข้อมูลรายงานทางการเงินของหน่วยรับตรวจสามารถพิสูจน์ยืนยันและให้ความเชื่อมั่นได้ เมื่อมีการควบคุมภายในที่ดี	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
15. ข้อมูลรายงานทางการเงินของหน่วยรับตรวจมีการบันทึกเหตุการณ์ทางการเงินในรอบระยะเวลาบัญชีนั้นๆ อย่างครบถ้วน หากมีการควบคุมภายในที่ดี	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
16. การควบคุมภายในที่ดี ทำให้ข้อมูลรายงานทางการเงินของหน่วยรับตรวจ มีการจัดประเภท การกำหนดลักษณะ และการนำเสนอข้อมูลอย่างชัดเจน เข้าใจง่าย	1	1	1	1.00	สอดคล้อง

ภาคผนวก ค

ผลการทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วย

Cronbach's Alpha Method

ผลการทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วย Cronbach's Alpha Method

ข้อคำถาม	Cronbach's Alpha if Item Deleted
1. การควบคุมภายในตามกรอบ COSO ERM 2017 การกำกับดูแลและวัฒนธรรมองค์กร	
ข้อ1.1	0.946
ข้อ1.2	0.946
ข้อ1.3	0.946
ข้อ1.4	0.944
ข้อ1.5	0.945
2. การควบคุมภายในตามกรอบ COSO ERM 2017 การกำหนดกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ขององค์กร	
ข้อ2.1	0.945
ข้อ2.2	0.947
ข้อ2.3	0.946
ข้อ2.4	0.945
ข้อ2.5	0.944
3. การควบคุมภายในตามกรอบ COSO ERM 2017 ผลการปฏิบัติงาน	
ข้อ3.1	0.946
ข้อ3.2	0.945
ข้อ3.3	0.945
ข้อ3.4	0.945
ข้อ3.5	0.945
4. การควบคุมภายในตามกรอบ COSO ERM 2017 การสอบทานและการแก้ไขปรับปรุง	
ข้อ4.1	0.945
ข้อ4.2	0.946
ข้อ4.3	0.945
ข้อ4.4	0.946

ผลการทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วย Cronbach's Alpha Method (ต่อ)

ข้อคำถาม	Cronbach's Alpha if Item Deleted
5. การควบคุมภายในตามกรอบ COSO ERM 2017 สารสนเทศการสื่อสารและการรายงาน	
ข้อ5.1	0.946
ข้อ5.2	0.945
ข้อ5.3	0.946
1. ประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านความทันเวลาของการปฏิบัติงานตรวจสอบ	
ข้อ1.1	0.946
ข้อ1.2	0.947
2. ประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านความเชื่อถือได้ของรายงานผู้สอบบัญชี	
ข้อ2.1	0.949
ข้อ2.2	0.947
ข้อ2.3	0.946
ข้อ2.4	0.948
3. ประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน	
ข้อ3.1	0.948
ข้อ3.2	0.948
4. ประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านคุณภาพของรายงานทางการเงิน	
ข้อ4.1	0.948
ข้อ4.2	0.947
ข้อ4.3	0.948
ข้อ4.4	0.948
ข้อ4.5	0.947
ข้อ4.6	0.947
รวม	0.948

ภาคผนวก ง
แบบสอบถาม

แบบสอบถาม

เรื่อง ความสัมพันธ์ของการควบคุมภายในของหน่วยรับตรวจกับประสิทธิภาพการตรวจสอบของผู้สอบ
บัญชี สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ของการควบคุมภายในของหน่วยรับตรวจกับประสิทธิภาพการตรวจสอบของผู้สอบบัญชี สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของการควบคุมภายในตามกรอบการบริหารความเสี่ยง COSO ERM 2017 กับประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

ผู้วิจัยใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะที่เป็นข้าราชการและพนักงานราชการของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน มีส่วนร่วมในการตอบแบบสอบถามนี้ทุกข้อตามข้อเท็จจริงของท่าน โดยข้อมูลดังกล่าวจะนำไปใช้เพื่อการศึกษาและวิเคราะห์ผลในการวิจัยเท่านั้น

โดยแบบสอบถาม มีทั้งหมด 4 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการควบคุมภายในตามกรอบการบริหารความเสี่ยง COSO ERM 2017 ของหน่วยรับตรวจ

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการตรวจสอบ

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้มีส่วนร่วมในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง : กรุณาเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับข้อมูลของท่าน

ข้อ 1 เพศ

- 1) ชาย 2) หญิง

ข้อ 2 ช่วงอายุของท่าน

- 1) 20 - 30 ปี 2) 31 - 40 ปี
 3) 41 - 50 ปี 4) 51 - 60 ปี

ข้อ 3 ระดับการศึกษาของท่าน

- 1) ต่ำกว่าปริญญาตรี 2) ปริญญาตรี
 3) ปริญญาโท 4) ปริญญาเอก

ข้อ 4 ตำแหน่งของท่านในปัจจุบัน

- 1) ผู้อำนวยการสำนักตรวจสอบการเงินและบริหารพัสดุ
 2) นักวิชาการตรวจสอบเงินแผ่นดินชำนาญการพิเศษ
 3) นักวิชาการตรวจสอบเงินแผ่นดินชำนาญการ
 4) นักวิชาการตรวจสอบเงินแผ่นดินปฏิบัติการ
 5) พนักงานสมทบตรวจสอบเงินแผ่นดิน ชั้น 3
 6) พนักงานสมทบตรวจสอบเงินแผ่นดิน ชั้น 4
 7) พนักงานสมทบตรวจสอบเงินแผ่นดิน ชั้น 5
 8) อื่นๆ โปรดระบุ.....

ข้อ 5 จำนวนปีของประสบการณ์ในการทำงาน

- 1) น้อยกว่า 1 ปี 2) 1 - 5 ปี
 3) 6 - 10 ปี 4) 10 - 20 ปี
 5) 20 ปี ขึ้นไป

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการควบคุมภายในตามกรอบการบริหารความเสี่ยง COSO ERM 2017 ของ
หน่วยรับตรวจ

คำชี้แจง : โปรดพิจารณาข้อความต่อไปนี้ว่าตรงกับลักษณะการควบคุมภายในของหน่วยรับตรวจที่ท่านตรวจสอบในปัจจุบัน พร้อมทั้งทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

- ระดับ 5 เห็นด้วยมากที่สุด ระดับ 4 เห็นด้วยมาก
- ระดับ 3 เห็นด้วยปานกลาง ระดับ 2 เห็นด้วยน้อย
- ระดับ 1 เห็นด้วยน้อยที่สุด

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. ด้านการกำกับดูแลและวัฒนธรรมองค์กร					
1.1 หน่วยรับตรวจที่มีการกำกับดูแลความเสี่ยงโดยให้ความสำคัญกับการกำหนดกลยุทธ์และการดำเนินงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบอยู่บนหลักธรรมาภิบาล สามารถทำให้การบริหารงานบรรลุวัตถุประสงค์					
1.2 หน่วยรับตรวจที่มีการจัดตั้งโครงสร้างสายบังคับบัญชาเหมาะสมทำให้เกิดการบริหารความเสี่ยงที่ดี					
1.3 หน่วยรับตรวจที่มีการสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ดี ทำให้เกิดการบริหารความเสี่ยงที่ดี					
1.4 หน่วยรับตรวจที่มีการสร้างค่านิยมที่ดี ทำให้เกิดการบริหารความเสี่ยงที่ดี					
1.5 หน่วยรับตรวจที่มีการจูงใจ พัฒนาและรักษาไว้ซึ่งบุคลากรที่มีความสามารถ ทำให้เกิดการบริหารความเสี่ยงที่ดี					

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
2. การกำหนดกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ขององค์กร					
2.1 หน่วยรับตรวจที่มีการวิเคราะห์บริบทของหน่วยงาน โดยพิจารณาผลกระทบทั้งภายในและภายนอกหน่วยงานที่อาจเกิดขึ้น ทำให้การดำเนินงานบริหารความเสี่ยงดีขึ้น					
2.2 หน่วยรับตรวจที่มีหลักเกณฑ์ในการกำหนดความเสี่ยงที่ยอมรับได้ในแต่ละระดับอย่างเหมาะสมตามบริบทของหน่วยงาน ทำให้การดำเนินงานบริหารความเสี่ยงดีขึ้น					
2.3 หน่วยรับตรวจที่มีการประเมินกลยุทธ์ในรูปแบบต่างๆ ทั้งผลกระทบทางบวกและทางลบที่อาจเกิดขึ้นจากความเสี่ยง ทำให้การดำเนินงานบริหารความเสี่ยงดีขึ้น					
2.4 หน่วยรับตรวจที่มีวิธีการในการประเมินกลยุทธ์ทางเลือกที่สอดคล้องกับพันธกิจและวิสัยทัศน์ รวมถึงระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้สามารถช่วยให้การบริหารความเสี่ยงดีขึ้น					
2.5 หน่วยรับตรวจที่มีการกำหนดวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน โดยพิจารณาตามระดับความเสี่ยงต่างๆ ที่สอดคล้องและสนับสนุนกลยุทธ์ของหน่วยงาน ทำให้การดำเนินงานบริหารความเสี่ยงดีขึ้น					
3. ผลการปฏิบัติงาน					
3.1 หน่วยรับตรวจที่มีการระบุความเสี่ยงที่อาจส่งผลต่อการดำเนินการตามกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ของหน่วยงานอย่างเหมาะสม ทำให้เกิดกระบวนการบริหารความเสี่ยงที่ดี และส่งผลให้การดำเนินงานของหน่วยงานบรรลุวัตถุประสงค์					

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
3.2 หน่วยรับตรวจที่มีการประเมินความรุนแรงของความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นอย่างเหมาะสม ทำให้เกิดกระบวนการบริหารความเสี่ยงที่ดี และส่งผลให้การดำเนินงานของหน่วยงานบรรลุวัตถุประสงค์					
3.3 หน่วยรับตรวจที่มีการจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยงเป็นพื้นฐานในการเลือกความเสี่ยง เพื่อรับมือกับความเสี่ยง ทำให้เกิดกระบวนการบริหารความเสี่ยงที่ดี และส่งผลให้การดำเนินงานของหน่วยงานบรรลุวัตถุประสงค์					
3.4 หน่วยรับตรวจที่มีวิธีการดำเนินการตอบสนองต่อความเสี่ยง อย่างเหมาะสม ทำให้เกิดกระบวนการบริหารความเสี่ยงที่ดี และส่งผลให้การดำเนินงานของหน่วยงานบรรลุวัตถุประสงค์					
3.5 หน่วยรับตรวจที่มีการพัฒนาและประเมินภาพรวมของการบริหารความเสี่ยงของหน่วยงานอย่างเหมาะสม ทำให้เกิดกระบวนการบริหารความเสี่ยงที่ดี และส่งผลให้การดำเนินงานของหน่วยงานบรรลุวัตถุประสงค์					
4. ด้านการสอบทานและการแก้ไขปรับปรุง					
4.1 หน่วยรับตรวจที่มีการประเมินการเปลี่ยนแปลงที่มีสาระสำคัญของการบริหารความเสี่ยงโดยการระบุและประเมินการเปลี่ยนแปลงที่อาจส่งผลต่อกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ของหน่วยงานอย่างสม่ำเสมอ ส่งผลให้มีการปรับปรุงกระบวนการบริหารความเสี่ยงให้ดีขึ้น					
4.2 หน่วยรับตรวจที่มีการสอบทานความเสี่ยงและผลการจัดการความเสี่ยงอย่างสม่ำเสมอ ส่งผลให้มีการปรับปรุงกระบวนการบริหารความเสี่ยงให้ดีขึ้น					
4.3 หน่วยรับตรวจที่มีการกำหนดแนวทางในการปรับปรุงการบริหารความเสี่ยงอย่างเหมาะสม ส่งผลให้มีการปรับปรุงกระบวนการบริหารความเสี่ยงให้ดีขึ้น					

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
4.4 หน่วยรับตรวจที่มีการนำเทคโนโลยีมาช่วยในการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารความเสี่ยง ส่งผลให้มีการปรับปรุงกระบวนการบริหารความเสี่ยงให้ดีขึ้น					
5. ด้านสารสนเทศ การสื่อสาร และการรายงาน					
5.1 หน่วยรับตรวจที่มีการสนับสนุนในเรื่องข้อมูลและเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับการบริหารความเสี่ยงอย่างเหมาะสมและทันต่อเวลา ทำให้เกิดความคล่องตัวในการบริหารความเสี่ยง					
5.2 หน่วยรับตรวจที่มีการสื่อสารข้อมูลด้านความเสี่ยงกับบุคลากรภายในหน่วยงานและผู้มีส่วนได้เสียภายนอกหน่วยงาน ทำให้เกิดประโยชน์แก่การบริหารความเสี่ยงขององค์กร					
5.3 หน่วยรับตรวจที่มีการรายงานความเสี่ยง และผลการบริหารความเสี่ยงอย่างสม่ำเสมอ มีส่วนช่วยให้การตัดสินใจในการบริหารความเสี่ยงในอนาคต					

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการตรวจสอบ

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อความต่อไปนี้ว่าตรงกับความคิดเห็นของท่านอย่างไร พร้อมทั้งทำเครื่องหมาย ✓

ลงใน ที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

- ระดับ 5 เห็นด้วยมากที่สุด ระดับ 4 เห็นด้วยมาก
 ระดับ 3 เห็นด้วยปานกลาง ระดับ 2 เห็นด้วยน้อย
 ระดับ 1 เห็นด้วยน้อยที่สุด

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. ด้านความทันเวลาของการปฏิบัติงานตรวจสอบ					
1.1 การปฏิบัติงานตรวจสอบของท่านสำเร็จรวดเร็วยิ่งขึ้น เมื่อหน่วยรับตรวจมีการควบคุมภายในที่ดี					

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1.2 หากหน่วยรับตรวจมีการควบคุมภายในที่ดี ทำให้การปฏิบัติงานตรวจสอบมีความต่อเนื่อง					
2. ด้านความเชื่อถือได้ของรายงานผู้สอบบัญชี					
2.1 รายงานการเงินของหน่วยรับตรวจมีความน่าเชื่อถือ เมื่อหน่วยรับตรวจมีการควบคุมภายในที่ดี					
2.2 ผลการปฏิบัติงานตรวจสอบของท่านมีความน่าเชื่อถือ ตรวจสอบได้ เมื่อหน่วยรับตรวจมีการควบคุมภายในที่ดี					
2.3 เอกสารหลักฐานที่ได้จากหน่วยรับตรวจที่มีการควบคุมภายในที่ดี จะมีความถูกต้องและน่าเชื่อถือ					
2.4 ท่านสามารถให้ความเชื่อมั่นในรายงานทางการเงินของหน่วยงานได้อย่างสมเหตุสมผล เมื่อหน่วยรับตรวจมีการควบคุมภายในที่ดี					
3. ด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน					
3.1 ท่านสามารถปฏิบัติงานได้เป็นไปตามมาตรฐานการสอบบัญชีและมาตรฐานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานตรวจสอบ เมื่อหน่วยรับตรวจมีการควบคุมภายในที่ดี					
3.2 รายงานการเงินของหน่วยรับตรวจ เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองโดยทั่วไป เมื่อหน่วยรับตรวจมีการควบคุมภายในที่ดี					

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
4. ด้านคุณภาพของรายงานทางการเงิน					
4.1 ข้อมูลรายงานทางการเงินของหน่วยรับตรวจสามารถช่วยให้ผู้ใช้งบการเงินคาดคะเนถึงผลการดำเนินงานในอนาคตของหน่วยงานได้ เมื่อมีการควบคุมภายในที่ดี					
4.2 ข้อมูลรายงานทางการเงินของหน่วยรับตรวจมีความครบถ้วน เป็นกลาง ปราศจากข้อผิดพลาด เมื่อมีการควบคุมภายในที่ดี					
4.3 ข้อมูลรายงานทางการเงินของหน่วยรับตรวจสามารถเปรียบเทียบงบการเงินในรอบระยะเวลาที่ต่างกัน และในระหว่างหน่วยงานได้ เมื่อมีการควบคุมภายในที่ดี					
4.4 ข้อมูลรายงานทางการเงินของหน่วยรับตรวจสามารถพิสูจน์ยืนยัน และให้ความเชื่อมั่นได้ เมื่อมีการควบคุมภายในที่ดี					
4.5 ข้อมูลรายงานทางการเงินของหน่วยรับตรวจมีการบันทึกเหตุการณ์ทางการเงินในรอบระยะเวลาบัญชีนั้นๆ อย่างครบถ้วน หากมีการควบคุมภายในที่ดี					
4.6 การควบคุมภายในที่ดี ทำให้ข้อมูลรายงานการเงินของหน่วยรับตรวจ มีการจัดประเภท การกำหนดลักษณะ และการนำเสนอข้อมูลอย่างชัดเจน เข้าใจง่าย					

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ – นามสกุล รัฐิรต์น์ ตันตวิทยมาศ

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2561 - ปริญญาตรี บัญชีบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ประสบการณ์ทำงาน

พ.ศ. 2563 - นักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินปฏิบัติการ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

พ.ศ. 2562 - นักวิชาการเงินและบัญชีปฏิบัติการ กรมบังคับคดี